

Posta Pullarında Başkent Ankara

Vekam

Vehbi Koç ve Ankara
Araştırmaları Merkezi

Posta Pullarında Başkent Ankara

Seçmeler (1922-2008)

Yrd. Doç. Dr. Hakan Anameriç

Doç. Dr. Fatih Rukancı

Ankara
2010

Vehbi Koç Vakfı

Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezi VEKAM 2010

ISBN: 978-605-89271-1-7

Birinci Baskı: 1000 adet

Her hakkı mahfuzdur.

Bu yayının hiçbir bölümü kopya edilemez.

Kaynak göstermeden alıntı yapılamaz.

VEKAM'ın izni olmadan elektronik,

mekanik, fotokopi ve benzeri yollarla

kopya edilip yayımlanamaz.

Yrd. Doç. Dr. Hakan Anameriç - Doç. Dr. Fatih Rukancı

Tasarım

Savaş Çekiç

Baskı

Mas Matbaası

Hamidiye Mah. Soğuksu Cad. No: 3 Kağıthane İstanbul

Tel: 0212 294 10 00 Faks: 0212 294 90 80

Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezi VEKAM

Pınarbaşı Mahallesi, Şehit Hakan Turan Sokak, No: 9

Keçiören 06290 Ankara

Tel: (312) 355 20 27, (312) 381 44 93 Faks: (312) 381 26 70

e-posta: vekam@mail.koc.net www.vekam.org.tr

VEKAM Yayın No 19

İçindekiler

006		Önsöz
011		Teşekkür
013		Pul: Bir Bilgi Kaynağı
021		Posta Pullarında Başkent Ankara
025		Ankara Pulları (1922-2008)
109		Sonuç ve Değerlendirme
112		Ekler
120		Ankara Temalı Posta Pullarının Yıllara Göre Dağılımı
122		Kaynakça
126		Dizin

Önsöz

Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezi'nin (VEKAM)

2009-2010 yılı çalışmaları ışığında gerçekleştirilen *Posta*

Pullarında Başkent Ankara: Seçmeler 1922-2008 sergisi

Ankara'nın başkent ilan edilişi ve Cumhuriyet'in kuruluşunun

86. yıldönümü vesilesiyle hazırlanmıştır. Sergiyi, Ankara

Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Cemal Taluğ 21 Ekim 2009

tarihinde VEKAM'da açmıştır. Sergi, gördüğü ilgi sonucunda,

19 Kasım 2009 tarihinde Türk Amerikan Derneği'nde İnönü

Vakfı Başkanı Sayın Özden Toker tarafından yeniden açılmıştır.

Serginin amacı her kesimden ve her yaştan ziyaretçinin

Ankara'yı farklı bir açıdan kolayca tanınmasına ya da anımsana

yardımcı olmuştur. VEKAM aynı zamanda, koleksiyonculuk

ruhunun yeniden canlanması, kültürel mirasın belgelenmesi,

korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması için çalışmaların

bu yayın aracılığıyla belgelenmesi yolunu seçmiştir.

Yayını hazırlayan Ankara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi

öğretim üyeleri Yrd. Doç. Dr. Hakan Anameriç ve Doç. Dr.

Fatih Rukancı'nın da belirttikleri gibi bu kitap bir filateli kitabı

değil, başkent in özelliklerini, gelişimine katkıda bulunan tarihi

mekân ve kişileri tanıtan, Cumhuriyet'in kurulduğu yıllar

hakkında kısa ve öz bilgiler veren bir el kitabı olma özelliğini

aşan bir kitaptır. Kitap; Ankara üzerine basılmış olan posta pullarının sınıflandırılması ve değerlendirilmesiyle, bilgi ve belge yönetimi disiplininde kendi tarzında hazırlanan bir 'ilk' deneme kabul edilebilir. Bilgi ve belge yönetimi, sosyal bilimler, göstergebilim (semyoloji) ve tarih öğrencilerine yönelik içerikli temel bilgiler veren kitap arşivciler için de yararlı bir kaynaktır.

Bu çalışmayla başkent Ankara'ya yepyeni bir başvuru kaynağı kazandırdıklarına inandığım Sayın Anameriç ve Sayın Rukancı'ya müteşekkirim. VEKAM arşivinde ve kütüphanesinde yaptıkları ön araştırma ve baskı öncesi süreçte destek olan VEKAM Arşivcisi ve Kütüphane Sorumlusu Alev Ayaokur, VEKAM araştırmacıları Mehtap Türkyılmaz ile Arzu Beril Kırıcı'ya teşekkür ederim.

VEKAM, bu kaynak kitabı hazırlayanların kullandıkları yöntemlerin Cumhuriyet'i yaşatacak olan araştırmacı genç kuşaklar tarafından geliştirileceğine inanmaktadır.

Zeynep Önen

VEKAM Müdürü

Önsöz

30 Kasım 1920 "Ankara 3 Gurus"

Bu sürşarj, Osmanlı Posta İdaresi Londra Serisi'nin 2, 4, 6 Para, Viyana Serisi'nin 2 Kuruş pulu üzerine uygulanarak emisyonu çıkarılmıştır. Bu pul, Ankara Hükümeti'nin kullandığı, Kurtuluş Savaşı'nın sonucunda kurulması tasarlanan Türkiye Cumhuriyeti'nin habercisi olan ilk pul olma özelliğini taşımaktadır. Posta gönderilerinde kullanılan bu pul, Kurtuluş Savaşı'nın merkezi Ankara'nın ismini bütün dünyaya ilan etmiştir.

Kurtuluş Savaşı'nın Anadolu'yu saran izlerine posta materyallerinde de rastlanmaktadır. 1919 yılında Fransız işgal kuvvetlerine karşı direnen Kilis halkı, matbaa ve sürşarjlanacak pul bulamadığı için hazırladığı bir tür kaşeyle sigara kağıdı üzerine bastırdığı pulları kullanmıştır. Kozan ve havalisi Kuva-i Milliye kumandanları Doğan ve Ruhi Bey komutasındaki birlikler, 17 Mart 1920'de Feke kasabasını işgal kuvvetlerinden kurtarmış, çevredeki bütün Osmanlı pullarını postanede toplatmış ve posta pullarının üzerine kendi isimleri bulunan özel bir sürşarj uygulamışlardır.

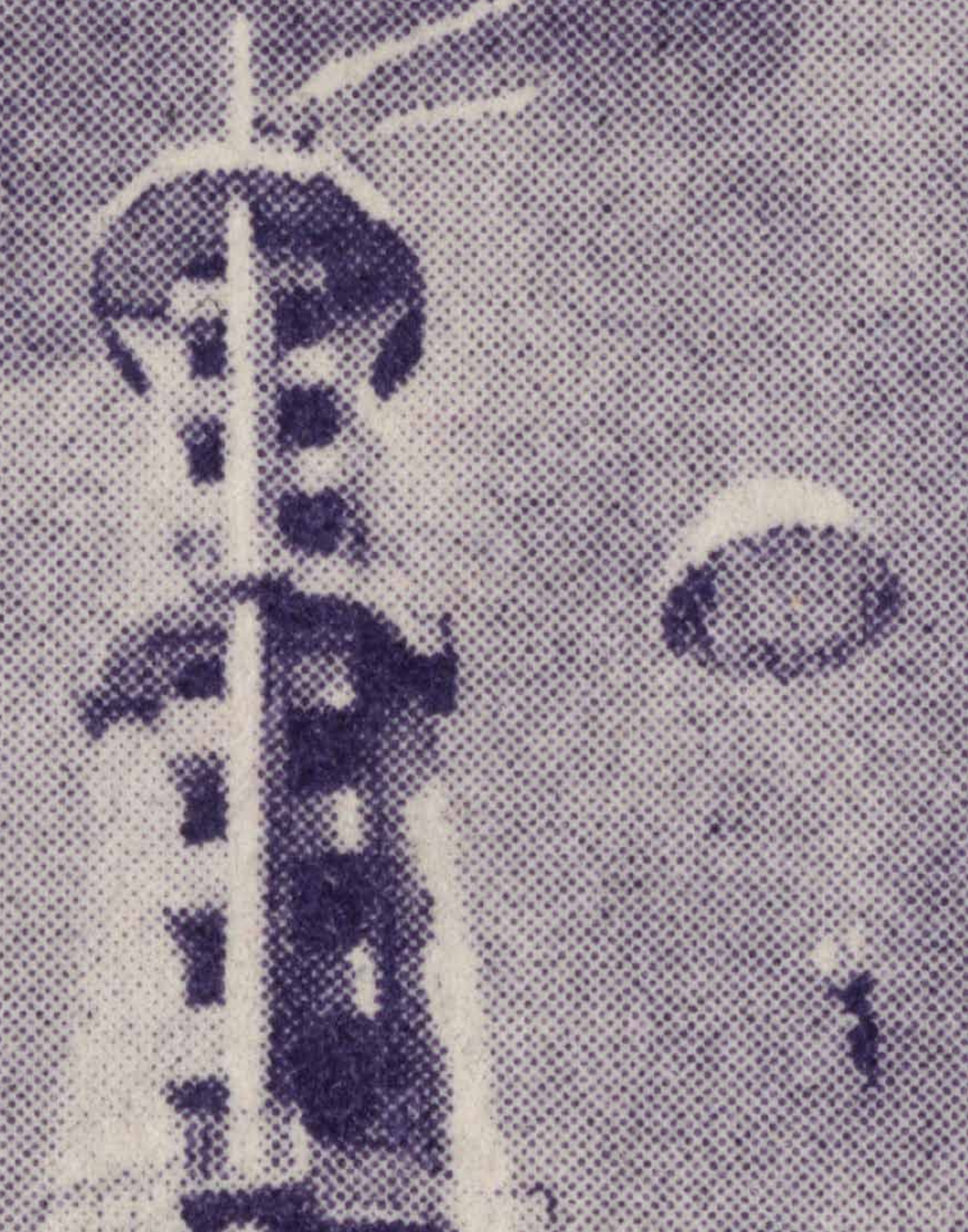
Ankara Hükümeti, Kurtuluş Savaşı boyunca Osmanlı posta, damga, sosyal yardım pullarını sürşarjlatarak ya da yeni pullar basarak posta hizmetlerini sürdürmüştür. Bayraklar, posta pulları ve paralar ulusların bağımsızlıklarının birer simgesidir.

Bu nedenle, 1922 yılının Ocak ayında emisyonu çıkartılan Cenova (Misak-ı Milli) serisindeki 200 Kuruş değerinde Türkiye Haritası zerinde Ankara şehrini merkez gösteren pul son derece önemlidir. Amaç, Kurtuluş Savaşı'na hazırlanan kuvvetlerin sesini dünyaya bir kez daha duyurmaktır.

Türkiye'de filateli koleksiyonculuğunun yayılmasına paralel olarak özü yalnız maddi kaygılara dayanan bir yarışma kültürü gelişmiştir. Koleksiyoncular Derneği yeleri olarak bizler, maddiyatın ikinci planda kalması gerektiğini düşünmekte, doğru bilgiye ulaşabilen, kültürel mirasımızı sahiplenene bireylerin çoğalmasıyla filateli ve koleksiyon kültürünün ülke çapında gelişeceğine inanmaktayız. Çalışmalarımızın bütün ülkeye yayılması için, örgütlenmeyi kararlılıkla savunmaya ve hayata geçirmeye devam edeceğiz. VEKAM tarafından açılan ve Ankara'nın özelliklerini pullarla aktaran sergileri ve bu yayını son derece anlamlı buluyoruz. VEKAM'ın bilimsel bir temele oturttuğu, ticari kaygılardan uzak olan ve sosyal filateli dalında yaptığı bu değerli çalışmasını takdirle karşılıyor, iten duygularımızla şükranlarımızı sunuyoruz.

Korkut Erkan

Koleksiyoncular Derneği Başkanı

Teşekkür

Bu çalışmanın arzu ettiğimiz nitelikte tamamlanması için değerli zamanını ayıran, önerilerileri ve kişisel yardımlarıyla çalışmayı zenginleştiren Sayın Özge Rukancı, Sayın Ruşen Anameriç, Sayın Mahmut Emirmahmutoğlu, Sayın İsmail B. Emirmahmutoğlu, Sayın Volkan Yetim ve filateli ile Ankara tarihi konularında yardımlarını esirgemeyen Sayın Korkut Erkan ile değerli büyüğümüz Sayın Güven Dinçer'e teşekkür ederiz.

Hakan Anameriç - Fatih Rukancı

Ankara, 2010

Pul: Bir Bilgi Kaynağı

Bilgi kaynakları, bilgi edinme ihtiyacının karşılanmasına yönelik hazırlanan, çeşitli tür ve ortamlarda kayıtlı olan kaynakların tümü için kullanılan genel bir terimdir. *Bilgi kaynakları*, içerdikleri bilgi türü ve fiziksel şekillerine göre adlandırılmaktadırlar. Bu kaynaklardan en çok bilinen ve kullanılan kitap ve dergilere, *geleneksel basılı bilgi kaynakları* da denir. Bilimsel araştırmalarda kullanılmak üzere, bilgi merkezlerinin kendi koleksiyonlarına uygun biçimde derledikleri ve düzenledikleri farklı *bilgi kaynakları* da bulunmaktadır. Bunların sıra dışı olanlarının başında pul ve diğer filatelik materyaller gelmektedir¹. Pul, ön yüzüne çeşitli resim, şekil veya motifler basılı, arka yüzüne özel bir zımba sürülmüş kare, dikdörtgen, üçgen, altıgen, yuvarlak, simetrik, asimetrik, vb. şekillerde tasarlanan küçük değerli bir kâğıttır. Pullar, iletişim aracı olmalarına rağmen, içerdikleri bilgi, sanat ve kültür birikimleri ve görsel zenginlikleriyle koleksiyon kültüründe önemli bir yere sahiptirler. Aynı zamanda bir propaganda aracı olarak da kullanılmaktadırlar. Pul, bir ülkenin bağımsızlık sembollerinden biridir; o ülkenin çeşitli özelliklerini tasvir eden bilgi kaynağı olarak da tanımlanabilir. Pul bir iletişim aracıdır; posta yoluyla haberleşme uzun bir süre en yaygın kullanım alanı olarak kalmıştır. Postaya verilen zarfın üzerine pul yapıştırılmadan işlem yapılamaz. Posta pulunun çeşitli işlevleri vardır. Ancak 20. yüzyılın sonunda ve 21. yüzyılın başında hızla gelişen iletişim teknolojilerinin yaygın bir biçimde kullanımı hayat tarzlarını gözle görülür bir şekilde değiştirmiş, posta gönderme alışkanlıklarını da tabiatıyla eskisinden farklı kılmıştır. Postaneden mektup gönderme alışkanlığı, yerini internetten mesaj göndermeye bırakmıştır.

¹ Pul, zarf, tebrik kartı, posta kartı, antiye ve damga vb. pul ve pulculuk ile ilgili tüm materyale verilen genel ad.

Pul ve Bilgi Merkezleri

Türkiye’de çoğunlukla bir koleksiyon malzemesi olarak değerlendirilen posta pulları, içerdikleri zengin bilgiye rağmen bilimsel araştırmalarda yeterli düzeyde kullanılmamaktadırlar. Pul koleksiyonuna sahip bilgi merkezlerinde pulların sağlıklı koşullarda saklanıp hizmete sunulması oldukça önemlidir. Bilgi merkezlerinde pulların yer aldığı bölüm, nem, ısı, güneş ışığı gibi doğal koşulların kontrol edilebileceği, pulların niteliklerine göre sınıflandırılarak güvenli bir ortamda korunacağı bir şekilde tasarlanmalıdır. Tarihi, siyasi, coğrafi, kültürel, sanatsal, turizm, spor, ekonomi ve eğitimle ilgili araştırmalarda bir bilgi kaynağı olarak incelenen pullar aracılığıyla sağlıklı bilgi edinilebilmesi, bu kaynaklara rahat erişimin sağlanabilmesi için pulların üzerinde yer alan bilgi parçalarının (alanlarının) geleneksel ve elektronik kataloglama kurallarına göre tanımlanması gerekmektedir.² Yurt dışında, pul ve diğer filatelik materyallerin derlenmesi, kataloglanması, dış etkenlerden korunarak saklanması ve erişime sunulması üzerine faaliyet gösteren milli kütüphaneler, müzeler ve çeşitli kurumlar bulunmaktadır. Birer bilgi, kültür ve sanat eseri olan pul ve filatelik materyaller, bu kurumların ihtiyaçlarına göre kolay erişim sağlanacak şekilde farklı teknikler uygulanarak düzenlenmiştir.

Yurt dışında pullar hakkında bilgi edinilebilecek belli başlı kurumlar, zengin pul dermelerine sahip olan Smithsonian Institute (ABD), The British Library (İngiltere) ve Bibliothèque Nationale de France’dır (Fransa). Bu işlevi Türkiye’de gören en önemli kuruluşlar, Ulaştırma Bakanlığı PTT Müzesi ve Milli Kütüphane’dir. Türkiye Filateli Federasyonu ve pul üzerine uzmanlaşan koleksiyonculuk dernekleri bu doğrultuda çalışmalar yürütmektedir. Ticari kuruluşlar tarafından özel ve yıllık kataloglar, dergiler yayımlanmaktadır. Dijital ortamda yapılan çalışmalar istenen düzeyin altında kalmaktadır.

2 Hakan Anameriç, “Stamps as an Information Source in the National Library of Turkey”. *Library Collections, Acquisitions and Technical Services* 30 (1-2), 117-127, 2006.

Posta Pulu

Dünyada ilk pul 1840 yılında³ posta işlemlerinde kullanılmak üzere İngiltere’de (Birleşik Krallık) basılmıştır. Üzerinde Kraliçe Victoria’nın resmi bulunan pul, *Penny Black* adıyla anılmaktadır. 1840 yılında Posta Nezareti’nin kurulmasıyla birlikte posta işlemleri Osmanlı devletinde sistematik bir temele oturtulmuştur. Osmanlı devletinin ilk pulları, posta işlemleri harcamalarının karşılanması amacıyla, dönemin posta nazırı (bakanı) Agâh Efendi’nin teklifi üzerine Sultan Abdülaziz’in yayınlanan fermanıyla 1862 yılında İstanbul’da Darphane-i Amire’de basılmıştır. Osmanlı’nın ilk posta pulunun üzerinde Sultan Abdülaziz’in tuğrası ile *Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye* ibaresi ve ay yer almaktadır. Pul, litografi tekniğiyle basılmıştır. Mühürler yardımıyla yapılan posta işlemleri, 19. yüzyılın sonunda değiştirilerek bir standarda oturtulmuştur. Kurulan yeni sistem birçok ülkeyle birlikte Osmanlı devletinde de yürürlüğe girmiş, posta pulu kullanımı posta ücretlerine eklenmiştir.⁴ İsviçre’nin Bern kentinde 1874’te posta hizmet ve ürünlerinin ortak bir paydada birleştirilmesi amacıyla düzenlenen konferansın sonucunda *Universal Postal Union (IPI)* (*Evrensel Posta Birliği*) kurulmuştur. Konferansa İzzet Bey’i⁵ gönderen Osmanlı devleti; Avusturya, Belçika, Danimarka, Mısır, İngiltere, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Hollanda Antilleri, Norveç, Portekiz, Romanya, Rusya, Sırbistan, İsveç, İsviçre, ABD ve İspanya’yla birlikte *Genel Posta Birliği Anlaşması*’nı⁶ imzalamış, örgütün kurucu üyeleri arasında yer almıştır. Ana sözleşmeye göre birliğin amaçları kısaca posta hizmetlerinin gelişmesini ve örgütlenmesini sağlamak, iletişimin geliştirilmesine etkin posta

3 06.05.1840. Bkz. Turgay Tuna, “Dünyanın İlk Posta Pulu”, *Hayat Tarih Mecmuası*, (3), 94-95, 1977.

4 Bkz. Mustafa Hilmi Bayındır, *Osmanlı-Türk Posta Mühür ve Damgaları 1840-1929*, İstanbul, Ön Kitap, s. 55, 1992.

5 “İsviçre’de toplanacak Posta Konferansı’na İzzet Efendi’nin Gönderilmesi”. DAGM. OAB., İ.HR., 260/15556, 7 Recep 1290 (31 Ağustos 1873).

6 “İsviçre Cumhuriyeti Posta İdaresi’nin Bern Kongresi’nde akd olunan postalar ittihadı ahidnamesinin tasdiknamelerine dair tahrirati”. DAGM. OAB., HR.TO., 515/8, 17.02.1875.

hizmetleriyle katkıda bulunmak, sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda uluslararası işbirliği yapmak, üye ülkelerin talebi üzerine teknik yardımda bulunmaktır.

Genel Posta Birliği Antlaşması'nı imzalamasının ardından Osmanlı devleti, *Evrensel Posta Birliği* toplantılarına katılmış, 1879'da Paris'te düzenlenen uluslararası toplantıya Bedros Efendi'yi göndermiştir.⁷

Osmanlı devletinin antlaşmanın 25. yıl kutlamalarına (1900)

doğrudan katılmak üzere yaptığı çalışmalar arşiv belgelerinden de incelenebilir.⁸ *Genel Posta Birliği* ile çalışmalarına günümüzde hız veren Türkiye, diğer üye ülkeler ile fikir alışverişi yapmakta, teknolojik gelişmelerin ışığında çeşitli projeler üretmektedir.

Posta işlemlerinin karşılanmasında kullanılan temel araç olan pullar, çeşitli sınıflara ayrılmıştır:

1. *Sürekli Posta Pulları*: Çeşitli ücretlerin ödenmesinde kullanılmak üzere *sürekli posta pulları* adı altında emisyonla çıkartılan çok yüksek tirajlı serilere verilen isimdir. Pullarda genellikle Atatürk, tarihi kişilikler, Türkiye'nin sanat ve bilim dünyasının ünlü isimleri, çiçekler, tarihi eserler gibi konulara yer verilmektedir. Genellikle iki renkli olarak basılan bu serilerde *posta* sözcüğü pullar üzerinde ön plana çıkmaktadır. Pullar, bu özellikleriyle diğer serilerin pullarından kolaylıkla ayrılabilirler.

2. *Resmi Posta Pulları*: Genel devlet bütçesine giren resmi dairelerle katma ve özel bütçeli resmi daireler, belediyeler ve bu birimlere bağlı idarelerle kurumların postaya verdikleri her türlü gönderi ücretlerinin ödenmesinde kullanılmak üzere 5584 sayılı Posta Kanunu'nun 21. maddesi gereğince bastırılan pullardır. Pulların üzerinde *Resmi Posta* ibaresi yer almaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk resmi pul serisi 1 Temmuz 1947 tarihinde emisyonla sunulmuştur.

7 "İttihad postaları için Paris'te toplanacak konferansa görevli olarak Bedros Efendi'nin gönderilmesi". DAGM. OAB., İ.MMS., 58/2736, 29 Rebiü'l-evvel 1295 (26 Mart 1878).

8 "İttihad-ı Posta Mukavelenamesi akdinin yirmi beşinci senesi münasebetiyle Bern şehrinde düzenlenecek şenliklere Osmanlı İsviçre başşehbenderlerinin katılmasının uygun görüldüğü". DAGM. OAB., DH.MKT., 2208/57, 26 Muharrem 1317 (6 Haziran 1899).; "İttihad Postası Mukavelenamesi'nin 25. yıl dönümü münasebetiyle İsviçre'de yapılacak şenliklere iştirak edilmesi". DAGM. OAB., İ.PT., 2208/57, 7 Safer 1317 (18 Haziran 1899).

3. *Hatıra/Anma Pulları*: Belli bir olayı veya kişiyi anmak üzere olay, kişi veya kurumlara ait olan resim, motif ve desenler kullanılarak basılan pullardır. Bu pullarda, başta tarihi, sosyal ve kültürel varlıklar olmak üzere, yurt içi ve yurt dışında gerçekleştirilen belli başlı sanat ve kültür faaliyetleri, önemli günlerin yıldönümleri, ünlü kişiler, turizm bölgeleri, sportif etkinlikler, endemik bitkiler, hayvanlar olmak üzere çok çeşitli konular işlenmektedir. *Müzik Konulu Anı Pulu* (2003), *Devlet Senfoni Orkestrası'nın 150. Yılı* (1977), *Cumhuriyet'in 80. Yılı* (2003), *TBMM 80. Yıl* (2000), *Melbourne Olimpiyatları* (1956), vb. konulu pullar bazı örneklerdir. Anı pulları, özenli tasarımları ve düşük tirajlarıyla diğer serilerin pullarından ayrılmaktadır.

4. *Artı Değerli Anma Pulları*: PTT tarafından yılda iki kez basılan pullardır. Bu pulların üzerinde yer alan artı değerler, posta ücretlerinin ödenmesinde geçerli olmayıp, bu değerlerin tutarı 9.6.1958 gün ve 7127 sayılı yasa gereği yıl sonunda Kızılay ile Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'na ödenmektedir. Pullar, satışa çıkış tarihinden itibaren o tarihi takip eden yılın sonuna kadar satışta kalmaktadır.

5. *Damga Pulu*: Vergiye tabi kâğıtlar (kontrat, bono, senet, tapu vb.) üzerine yapıştırılan pullardır.

6. *Hatıra Blok Pul*: Önemli olaylar ve yıldönümleri vesilesiyle standart dışı boyutlarda, dantelsiz kenar ve grafik tasarımlarıyla dikkat çeken, bir ya da daha çok değişik pullardan oluşan sıra dışı pullardır.

7. *Takse Pulu*: Postaya verildiği gün ücreti ödenmemiş veya eksik ödenmiş gönderilerin alıcıları tarafından ödenmesi gereken miktarı gösteren pullardır.

Pulların değerlendirilebilmesi için öncelikli olarak aşağıdaki alanlara ait bilgilerin pulun üzerinde bulunması gerekmektedir. Bu alanlar, pulların kataloglanmasının yapılabilmesi için kaydedilmesi gereken zorunlu alanlardır.

Basım Tarihi / Emisyon⁹ Tarihi: Pulun basıldığı veya emisyonla çıkarıldığı tarihi ifade etmektedir.

Konu: Serinin basılma amacını belirten konu veya konulardır. Bu alan, bilgi ve belge yönetimi disiplini kapsamında değerlendirildiğinde kataloglama işlemlerinin temel giriş unsurlarından *eser adı* alanını temsil etmektedir.

Tema: Pul üzerinde yer alan ve herhangi bir olayı, kişiyi, kurumu vb. tanımlayan veya ifade eden görsellerin tamamına verilen addır.

Boyutlar: Pulun eni ve boyuna ait bilgiler ile pulun korunacağı defterlerin boyutları hakkında bilgi vermektedir.

Değer: Pullar üzerinde bulunan parasal değeri gösterir.

Serideki Pul Sayısı: Bir pul serisinde yer alan pul sayısıdır. Pul sayısı, posta hizmetlerinin ihtiyacına göre bir ya da birden fazla olabilir.

Pulu Basan Kurum: Pulu basan özel veya tüzel kişiliktir. Bu bilgi pulun kataloglanmasında temel giriş unsuru olan *yazar adı* alanını da temsil etmektedir.

Matbaa: Pulun basım yerini belirtir.

Notlar: Pulun fiziksel görüntüsüyle ilgili ayrıntıları içerir. Renklerini ve varsa özelliklerini gösterir. Kabartma, hologram baskı, üçgen, dantel ölçüleri, pulun üzerine basıldığı kağıdın niteliklerini belirtir.

Pulun bir bilgi kaynağı olarak kullanılabilmesi için aşağıdaki alanlarda tanımlanması gerekmektedir:

- *Ülke*
- *Emisyon tarihi*
- *Konu*
- *Boyut*
- *Basım yeri*
- *Matbaa*

⁹ Belirlenmiş bir dönemde (pullarda genellikle bir yıllık süreyi ifade eder) emisyonla çıkarılmış tüm pulların oluşturduğu seri ya da bir değerli kağıdın veya pulun emisyonla çıkarılması.

- Yazar: hazırlayan, çizen, tasarlayan
- Metin unsurları
- Grafik unsurlar
- Kullanım alanı
- Türü
- Baskı türü
- Kâğıt türü
- Serinin adı
- Tabakalar
- Sürşarj*
- Kullanıldığı coğrafya
- Fiyatı
- Damga özellikleri
- Kondüsyonu (Fiziksel durumu)
- Notlar

Posta pullarının birer bilgi kaynağı olarak değerlendirilebilmeleri, tanımlanabilmeleri, kolaylıkla kullanılabilmeleri ve işlevlerini yerine getirebilmeleri için her birinin üzerinde bulunması zorunlu birtakım temel özellikler vardır. Bu özellikler, ücret, ülke ismi, grafik unsurlar ve metin unsurları olmak üzere 4 temel başlık altında toplanabilir. Bazı pullarda, her pulda bulunmayan ve standart olmayan gizli işaretler bulunabilir.

* Bir posta pulunun üzerine ikinci bir baskı işlemi yapılarak pulun üzerinde basılı bulunan değerın değıştirilmesi

Her pulun kendine özgü bir konusu vardır. Pulun, konusu aracılığıyla sınırlı bir alanda verilmesi gereken mesaj, resim, metin unsurları, işaretler ve renkler aracılığıyla iletilmektedir. Bu bağlamda pullar; tarihi, siyasi, kültürel, ekonomik, sportif ve sanatsal olaylar, kişi ve kurumların tanıtımı, propaganda yapılması gibi işlevleri, posta ücretlerini karşılama temel işleviyle birlikte üstlenmektedirler.

Bu çalışmada vurgulanmak istenen, pulların tasarım sürecinde kullanılan ve belirli bir mesajın verilmesine aracılık eden imaj ve yazıların yorumlanmasıdır.

Kütüphanecilik ve enformasyon bilimleri literatüründe, üzerinde pul ve mühürle posta hizmetinde kullanılmış olan kâğıtlara filatelik materyal ismi verilmektedir. Posta kartı (antiye), formüler, havale kâğıdı ve kartpostal, tebrik zarfı ve çeşitli iletişim materyalleri bu grup içinde sayılabilir.

Ulusların filateli birikimleri, siyasi tarih, coğrafi yapı, kültür, sanat, folklor, bilim, spor ve sosyal hayat hakkında önemli ipuçları veren bilgi kaynaklarını barındırmaktadır.

Posta Pullarında Başkent Ankara

Posta pulları, ön yüzünde resim, metin, yazı, simge gibi bilgilendirici unsurların yer aldığı, arka yüzünde zarfa yapıştırılmak üzere zamkılı bulunan ve haberleşmede kullanılan filatelik materyallerdir. Posta pulları hem posta işlemlerini kolaylaştırmış hem de standart bir ödeme sistemi getirmiştir. Türkiye’de 1863’ten bu yana posta işlemlerinin maddi karşılığı olarak kullanılmaya başlanan pul, yaklaşık 150 yıldır çeşitli tür ve değerlerde emisyonla çıkarılmaktadır. İlk yıllarda posta pullarının ön yüzlerinde yalnızca ülke ismi ve fiyat bilgileri bulunurdu. Teknolojik gelişmeler aracılığıyla baskı tekniği, kâğıt türü, boya kalitesinin yenilenerek değişmesi, kullanım sıklığı ve kullanıldığı coğrafi alanın her geçen gün genişlemesi sonucunda pul eskisine göre daha profesyonel yöntemlerle hazırlanan bir araç haline gelmiştir. Bu gelişmeler, pullar üzerinde yer alan temaların, kullanılan imajların ve verilmek istenen mesajların da çeşitlenmesine yol açmıştır. Genellikle posta pulları üzerinde işlenen en belirgin temalar, basıldıkları ülkelerin kültürel, sanatsal, sportif, bilimsel ve edebi açılarından değer taşıyan unsurlarıdır. Türkiye’de de bu özellikleriyle posta pullarına konu olan kentlerin başında başkent Ankara gelir. Ankara, hemen her yıl emisyonla çıkan pullara çeşitli özellikleri ile konu olmuştur. Başkent’in pullar üzerinde yer alması yeni bir dönemin başlangıcını da ifade etmesi açısından önemlidir.

Pulu araştırmacılar için anlamlı kılan üzerindeki görsel ve metinsel unsurlardır. Çalışmanın amacı, bir iletişim aracı, sanat eseri ve bilgi kaynağı olarak değerlendirilen posta pullarında Ankara’nın hangi özellikleriyle temsil edildiğini ortaya koymak ve pullarla ilgili araştırma yapanlara farklı bir bakış açısı getiren yeni bir kaynak sağlamaktır. Bu çalışmada, pulların üzerinde yer alan görsel ve metinsel unsurlar aracılığıyla hangi

dönemlerde hangi imajların ve metinlerin tercih edildiği, kronolojik bir sıralama ile verilmiş, 1922-2008 yılları arasında emisyonu çıkan ve doğrudan Ankara ile ilgili posta pulları derlenmiştir. Uluslararası¹⁰ ve ulusal çapta hazırlanan pul kataloglarında¹¹ yapılan incelemeler sonucunda Ankara ile doğrudan ilgili 73 pul serisi ve bu seriler içinde yer alan toplam 187 pul bulunduğu saptanmıştır. Bu pullar; Ankara'nın tarihi, kültürel ve sosyal hayatı, eğitim kurumları, mimari eserleri, tabiat varlıklarının yanı sıra önemli şahsiyetleri ve tarihi günleri üzerinedir. Çalışmada kullanılan pullar içinde aynı seride bulunan bazı pullar farklı renk ve fiyatlara, diğer pullar ise farklı şekillere ve farklı görsel ve metinsel unsurlara sahiptir. Bu çalışmanın amacı bir pul kataloğu yayınlamak değil, Ankara'nın 1922-2008 arasındaki dönemde geçirdiği evrelere ışık tutabilmek, kitap ve süreli yayın gibi geleneksel kaynaklar dışında başkentin ulusal ve uluslararası kamuoyuna pullarla nasıl yansıtıldığını anlatabilmektir.

Yayının 1922-2008 bölümünde Ankara'yla doğrudan ilgili olduğu belirlenen 59 pul yer almaktadır. Ekler bölümünde yer alan 41 pul ise, sözü edilen 59 pulun dışında farklı serilerde kullanılan aynı veya birbirine çok yakın temaları içeren bir pul grubudur. Çalışmada, 1922-2008 arasında emisyonu çıkan ve Ankara'yla ilgili olan toplam 100 pul incelenmiştir. Pulların 99'u posta pulu, diğeri ise bir sosyal yardım puludur. Sosyal yardım pulunun eklenmesindeki amaç, pul üzerinde kentin belleğinde önemli bir yer tutan Paraşüt Kulesi'nin konu edilmesidir.

10 Türkiye'deki İSFİLA ve PULKO haricinde dünyada 27 adet pul kataloğu yayımlanmaktadır.

11 İSFİLA Türk Pulları ve Antiyeleleri Kataloğu 1863-2007 Katalog No. 3 Birinci Cilt 2008: *Turkish Stamps and Postal Stationary Catalogue 1863-2007 Catalog No. 3: Volume 1* 2008. (2007). Haz: M. Ziya Ağaoğulları ve M. Bülent Papuçcuoğlu. İstanbul: İstanbul Filateli ve Kültür Merkezi A.Ş.; İSFİLA Türk Pulları ve Antiyeleleri Kataloğu 1863-2007 Katalog No. 3 İkinci Cilt 2008: *Turkish Stamps and Postal Stationary Catalogue 1863-2007 Catalog No. 3: Volume 2* 2008. (2007). Haz: M. Ziya Ağaoğulları ve M. Bülent Papuçcuoğlu. İstanbul: İstanbul Filateli ve Kültür Merkezi A.Ş.; PULKO Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Posta Pulları Kataloğu: *Ottoman Empire and Republic of Turkey Postage Stamps Catalogue*. (2007). İstanbul: Bahadır Pul Evi.; *Scott 2007 Standard Stamp Catalogue*. (2007). DVD Versiyonu., Michel (7 Europa East and West) Briefmarken Katalog 2007.; *Stanley Gibbons 2007 Stamps of the World Catalog*.

Pullar, emisyonu çıkış tarihleri göz önünde bulundurularak sıralandırılmakla kalmamış, aynı veya yakın temalı pullar varsa; ekler bölümüne numaralandırılarak göndermeler yapılmıştır. Aynı temalı, farklı değerler ve renklerdeki pullardan oluşan serilerden yalnız bir pul seçilmiş, diğerlerine yer verilmemiştir. Kronolojik sıralama, hem pulların seri olarak çıkışına hem de açıklaması yapılan pulun serideki basım sırasına göre düzenlenmiştir. Okur tarafından daha kolay takip edilmesi için Ekler bölümünün arkasında *Ankara Temalı Posta Pullarının Yıllara Göre Dağılımı* başlıklı bölüm altında serideki pul sayısı, emisyonu çıkış yılı, teması ve serideki Ankara'yı konu alan pul sayısı bilgilerini içeren bir tablo oluşturulmuştur.

Ankara Pulları

(1922-2008)

روزنامه

یونان ملت مجلسی

Ocak 1922

Türkiye Büyük Millet Meclisi Serisi

1922 yılında emisyonu çıkarılan farklı değer ve renklerde, aynı temanın işlendiği yedi puldan oluşan serideki bu pulda, 23 Nisan 1920’de açılan Büyük Millet Meclisi binası görülmektedir. I.G.A. Barabino & Graeve matbaası tarafından Cenova’da basılan pullar arasında yer alan ve Türk filatelistinde *Cenova Baskısı Pullar* adıyla sınıflandırılan pullardandır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin 29 Ekim 1923 tarihinde resmen ilan edilmesine kadar geçen süreç içinde Ankara’da kurulan Ankara Hükümeti döneminde basılmıştır. 3 Mayıs 1920’de İcra Vekilleri Heyeti (Bakanlar Kurulu) adıyla faaliyete geçen ilk Ankara Hükümeti, İstanbul’daki Osmanlı hükümetinin dışında kurulan yeni hükümettir. Cumhuriyet’in ilanına kadar beş İcra Vekilleri Heyeti görev yapmıştır.

Pulun üst sağ ve sol köşelerinde Türk bayrağını simgeleyen ay-yıldızlar arasındaki tezyinatlı bölümde *Devlet-i*

Osmaniyye Postaları ifadesi istifli sülüs hattıyla yazılıdır.

Pulun sağ ve sol kenarlarının ortalarında, Anadolu’ya özgü taş yontuculuğu süslemelerinden örneklere yer verilmiştir.

Pulun alt kısmının ortasında Osmanlıca, *Büyük Millet Meclisi* ifadesi nesih hattıyla yazılmıştır. Üzerinde, Zafer Anıtı’nın bugünkü konumuna yakın bir açıdan çekilen fotoğraf yer alır. Ankara’yı konu alan ilk puldur [1].

POSTAL

Mayıs 1926

Londra Baskısı Posta Pulları

1926 yılında emisyonu çıkarılan ve on dört puldan oluşan serideki bu pulda, başkent Ankara'nın eski ve yeni yüzü yansıtılmaktadır. Bentderesi'nin (Hatip Çayı) aşağı kesimlerindeki mevkiide eskiden deri işleme atölyeleri bulunduğu için Tabakhane Mahallesi adı verilen bölgeden bir kesitin de yer aldığı resmin arka planında, yapılış tarihi bilinmeyen ancak uzun süre Romalılar ve Bizanslıların hâkimiyetinde kalan Ankara Kalesi yükselmektedir. Hatip Çayı'nın Bentderesi diye anılmasının nedeni, burada Romalılar döneminde bir su bendinin yapılmış olmasından kaynaklanmaktadır. 20. yüzyılda, çevresinde tarım yapılan Bentderesi, eskiden yabancı misyon temsilcilerinin piknik yeri idi.

Ön planda yer alan eski Ankara evleri, 1920'lerin kent merkezinin yerleşim dokusunu canlandırmaktadır. Ankara evleri taş temellerin üzerine oturur. Binaların dış duvarlarının araları tuğla dolgulu ahşap karkastır. Ankara evleri genellikle iki katlı ve gösterişten uzak yapılardır.

Geçmişini arkasına alarak yeniden gelişmeye başlayan Ankara'yı tasvir eden pulun ortasındaki ay yıldız, Türk bayrağını simgelemektedir. Pulun sağ ve sol üst köşelerinde Osmanlıca *Türkiye Cumhuriyeti ve Postaları* ifadeleri istifli sülüs hattıyla yazılmıştır. Pulun sol üst köşesinin altında Osmanlıca *Ankara Kalesi* yazmaktadır. Sağ alt köşede Osmanlıca *6 gurus*, sol alt köşede ise Latin alfabesi harfleriyle yazılı *6 grouch* ibaresi bulunmaktadır. 1928'de gerçekleştirilen Harf Devrimi'nin ilk işaretleri görülmektedir. Osmanlıca harflerin kullanılmasının yanı sıra *Türk Postaları* yazısının Latin alfabesinin harfleriyle yazılmış olması oldukça dikkat çekicidir. Çerçevenin sağ ve solu banknotlarda da sıklıkla kullanılan *üç iplik Rumi* tezhip sanatı ile süslenmiştir [2].

1939-1940

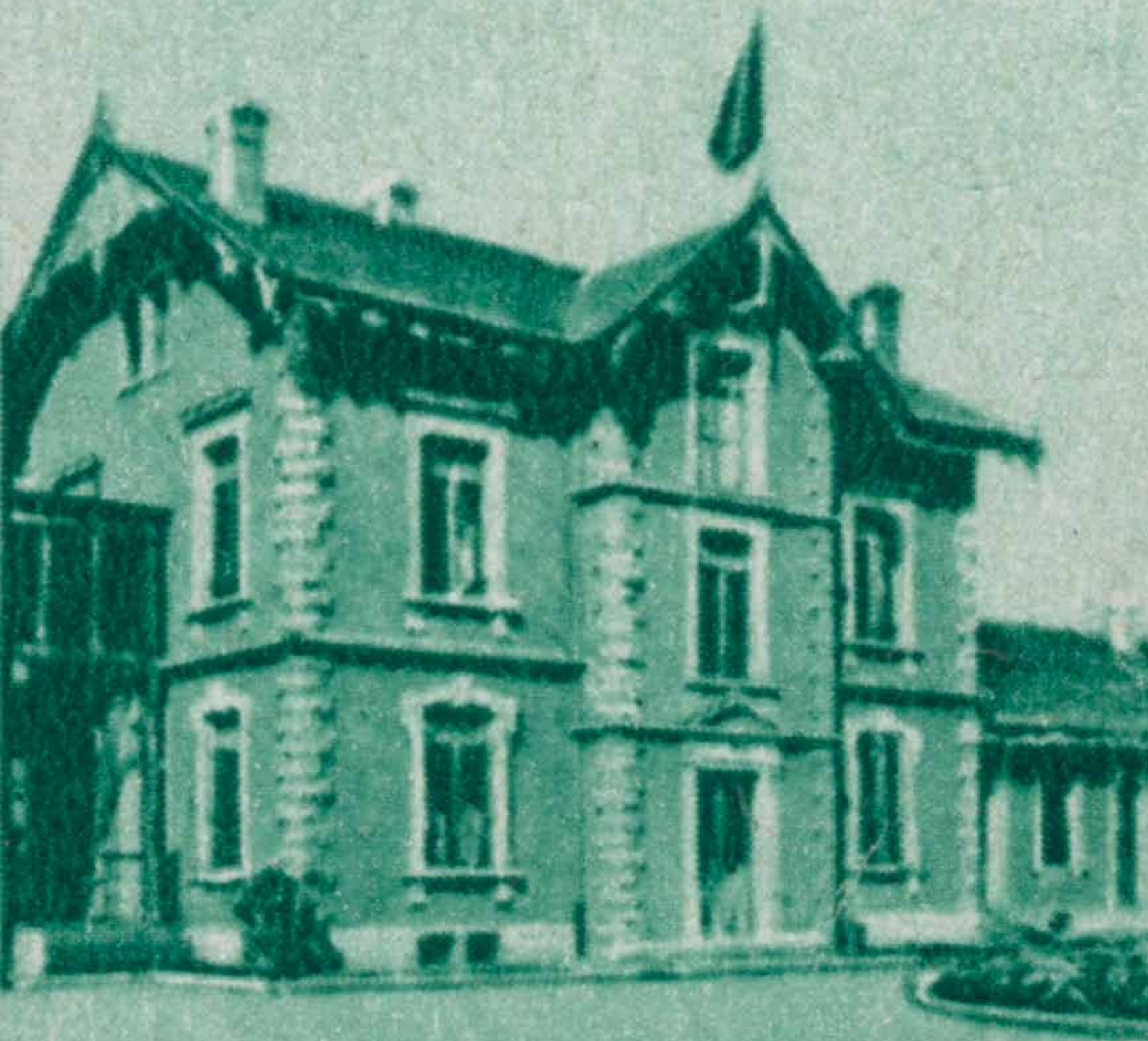
Atatürk'ün Ölümünün

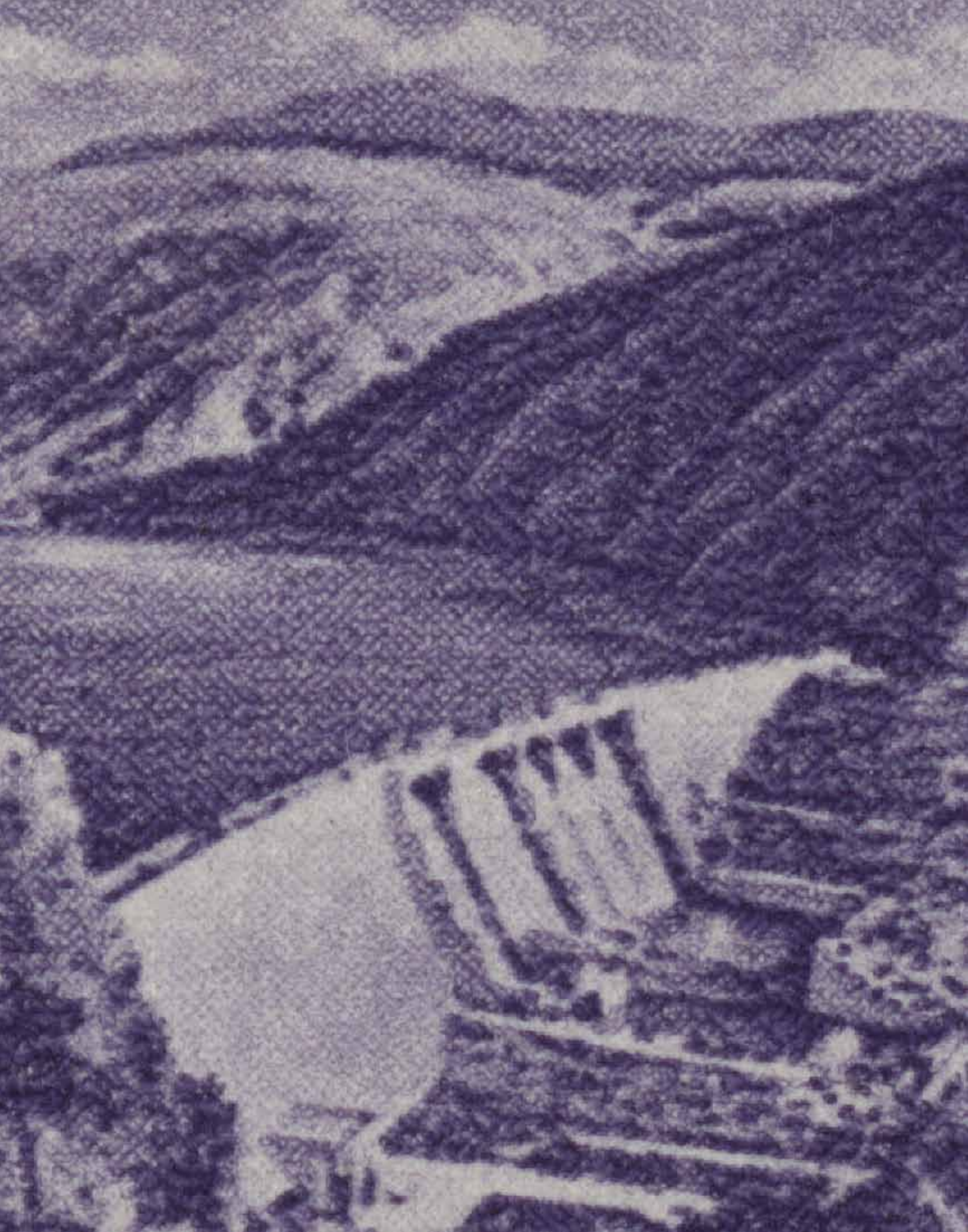
I. Yıldönümü

1939-1940 yılları arasında emisyona çıkarılan ve çoğunda Atatürk portrelerinin yer aldığı sekiz puldan oluşan serinin birincisi olan bu pulda, Eski Ankara istasyonunun arazisi içinde yer alan Direksiyon Binası görülmektedir. Binanın inşaatı, Bağdat Demiryolu'nun yapımı sürecinde demiryolu hattının Ankara'ya ulaştığı 1892 yılında tamamlanmıştır. 1890'ların sonundan 1919'a dek Ankaralıların sosyal hayatına renk katan sayılı merkezlerden, Kurtuluş Savaşı ile Ankara'nın özdeşleştiği mekânlardan olmuştur.

Üç katlı yapı, Ankara'ya ilk kez 27 Aralık 1919'da gelen Atatürk için başkomutanlık karargâhı olarak tahsis edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması aşamasında alınan birçok hayati karar (1920-1922) bu mekânda verilmiştir. Anadolu'ya açılan bir ulaşım noktasında ve kentin diğer bölgelerinden daha güvenli bir mevkide bulunması, binanın karargâh olarak seçilmesinde belirleyici bir rol oynamıştır. Kurtuluş Savaşı'nın harekât planları ve stratejilerinin hazırlanması, 23 Nisan 1920'de *Büyük Millet Meclisi*'nin açılarak bu günün *Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı* ilan edilmesi gibi kararların alınmasına bu bina tanıklık etmiştir. Atatürk'ün, hayatının kısa ancak önemli bir dönemini geçirdiği binada kullanılan orijinal eşyalar ve mobilyalar korunmuştur. Farklı dönemlerde farklı işlevler üstlenen yapı, 1964'te Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) tarafından Demiryolları Müzesi'ne dönüştürülmüştür. Beş ayrı bölümden oluşan ve demiryollarının tarihiyle ilgili obje, maket ve belgelerin de sergilendiği müzenin bugünkü adı *Ankara Garı ve Atatürk Evi*'dir [3].

1 Nisan 1943

Atatürk - İnönü Posta Serisi

Ankara Barajı

1943 yılında emisyonu çıkarılan on sekiz puldan oluşan serinin beşincisi olan bu pulun konusu, Cumhuriyet döneminin ilk barajı olan Ankara Barajı'dır. Ankara Barajı, halk arasında Çubuk Barajı adıyla da anılır. Döneminin başarılı bir mühendislik çalışmasıdır. 1930-1936 yılları arasında Çubuk Çayı üzerinde inşa edilen baraj, içme ve kullanma, sanayi suyu temini ve taşkın kontrolü amacıyla kurulmuştur.

Barajın, Ankara ve çevresinin yeraltı su kaynaklarının zengin olmasına rağmen 19. yüzyılın sonunda baş gösteren kuraklığın yol açtığı su sıkıntısının giderilmesinde hayati bir rolü vardır. Baraj, yalnızca suyun konutlara ulaşmasını ve tarım alanlarının sulanmasını sağlamakla kalmamış, çevre düzenlemesi ve ağaçlandırması sonucunda Ankaralıların doğayla içiçe vakit geçirecekleri bir yeşil alan kazandırmıştır. Ankara Barajı, Cumhuriyet dönemi şehircilik uygulamalarının ilk örneklerindendir. Uzun yıllar savaşlar, kuraklık, yangın gibi afetler ve ekonomik güçlüklerle mücadele eden Ankaralıları için baraj arazisi içinde yapılan ve sosyal hayatın bir dönemine damgasını vuran *Göl Gazinosu*'nun hatıralarda yeri vardır [4].

1 Nisan 1943

Atatürk - İnönü Posta Serisi

Ankara Atatürk Anıtı

1943 yılında emisyonu çıkarılan ve on sekiz puldan oluşan serinin dokuzuncusu olan bu pulda Cumhuriyet Ankara'sının merkezi olan Ulus (Hakimiyet-i Milliye) Meydanı'nda yer alan Ankara Atatürk Anıtı (Zafer Anıtı) görülmektedir. Heykellerinin ağırlığı yaklaşık 3000 kg olan bronz anıt, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın heykellerini yapmak üzere davet edilen Avusturyalı heykeltıraş, ressam ve bakır oymacısı Heinrich Krippel tarafından tasarlanmış, 1927'de Başbakan İsmet İnönü ve Büyük Millet Meclisi Başkanı General Kâzım Özalp'in de katıldığı kalabalık bir törenle açılmıştır. Başkent Ankara'ya Cumhuriyet döneminde kazandırılan ilk anıttır; Kurtuluş Savaşı'nın anısına yapılmıştır.

İlk yeri Sümerbank Genel Müdürlüğü'nün önünde olan anıt, meydan genişletme çalışmaları döneminde yerinden sökülerek 20-30 metre yukarıya taşınmıştır. 1930'ların sonlarına dek çevresinde yüksek yapılar bulunmadığı için kentin birçok yerinden görülebilen anıt, Ankara'nın başlıca simgelerindendir. I. Türkiye Büyük Millet Meclisi ile karşı karşıya olması, iki eserin birbirini tamamladıklarını göstermektedir.

Yenigün Gazetesi'nin sahibi Yunus Nadi Abalıoğlu'nun girişimleri ve halkın maddi yardımlarıyla yapılan görkemli anıtta Gazi, Sakarya isimli atının üzerinde üniformasıyla oturmakta, miğferli asker, bir kolunu yukarıya doğru uzatmış arkadaşını savaşa çağırmakta, sağ eliyle silahını sıkı sıkı kavramış, dimdik ayakta durmaktadır. Asker, Türk askerinin kararlılığını ve cesaretini temsil etmektedir. Savaşta zaferle çıkan Türk insanının vatanperverliği, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın gücünü halkından alan bir lider olduğu anlaşılmaktadır.

Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın heykelinin üzerinde bulunduğu kaidenin dört yüzünde de Gazi'nin özlü sözleri bulunmaktadır. Üzerinde Kurtuluş Savaşı'nı tasvir eden sahnelerin bulunduğu anıtta Atatürk'ün önderliğinde seferber olan Türk ulusunun bağımsızlık savaşı tasvir edilmektedir.

1 Nisan 1943
Atatürk - İnönü Posta Serisi
Ankara Emniyet Anıtı

1943 yılında emisyonu çıkarılan on sekiz puldan oluşan serinin on beşincisi olan bu pulda, Kızılay'daki Emniyet Anıtı (Güven Anıtı) görülmektedir. Park, adını içindeki anıttan almaktadır. Anıtın tasarımı, kuruluş yılları Ankara'sının birçok yapısının tasarımcısı olan Avusturyalı Profesör Clemens Holzmeister'e aittir. Anıtın üzerinde yer alan kabartma ve heykeller ise Avusturyalı heykeltıraş Anton Hanak ve Alman heykeltıraş Josef Thorak'ın elinden çıkmıştır. Yapımı 1935 yılında tamamlanan anıt, Türk milletinin jandarma ve polisine duyduğu güveninin bir nişanesi olarak çeşitli illerin maddi katkılarıyla yapılmıştır. Anıtın Kızılay'a bakan yönündeki iki erkekten yaşlı olanı tecrübeyi, genç olanı gücü temsil etmektedir. Heykellerin altındaki kaidenin ön yüzünde Atatürk'ün *Türk öğün, çalış, güven* sözleri yer almaktadır. Yazının sağında ve solunda Türk polisi ve jandarmasının halka verdikleri hizmeti tasvir eden kabartmalar bulunmaktadır [5].

1 Nisan 1943

Atatürk - İnönü Serisi

Ankara Halkevi

1943 yılında emisyonu çıkarılan on sekiz puldan oluşan serinin on yedincisi olan bu pulda, I. Ulusal Mimarlık Akımı'nın öncülerinden Arif Hikmet Koyunoğlu'nun eseri Halkevi (eski Türk Ocağı) görülmektedir. Bina, Namazgâh Tepe'de, Koyunoğlu'nun bir başka eseri olan Etnoğrafya Müzesi'nin yanı başındadır. Binanın üst katları Marmara Adası'ndan getirilen mermer ve Lezgi taşı ile kaplanmış, eski Ankara evlerine özgü süslemeler ve Selçuklu tarzı motiflerle bezenmiştir.

Ankara Halkevi, Türk güzel sanatlarının örneklerinin sergileneceği modern ihtiyaçlara uygun bir kültür ve sanat merkezinden yoksun olunması sebebiyle ve Türk Ocakları'nın 1931'de kapatılmasının ardından ortaya çıkan boşluğun doldurulmasını, örgün eğitim kurumlarının yanında her yaştaki insanın eğitilmesini ve hayata dair kültürel bir bakış açısı kazanmalarını sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Atatürk'ün istekleri üzerine yapının birinci katındaki Türk Salonu, kapılarını 28 Şubat 1930'da Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestrası'nın (Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası) verdiği bir konserle açmıştır. Başkentliler, operayla ilk defa Ankara Halkevi sahnesinde tanışmış, kadrosunu Ankara Devlet Konservatuarı'nda yetişen, Cumhuriyet'in ilk kuşak sanatçılarından oluşturduğu, bugünkü Devlet Opera ve Tiyatrosu'nun başlangıcı sayılan Tatbikat Sahnesi ile opera ve tiyatro izleme imkânına sahip olmuşlardır. 1976'da Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi adını alan yapı, Türk plastik sanatlarından özenle seçilmiş olan binlerce esere ev sahipliği yapmaktadır. Koleksiyonunda çağdaş Türk sanatının karakteristik örneklerinin de yer aldığı müze, Cumhuriyet döneminde sanata yön veren ve her biri birer ekol olan Türk sanatçıların çalışmalarını içinde barındırmaktadır. Ulusal ve uluslararası sergi, konser, konferanslar benzeri kültürel faaliyetlere de kapılarını açmaya devam eden Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı olan müze, Ankara'nın vazgeçilmez bir sosyal ve kültürel mekânıdır [6].

29 Ekim 1948 Cumhuriyet'in 25. Yılı

1948 yılında emisyonu çıkarılan dört ayrı renk ve değerden oluşan serinin bu pulunda, ön planda Ulus'taki Zafer Anıtı'na, arka planda Ankara Kalesi'ne ve eteklerindeki Hisarönü mahallesine yer verilmiştir. Ankara Kalesi, çeşitli medeniyetlerin yerleşim merkezlerinden Ankara'nın tarih boyunca gelişimine, son olarak da Kurtuluş Savaşı dönemindeki hadiseler ve Cumhuriyet'in başkentinin inşası sürecine tanıklık etmiştir. Kalenin en yüksek kulesindeki Türk Bayrağı'nın üzerinde parlayan güneş içinde yer alan T.C. 25 yazısıyla, çeyrek yüzyılını büyük bir başarıyla tamamlayan başkentten ülkeye yayılan aydınlık temsil edilmektedir. Atının üzerinde oturan Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın arkasında güneş parlamaktadır. Ayakta duran ve sırtında mermi taşıyan köylü kadın heykeli, Anadolu kadınının memleketini kurtarmak için sarf ettiği insanüstü çabayı ve gücü, kurtarıcısına ve milli mücadeleye duyduğu inancı anlatmaktadır. Heykel, Kurtuluş Savaşı'nda batı cephesinde milis Müfreze Komutanı sıfatıyla görev yapan Kara Fatma lakaplı Erzurumlu Fatma Seher Erden'i tasvir etmektedir.

T.C.
25

ANKARA

TÜRKİYE

1 Ocak 1949

Uçak Posta Serisi

1949 yılında emisyonu çıkarılan seride yer alan bu pulda Ulus semalarında uçan ve kanatlarında Türk bayrağını simgeleyen ay-yıldız bulunan bir uçak görülmektedir.

II. Dünya Savaşı sonrasında havacılık sektörü, özellikle sivil havacılık ilerleme kaydetmiştir. Dönemin en ileri teknolojisi addedilen uçaklar, kıtalar arası yolculukların vazgeçilmez araçları olmuşlardır. II. Dünya Savaşı'na aktif olarak katılmamakla birlikte savaşan ülkeler gibi darboğaza giren Türkiye'nin ağır sanayiye yatırım yapması güçleşmişti. Kurulduğunda ekonomik sıkıntılarla mücadele etmekte olan genç Türkiye Cumhuriyeti, Kurtuluş Savaşı'nın ardından Osmanlı devletinin borçlarını ödemeyi üstlenmişti. Cumhuriyet'in ilk yıllarında imkânları sınırlı olan ordunun uçak ve benzeri teknolojik ihtiyaçları hükümetin bütçesinden karşılanamıyor, illerden toplanan paralar ve halkın bağışlarıyla satın alınabiliyordu. Türkiye'de havacılık sektörünün oluşturulması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Devlet, gençliğin havacılığa duyduğu ilgiyi artırmak için düzenli olarak ülke çapında özendirici kampanyalar düzenlemeye başladı.

Pulun ana simgesi uçaktır. Ankara Kalesi'ni arkasına alan pervaneli uçak geleceği temsil etmektedir. Atatürk'ün *İstikbal Göklerdedir* sözlerini anımsatan kompozisyonda, 19 Mayıs 1943'te hizmete açılan ve başkentin renkli eğlence mekânlarından olan Gençlik Parkı'ndaki köprü de yer almaktadır. Havuzun iki ucunu birleştiren tek kemerli beyaz modern köprüyle, geçmişle gelecek arasında en belirgin bağı teşkil eden gençliğe gönderme yapılmıştır. Eski Ankara'nın eteklerine dek ulaşan havuzun suyu, modern bir başkente dönüşen kentin tarihini sahiplendiğini göstermektedir. Gençlik Parkı, uzun yıllar ünlü sanatçıların konserler verdiği Göl Gazinosu, içinde kayıkla gezinti yapılan büyük havuzu, lunaparkı, çay bahçeleri ve restoranları ile her yaştan ve her kesimden başkentlinin bir arada eğlendiği ve kaynaştığı sosyal mekânlardan biri olmuştur [7].

16 Şubat 1950

Türk Hava Kurumu

25. Yıldönümü

1950 yılında emisyonu çıkarılan ve 8 puldan oluşan serideki ilk pul olan bu pul, 1925'te Atatürk'ün girişimleriyle kurulan Türk Hava Kurumu'nun (Türk Tayyare Cemiyeti) kuruluşunun 25. yıldönümü vesilesiyle hazırlanmıştır. Pulda, Paraşüt Kulesi ile kuleden paraşütle atlayan bir kimse görülmektedir. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nden (SSCB) getirtilen örnek planlara uygun bir biçimde Altındağ ilçesinin Hipodrom Caddesi üzerinde inşa edilen paraşüt kulesi 1937'de hizmete girmiştir. 1930'lar, dünyada ağır sanayi hamlelerinin yapıldığı, devletlerin birbirleriyle kıyasıya yarıştığı bir dönemdi. Uçak sanayisini geliştiren ülkeler diğer ülkelerin bir adım önüne çıkmaktaydı. İlk on yılını atılımlarla geçiren Türkiye Cumhuriyeti, ağır sanayide de söz sahibi olan ülkelerle aynı saflarda yer alarak rekabete girmeyi ve uluslararası platformda saygın bir konuma gelmeyi hedeflemişti. Kendi uçağını kendisi üretecek, kendi pilotlarını kendisi yetiştirecekti. Paraşütle atlamak ise havacılığın vazgeçilmez bir unsuruydu. Yurttaşların havacılıkla ilgili teknolojik yeniliklere açık olması, teknolojiyle bir arada yaşamalarının sağlanması planlanmıştır. Havacılığa dikkat çekmenin yanı sıra başkente bir paraşüt kulesi kazandırılması yeni bir sportif faaliyeti de başlatmış oldu.

1930'ların Ankara'sının en yüksek yapısı olan kulenin tepesinden büyümekte olan kentin en uzak semtleri bile gözükmekteydi. Kule, yapıldığı dönemde havacılığa karşı ilgi uyandırmanın başlıca örneklerinden biri haline gelmişti. Uçaklar ve modern heykellerin de içinde olduğu 10.000 m²'lik bir alanda yer alan kulenin yüksekliği 41.1 metredir. İlk bahçe düzenlemesi ve aydınlatma sistemi Avusturya kökenli İsviçreli modernist ve pürist mimar Ernst Egli'nin tasarımıdır (1938).

Bahçede Türk Hava Kurumu'nun çalışmalarına ilişkin belge, fotoğraf ve maketlerin sergilendiği Türk Hava Kurumu Müzesi bulunmaktadır [8].

10 Kasım 1953

Anıt Kabir'in Açılışı

1953 yılında emisyonu çıkarılan, ayrı renk ve değerinde iki puldan oluşan seride yer alan bu pul, Atatürk'ün naaşının yer aldığı anıt mezar Anıtkabir'i konu etmektedir. Pulun solunda Anıtkabir'e doğru bakan sivil kıyafetli bir Atatürk resmi vardır.

Atatürk'ün, en yakın silah arkadaşı II. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü ile paylaştığı anıt mezar, başkentin başlıca simgelerindendir. Pulun üzerindeki 10.XI.1953, Atatürk'ün geçici kabrinin Etnoğrafya Müzesi'nden Anıtkabir'e yabancı devlet adamları, uluslararası misyon temsilcilerinin de katıldığı çok kalabalık bir devlet töreniyle nakledildiği tarihtir.

Anıt mezar için bir uluslararası mimari tasarım projesi yarışması açılmıştır. Çeşitli ülkelerden 45'in üzerinde projenin katıldığı yarışmayı, Prof. Dr. Emin Halit Onat ve Doç. Dr. Ahmet Orhan Arda'nın ekibi kazanmıştır. Rasattepe'deki inşaat 1944'te başlamış, 1953'te tamamlanmıştır. Üzerinde rasat (gözlem) istasyonu bulunan 906 metre yüksekliğindeki Rasattepe'de MÖ 12. yüzyılda Anadolu'da devlet kuran Frig uygarlığına ait tümülüsler bulunmaktaydı. Anıtkabir'in halk arasında Beştepeler diye anılan Rasattepe'de yapılmasına karar verilmesinin ardından, Türk Tarih Kurumu'nun (TTK) katkılarıyla Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi öğretim üyelerinden Arkeolog Dr. Tahsin Özgüç'ün başkanlığında Müzeler Genel Müdürlüğü arkeologlarının da aralarında bulunduğu bir kurul oluşturulmuştur. Tümülüslerin kaldırılması için yapılan arkeolojik kazılarda ortaya çıkan buluntular Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ne nakledilmiştir.

2 Aralık 1956

Sarıyar Barajı'nın Açılışı

1956 yılında iki farklı değer ve renkte emisyonu çıkarılan bu pulda, Ankara'nın Nallıhan ilçesinin güneyinde yer alan Sarıyar Barajı'nın görüntüsü bulunmaktadır.

Sakarya Nehri üzerine kurulan ilk baraj olan Sarıyar Barajı, diğer adıyla Hasan Polatkan Barajı, 1950'lerin başında sanayileşme alanında yapılan atılımın enerji boyutunu gösteren örnek mühendislik eserlerindendir. 1951-1956 arasında inşa edilen baraj, ülkenin ilk hidroelektrik santrali olma özelliğini de taşımaktadır. Sarıyar Barajı projesi, yalnız enerji üretmek için değil, aynı zamanda çevresinin biyolojik, sosyal ve ekonomik hayatını da şekillendirmek amacıyla geliştirilen bir *amenajman*¹ projesidir.

Barajın kurulmasıyla birlikte, modern şehircilik ve ekonomik kalkınma sürecinde bölgenin gelişmesini yavaşlatan engellerin aşılması ve yapılanların toplum yararına düzenlenmesi amacıyla, yerleşim yerinin işlevleri ile toprak kullanımı arasında doğrudan bir ilişki kurulmasını öngören geleceğe yönelik bir kamusal planlama yapılmıştır. Bu özelliğiyle baraj, Türkiye'nin ekonomik, sosyal ve doğal yaşam alanlarının düzenlenmesi açısından bir kilometre taşı olmuştur. Doğal ortam, çevre halkının kalkınmasına yardımcı olmuş, yayın, sazan ve kadife balığının yaşadığı baraj gölünde

¹ amenajman: düzenleyim, devlete ve kişilere ait ormanların, önceden hazırlanıp kabul edilmiş esaslara uygun olarak işletilmesi

20

1959-1960

Resimli Posta Pulları

Ankara Silosu

1959 – 1960 yıllarında emisyonu çıkan bu pul, tema olarak serideki diğer pullarla bir bütünlük göstermektedir. Toprak Mahsulleri Ofisi'ne (TMO) ait ve inşaatı 1958 yılında tamamlanan Ankara Silosu'nun resmi, Türkiye'nin II. Dünya Savaşı sonrası ekonomik alanda başlamış olduğu kalkınma ve ilerleme hareketinin tarımsal boyutunu simgelemektedir.

Türkiye'de tarım üretiminin büyük bölümünü başta İç Anadolu Bölgesi'nde uygulanan buğday üretimi oluşturmaktaydı.

II. Dünya Savaşı sonrası yaşanan ekonomik çalkantılar, İç Anadolu'nun tarım üretimini de etkilemiş, temizleme, sınıflama ve depolama süreçlerinde birtakım güçlüklerle karşı karşıya kalan buğday üreticisinin dış piyasalarda rakipleriyle kalite ve fiyat açısından yarışabilmesi zorlaşmıştır. Bu zorluklarla karşılaşan buğday üreticisinin desteklenmesi ve ürünün devlet tarafından alınması için TMO ve Ziraat Bankası birlikte hareket etmiştir.

Avrupa ülkelerinde de kullanılan betonarme siloların kurulması her ikisinin de girişimlerini hızlandırmıştır.

Güvercinlik olarak bilinen bölgede Simon Handling Engineers Ltd. ile Ziraat Vekaleti tarafından kurulan Ankara Silosu'nun puldaki görüntüsü, bilimsel yöntemlerle geliştirilen tarımsal faaliyetlere ve çiftçinin kalkınmasına verilen önemi göstermektedir. Üzerindeki *Ofis Çiftçinin Kara Gün Dostudur* yazısı, sıkıntılı dönemlerdeki kayıpların devletin yardımlarıyla giderileceğini, Atatürk'ün "*Anadolu'nun efendisi*" olarak gördüğü Türk çiftçisinin kara günde destekleneceğini ifade etmektedir.

Ankara ve çevresinin ihtiyacının karşılanması amacıyla inşa edilen Ankara Silosu'nun yanı sıra Konya, Mersin ve İzmir başta olmak üzere diğer kentlerde de büyük silolar yapılmıştır.

1959-1960

Resimli Posta Pulları

Ankara Çimento Fabrikası

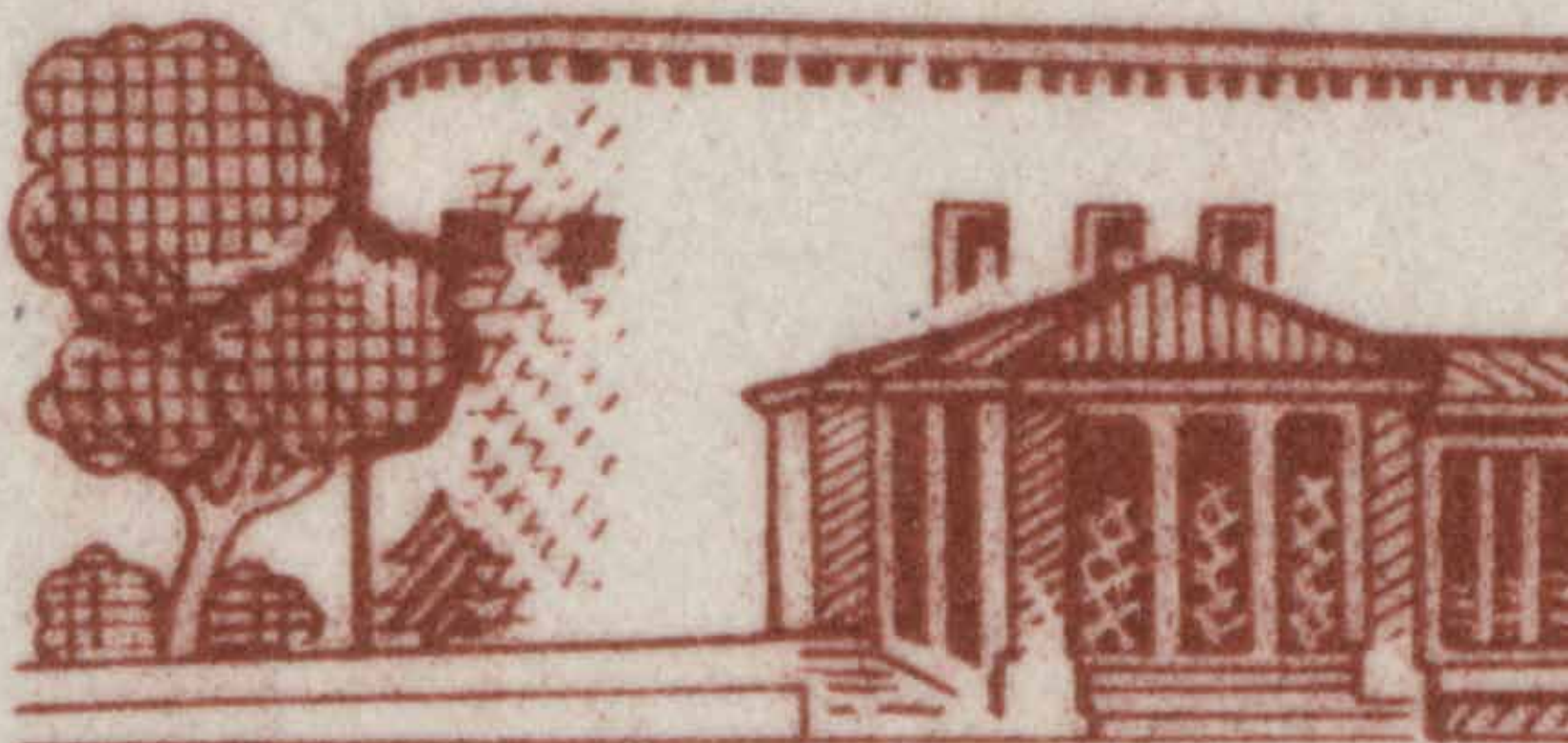
1959 – 1960 yıllarında emisyonu çıkarılan Resimli Posta Pulları serisindeki iki puldan biri olan bu pulda Ankara Çimento Fabrikası'ndan bir kesit görülmektedir.

Mevcut inşaat malzemesinin yetersizliği, yeni başkentin inşası sürecini yavaşlatan bir engeldi. 1924'te Ankara Şehreminliğine (belediye başkanlığına) atanan Ali Haydar Bey'in, bir çimento fabrikasının kurulmasına karar vermesiyle birlikte Ankara Şehremaneti'nin yılda 15 bin ton üretim kapasiteli fabrikası 1926'da kuruldu. İşletmesi 1928'de Ankara Çimentoları TAŞ'a devredilen fabrika 1934 yılına dek üretimine devam etmiş olmasına rağmen İstanbul'un daha yüksek kapasiteli çimento işletmeleriyle rekabet edememiştir. Verimi düşen fabrikanın üretimi durdurulmuştur. Fabrika, uzun yıllar su sıkıntısı çekmiş olan Ankaralıların susuzluk sorununun giderilmesi amacıyla yapımına başlanan Çubuk I (Ankara) Barajı inşaatının çimento ihtiyacını karşılamak için kurulmuştur. Ankara Belediyesi tarafından Lalahan beldesinde kurulan ve ülkenin ilk çimento fabrikalarından olan işletme, çeşitli dönemlerde üretim şekilleri ve kapasitesi değiştirilerek başkent ve çevresinin imarı konusunda önemini koruyan bir kuruluş olmuştur. Cumhuriyet'in ilk yıllarında temelleri atılan Ankara Çimento Fabrikası ve benzeri fabrikaların başkentte kurulmasındaki amaç, kentin her alanda kendi kendine yetebilmesinin ve diğer kentlere örnek olmasının sağlanmasıdır.

II. Dünya Savaşı döneminde çimentoya talep artınca Ankara Belediyesi ile Sümerbank birlikte bir şirket kurarak yıkılmakta olan fabrikayı 1944'te ayağa kaldırmışlardır. Artan talep üzerine, 1949'da üretimin artırılmasına karar verilmiş, eski fabrikanın arazisi genişletilmiş, yeni fabrikanın temeli ise 1953'te atılmıştır.

DEVLET TİYATROSU
ANKARA

30 Mart 1959

Türk Tiyatrosu'nun 100. Yılı

1959 yılında emisyonu çıkarılan ve iki puldan oluşan serinin ikincisi olan bu pulda, Ulus'taki Sergi Evi (Opera Binası) konu edilmiştir. Pulun sol üst bölümünde, komedi ve trajediyi temsil eden iki maske ile barışı simgeleyen zeytin dalı figürü çizimleri görülmektedir. Tiyatronun evrenselliğini, çeşitliliğini, farklı düşünceleri ve hümanizmi ifade eden çizimler, Türkiye'de bir yüzyılı geride bırakan faaliyetleriyle Ankaralıların sanata verdikleri önemin bir göstergesidir.

1933'te bir sergi sarayı inşa edilmesi gündeme gelmiştir. Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti'nin aynı yıl açtığı yarışmada İtalyan mimar Paolo Vietti Violi ile Şevket Balmumcu'nun projeleri finale kalmış, Vietti'nin önerisi pahalı bulunduğundan yarışmayı Balmumcu'nun projesi kazanmıştır.

Yeni bir binanın yapılmasının çok pahalıya mal olacağı düşünülmüş, mevcut binanın iç mekân düzenlemelerinde değişiklikler yapılmasına karar verilmiştir. Yapı, II. Ulusal Mimari Akımı'nı destekleyen Alman mimar Paul Bonatz tarafından 1946-1948 arasında opera binasına dönüştürülmüştür.

10 Ocak 1959

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin 25. Öğretim Yılı

1959 yılında emisyonu çıkarılan bu pulda, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin 25. öğretim yılı konu edilmiştir. Fakülte, 1946 yılında kurulan Ankara Üniversitesi'nin en geniş alana sahip kurumu olarak 25. yıl kutlamalarının amblemiyle pul üzerinde yerini almıştır.

Okul, Ziraat Yüksek Enstitüsü adıyla açılmıştır. Eğitimin 1933'te başladığı kurumun başlıca amaçları, zirai çalışmaların modern yöntemlerle geliştirilmesi, sorunlara uygulanabilir çözümlerin üretilmesi, ülkeye hizmet edecek yüksek ziraat mühendislerinin yetiştirilmesi ve yenilikçi bilimsel araştırmaların yürütülmesidir. Ziraat Fakültesi, sağlıklı koşullar altında gerçekleştirilen tarımsal faaliyetlerin yaygınlaştırılması ve çeşitlendirilmesini amaçlamış, başta buğday üretimi olmak üzere tahıl, sebze ve meyvenin kalitesinin artırılarak ülkenin gelişimine büyük katkı sağlayabilecek stratejik ve ekonomik bir alanın şekillenmesini planlayan kurumların başında yer almıştır.

Amblemdeki altın renkli başak figürü, Anadolu'da yerleşmiş çeşitli uygarlıkların merkezi olmasında büyük rol oynayan bereketli toprakların tahıl zenginliklerini, ekmeğin ana maddesi olan buğdayı ve tarım kültürünü simgelemektedir. Güneş figürü, ürünlerin yetiştirilmesindeki vazgeçilmez kaynağı ve Türk çiftçisinin aydınlanmasına gönderme yapmakta, lacivert zemin sağlıklı tarım yapılabilmesi için gereken iki temel kaynak olan su ve havayı temsil etmektedir.

4 Aralık 1959

Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin

100. Yılı

1959 yılında emisyonu çıkarılan, üç puldan meydana gelen serinin ikincisi olan bu pulda, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, diğer adıyla Mekteb-i Mülkiye yer almaktadır. Cebeci'de bulunan fakülte, Türkiye'de, siyaset bilimi, maliye, iktisat, kamu yönetimi, işletme, uluslararası ilişkiler gibi alanlarda üniversite düzeyinde faaliyet gösteren en eski eğitim kurumu ve 150 yıllık çağdaşlaşma projesinin bir parçasıdır. Cumhuriyet'in ilanı, okulun geleceği açısından bir dönüm noktası olmuştur. Başbakan İsmet İnönü'den nakil izni alınmasının ardından, 1936-1937 öğretim yılında İstanbul'dan Ankara'ya taşınan eğitim kurumunun adı birkaç kez daha değiştirilmiştir. Mekteb-i Mülkiye'nin adı, dilin Türkçeleştirilmesi projesi kapsamında 1938'de Siyasal Bilgiler Okulu olmuştur. Okulun binası 1939 yılında, eğitim yapılarında ekonomik modeller geliştiren mimar Ernst Egl'ye ihale edilmiştir.

Okul, 1950'de Ankara Üniversitesi'ne bağlanarak Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi adını almıştır. Siyasal Bilgiler Fakültesi, toplumsal reformların hayata geçmesiyle birlikte yönetim anlayışının reformlara uyum sağlaması, siyasi ve idari kurumların etkinliklerinin artırılması ihtiyaçları doğrultusunda çağdaş yöneticilerin yetiştirilmesi amacıyla ders programlarını daima yenilemiştir.

Halkın nezdinde akademik özgürlüğün simgesi, siyasi ve sosyal dönüşümün öncülerinden olan eğitim kurumu bir ekoldür.

Fakülte, yetiştirdiği değerli siyasetçi, diplomat, edebiyatçı, bilim insanı ve sanatçılar aracılığıyla siyasi ve kültürel hayata önemli katkılarda bulunmaya devam etmektedir.

9 Ocak 1961

Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin 25. Yılı

1961 yılında, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin (DTCF) kuruluşunun 25. yıldönümü kutlamaları vesilesiyle emisyonu çıkarılan pulların birinde DTCF, diğerinde Güneş Kursu yer almaktadır. Pullarda kullanılan resim ve semboller, fakültenin kuruluş amacıyla örtüşmektedir. Fakültenin ismini, dil ve tarih konularına bilimsel yaklaşımın gerekliliğine inanan Atatürk vermiştir.

Bir toplumun gerçek gücünün bilimsel bilgiye dayandığını hararetle savunan ve Türk toplumunun köklerine, değerlerine, bilimsel araştırmalara dayanan bilgi ile ulaşılabilmesine inanan Atatürk'ün direktifleriyle 1935'te kurulan Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, öğretimine 1936'da Mimar Kemalettin Bey tarafından inşa edilen Evkaf Apartmanı'nda başlamıştır. 1937'de Bauhaus Okulu'nun kurucusu Alman mimar Bruno Taut (1880-1938) tarafından tasarlanan bugünkü binasına taşınmıştır. Fakültede ilk olarak sosyal bilimlerin antropoloji, sosyoloji, psikoloji ve coğrafya bölümleri açılmış, müfredata giren Hititçe, Sümerce, Yunanca, Latince ve modern dillerin öğretimiyle birlikte derinlemesine araştırmalara hız verilmiştir. Türk tarihi, dili ve kültürel mirasının sahiplenilmesi ve çağdaş parametreler içinde gelecek kuşaklara aktarılması gibi anlamlı bir amaca hizmet vermek üzere kurulan fakülte, 1946'dan bu yana Ankara Üniversitesi'nin bünyesinde yer almaktadır.

Pulun tam ortasında, MÖ 1600-1200 yılları arasında varlığını sürdüren Hitit uygarlığının sembolü Güneş Kursu, üstünde *E-GAL A-NI-TA RU-BA-IM* / *Kral Anita'nın Sarayı* ibaresi bulunan çivi yazılı tablet, arkasında bir Türkiye haritası yer almaktadır. Güneş Kursu, Hatti uygarlığına (MÖ 2500-2000/1700) ait olmakla birlikte Anadolu'da kendisinden sonra gelen Hititler tarafından da benimsenen ve yararlanılan bir semboldür. Çok eski çağlarda astrolojik amaçlarla kullanıldığı düşünülen ve ilerideki dönemlerde

törenlerin bir parçası olduğu varsayılan kursun üzerinde çeşitli figürler vardır. Fakültenin, tıpkı Hitit Güneşi gibi Anadolu topraklarından çıkarak Türkiye'yi aydınlattığı, başkentin yalnız siyasi alanda değil, bilim ve kültür alanlarında da bir merkeze dönüştüğüne işaret edilmektedir.

Serinin ikinci pulunda DTCF binasının bir fotoğrafı yer almaktadır. Binanın ortasından çıkan kavisli alınlıkta Atatürk'ün 22 Eylül 1924'te Samsun İstiklal Ticaret Mektebi'nde öğretmenlere hitap ederken söylediği *Hayatta en hakiki mürşit ilimdir* sözü yer almaktadır. 4 Kasım 1940 tarihinde gerçekleştirilen açılış töreninde, dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel, yaptığı konuşmayla, fakültenin, Avrupa'daki benzerleri gibi neden Edebiyat Fakültesi olarak adlandırılmadığını şöyle açıklamıştır:

"...Atatürk, O'na bizim alıştığımız bir isim vermedi. Başka memleketlerde bunun benzeri olan ilim müesseselerine konulmuş bir ismi seçmedi. Bunun büyük manası vardır. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi adını münasip görmesi Türk inkılabının bu müesseseden beklediği gayeye sarahatle (açıklıkla) işaret etmektedir. O gayeyi şöyle anlatabiliriz: Öz kaynaklarına inmek suretiyle mazimizin aydınlatılması, bizimle münasebette bulunmuş milletlerin tarihine gene kendi gözümüz ve kendi anlayışımızla bakılması, Türk dilini yabancı kaidelerin esirliğinden kurtararak, kendi kudretleri ve kendi imkanları içerisinde geliştirme yollarının aranması ve onun özelliğini, kesikliğini, girginliğini belirtmek için gayret sarf olunması, ülkemizin coğrafi tabiatının ilmi usullerle ve olduğu gibi tetkik edilmesi, nihayet şuradan buradan alınmış fikirlerle değil, milli hayatımızın şuuruna dayanan bu görüşle elde edilmiş evrensel görüşe sahip mütefekkirlerimizin yetişmesidir." Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin ön bahçesinde 1958'de ünlü heykeltıraş Hüseyin Anka Özkan tarafından yapılan mermer Mimar Sinan heykeli bulunmaktadır [9].

1963 Resimli Sürekli Posta Pulları

Julyanus Sütunu

1963 yılında emisyonu çıkarılan ve dokuz puldan oluşan seriye ait olan bu pulda, başkentin simgelerinden Julyanus Sütunu görüntüsü vardır. Sütunun kesin yapım tarihi ve kimin tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Bazı arkeolog ve tarihçiler arasında sütunun Roma İmparatoru Flavius Claudius Ilianus, diğer adıyla Julyanus Apostate'nin (MS 361-363) Sasani İmparatorluğu üzerine çıktığı seferin Ankara durağında MS 362'de dikildiğine dair bir görüş vardır. Bu görüşe göre Roma İmparatorluğu'nun praefectus praetorio'su (yeni valisi) Saturninus Secundus, Julyanus'un şerefine bir anıt yaptırarak, üzerine *Tüm Dünyaya Muzaffer* yazdırmış, ancak yazıt Hristiyan olmayan imparatoru sevmeyen halk tarafından parçalanmıştır. Bugün Gümrük Müsteşarlığı, Defterdarlık ve Valilik binasının arasındaki havuzlu parkın içinde bulunan sütunun üzerinde hiçbir yazıt yoktur. Üzerinde Erken Bizans döneminin özellikleri görülen korint başlıklı sütun günümüze sağlam ulaşmıştır. Başlığı yapraklarla süslü sütunun gövdesi, halka şeklinde 15 yuvarlak taştan oluşmaktadır; kare bir kaide üzerine oturtulmuştur. Başlığın MS 6. yüzyılda yapıldığı düşünülmektedir, yüksekliği 14.5 metredir. Ankara'nın en eski tarihi eserlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Henüz kesin bir bulguya ulaşamadığından, arkeologlar bu yapının

Julyanus Sütunu olarak kabul edilmesi fikrine ihtiyatla yaklaşılması gerektiğine işaret etmektedirler. Halk arasında ise sütunla ilgili farklı bir inanış mevcuttur. Yüzyıllardır *Belkıs Sütunu* diye bilinen anıtın Süleyman Peygamber'in kızı Saba Melikesi Belkıs'a ait olduğu düşünülmekte, başka yere taşınmadan önce bulunduğu yerin altında genç bir kızın mezarı olduğuna inanılmaktadır. Aslında Anadolu'nun birçok bölgesinde hakkında tarihsel bulgulara rastlanamayan sütunlara halk arasında *Belkıs Sütunu* denmektedir. Arkasına gökyüzünü, bulutları ve ağaçları alan Julyanus Sütunu, dikkatli bakıldığında zamanın dışındaymış hissini uyandırmaktadır.

1963 Resimli Sürekli Posta Pulları *Etnoğrafya Müzesi*

1963 yılında emisyonu çıkarılan ve dokuz puldan oluşan serinin üçüncü pulunda, Arif Hikmet Koyunoğlu'nun neo klasik üslupta tasarladığı eserlerinden Etnoğrafya Müzesi'nin bir fotoğrafı bulunmaktadır.

Bir camide saklanan Emanet-i Mübareke adı verilen kutsal eşyalar ile Anadolu'nun çeşitli yörelerinden satın alınarak toplanan ve Türk tarihinin kültürel mirasına ait 1250 parçadan oluşan etnografik değeri yüksek eserlerin bir *milli müzede* sergilenmesi, Türklerin kültürel varlıklarının gün ışığına çıkarılarak dünyaya tanıtılması, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün üstünde kararlılıkla durduğu ve uygulamasını başlattığı konulardandı.

Etnoğrafya Müzesi'nin bugünkü Opera semti ile Hacıtepe arasındaki Namazgah Tepe'de inşa edilmesi uygun görülmüştür. Yapının yer aldığı tepede, Anadolu Selçuklu Devleti döneminde 11. yüzyılda bir medresenin bulunduğu tahmin edilmektedir. Osmanlılar döneminde, kente hakim yüksek tepelerden olan bu tepeye Ankara Kalesi'nin dış surlarının bir kapısının açıldığı söylenir. Halkın kayalar üzerinde bir namazgahta bayram namazı kıldıkları ve yağmur duasına çıktıklarına dair inanışlar mevcuttur. Osmanlı döneminde üzerinde müslüman mezarlığı bulunan tepe, Kurtuluş Savaşı yıllarında milli ve dini toplantılarla

törenlerin yapıldığı bir alan olarak da kullanılmıştır. Kısa bir sürede tamamlanması istenilen inşaat, Budapeşte Etnoğrafya Müzesi yöneticilerinden Türkolog Gyula Mészáros'un da önerileri dikkate alınarak 1925-1927 yılları arasında 18 ayda tamamlanmıştır. Projenin müteahhiti, kuruluş döneminde başkentin birçok kamu binasının inşaatını da üstlenen Erzurumlu Nafiz Bey'dir (Nafiz Kotan). Müze, Afgan Kralı Amanullah Han'ın Türkiye'yi ziyaret ettiği 1930 yılında açılmıştır.

Selçuklu ve Anadolu Selçuklu devletlerinden (1037-1307) 20. yüzyılın başına dek geçen dönemlere ait olan Anadolu sanatının örneklerinin sergilendiği mekân tarihi bir görev de üstlenmiş, 21 Kasım 1938'den 10 Kasım 1953'te Anıtkabir'e nakline kadar geçen süre içinde, bina Atatürk'ün naaşına ev sahipliği yapmıştır.

Cumhuriyet'in ilk araştırma kütüphanelerinden biri bu müzededir. Yapının önünde, İtalyan heykeltıraş Pietro Canonica'nın Atatürk anıt heykeli (1927) gözükmektedir. Arkasına, Etnoğrafya Müzesi'nin ön cephesini alan Gazi Mustafa Kemal Paşa, yürüyen atının üzerinde askeri üniformasıyla dimdik oturmakta, kendinden emin bir şekilde ufka ve geleceğe güvenle bakmakta, kültürel mirasın hamisi olduğu hissini uyandırmaktadır.

1963 Resimli Sürekli Posta Pulları

Ankara Kalesi

1963 yılında emisyonu çıkarılan ve dokuz puldan oluşan serinin dördüncüsü olan bu pulda, volkanik bir tepe üzerine ne zaman ve kimler tarafından yapıldığı kesin olarak bilinmeyen Ankara Kalesi görülmektedir. Ankara Kalesi, İncesu ve Çubuk çaylarının buluştuğu ovanın doğusunda, Bentderesi'nin (Hatip Çayı) yanındaki tepede yükselir. Anadolu'nun en eski medeniyetlerinden olan Hititler tarafından inşa edildiği, Galatlarca genişletildiği ve Roma döneminde görkemli bir yapıya dönüştürüldüğü görüşü kabul görmektedir. Bazı kaynaklar ise; kalenin Frigya kralı Midas tarafından MÖ 8. yüzyılda yaptırıldığını yazmaktadır.

Ankara'nın tarihi, yeni buluntularla orta paleolitik döneme kadar gitmektedir. Çeşitli dönemlere ait arkeolojik kalıntıların bulunmasına rağmen birçok Anadolu kentinde de olduğu gibi Kale başkentin simgelerinden biri kabul edilmektedir. Askeri ve ticari anayollar üzerindeki sarp bir yamaca inşa edilmiş olması onu mükemmel bir savunma merkezi haline getirmiştir. Tarihi Kral Yolu olarak bilinen İpek Yolu üzerinde yer alan Ankara Kalesi'nin gerek savunma gerek yerleşim amaçlı kullanılması, çeşitli dönemlerde önce tahribine sonra da onarımına yol açmıştır. Bu süreç, kentin, uzun yıllar önemli bir ticari ve askeri yol kavşağında yer aldığını, bu özelliğiyle Anadolu'nun etkin merkezlerinden biri olduğunu göstermektedir. Kalenin günümüze dek ayakta kalabilmesinin başlıca nedeni düşmanına stratejik bir üstünlük sağlayan coğrafi konumudur. Tarih içindeki serüveni Ankara'nın binlerce yıl öncesine uzanan kentleşmesiyle birebir ilişkilidir. Ankara Kalesi coğrafi konumu, tarihi ve kartal yuvasını andıran görünümüyle Kurtuluş Savaşı'nın direnç simgelerinden ve başkenti dünyaya tanıtan tarihi mekânlardan biridir.

1963 Resimli Sürekli Posta Pulları

Gazi Eğitim Enstitüsü

1963 yılında emisyonla çıkarılan ve dokuz puldan oluşan serinin beşincisi olan bu pulun konusu, Gazi Eğitim Enstitüsü'dür. Gazi Üniversitesi'nin temelini oluşturan Orta Muallim Mektebi, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın direktifleriyle ortaokul öğretmenlerinin çağdaş eğitim felsefesiyle yetiştirilmesi amacıyla 1926'da kurulmuştur. Öğretime ilk kez Konya'da başlamış olan okula 1929'da Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü adı verilmiştir. 1929-1930 ders yılında Gazi Çiftliği'ndeki mekânına taşınan eğitim kurumu, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk uygulamalı öğretmen okuludur. Gazi Üniversitesi'nin temeli Gazi Eğitim Enstitüsü ile atılmıştır. Bugün rektörlük binası olarak kullanılan enstitü, Mimar Kemalettin Bey tarafından yapılmıştır; I. Ulusal Mimari Akımı'nın özelliklerini taşımaktadır.

1976 yılında *Gazi Eğitim Enstitüsü* adını alan okulun adı 1980 yılında 4 yıllık eğitim veren *Gazi Yüksek Öğretmen Okulu* olarak değiştirilmiştir. 1982 yılında Gazi Üniversitesi bünyesine alınarak ismi *Gazi Eğitim Fakültesi* olarak değiştirilmiştir. Başkent Ankara'nın ve ülkemizin en köklü yükseköğretim kurumlarından biri olan enstitü, Türkiye'nin aydınlanma çağında yetiştirdiği öğretmenler ve sanatçılarla toplumun gelişimine önemli katkılarda bulunmuştur. Enstitü, uzun yıllar İstanbul'un üstlenmiş olduğu bilim ve kültür merkezi olma rolünün yeni Türkiye Cumhuriyeti'nde Ankara'ya verildiğini göstermektedir.

1963 Resimli Sürekli Posta Pulları

Anıt Kabir

1963 yılında emisyonu çıkarılan ve dokuz puldan oluşan serinin altıncı pulu olan bu pulda, Anıtkabir'in Mebus Evleri semti girişinden çekilmiş panoramik bir görüntüsü yer almaktadır.

Mozolenin bulunduğu yapı, pulun sol ortasına yerleştirilmiştir.

Üç ana bölümden oluşan Anıtkabir'in ana girişinden çekilen bu fotoğraf pulun konusunu teşkil etmektedir.

Anıtkabir, ülkenin birçok yöresinden getirilen ve birbirinden çok farklı yapı malzemeleri kullanılarak inşa edilen kuleleri, heykelleri, parkları ve eşsiz mozolesiyle Anadolu kültür ve medeniyetlerine özgü unsurların simgesel bir biçimde yansıtıldığı büyük bir açık hava müzesidir. Anıtkabir kompleksinin tamamı 700.000 m²'lik çok geniş yeşil bir arazide yer alan Barış Parkı'nın içindedir.

Giriş kulelerinden tören alanına doğru uzanan 262 metre uzunluğundaki yolun adı Aslanlı Yol'dur. Yolun sağında ve solunda belli aralıklarla birbirlerinden ikişerli gruplar halinde ayrılan Hitit tarzı aslan heykelleri vardır. Hüseyin Anka Özkan'ın 40 cm.'lik kaidelerin üstünde oturan aslan heykelleri, Türklerin ataları olarak kabul gören 24 Oğuz Boyu'nu temsil etmektedir.

Aslanlar; kuvvet, liderlik, barışseverlik ve sükûnetin simgeleridir.

Yolun sonunda, arka planda Türk bayrağı, onun da arkasında, Türkiye Cumhuriyeti'nin örgütlenmesinin ve yönetiminin gerçekleştirildiği Çankaya semti görülmektedir.

1963 Resimli Sürekli Posta Pulları

Cumhurbaşkanlığı Köşkü

1963 yılında emisyonu çıkarılan ve dokuz puldan oluşan serinin yedinci pulu olan bu pulda, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin en yüksek idari makamı olan Cumhurbaşkanlığı makamını simgeleyen Çankaya'daki Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nün bir resmi vardır.

1932 yılından bu yana Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin cumhurbaşkanlarının ikâmetgahı olarak kullanılan ve ilk yıllarında *Yeni Köşk* olarak adlandırılan yapı, Ankara'ya birçok mimari eser kazandırmış olan Clemens Holzmeister tarafından inşa edilmiştir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü izleyen ve onun ilke ve inkılâplarını benimsemiş olan bütün cumhurbaşkanları ve aileleri Çankaya'daki bu köşkte yaşamışlar, Atatürk'ün cumhuriyet değerlerine bağlı hayat tarzlarını sürdürmüşlerdir. Böylece Cumhurbaşkanlığı Köşkü ve barındırdığı makam, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin gelenek, devamlılık, demokratik düşünce ve hayat tarzının simgesi olmuş, yasama, yürütme ve yargı organlarının işletilmesinde başlıca rolü üstlenmiştir. Cumhurbaşkanlığı Köşkü, konumu gereği eski ve yeni konutlarıyla yeni Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi ve diplomatik çevresinin de oluşmasına büyük katkı sağlamıştır.

ATATÜRK KÖŞKÜ

1963 Resimli Sürekli Posta Pulları

Çankaya Atatürk Köşkü

1963 yılında emisyonu çıkarılan ve dokuz puldan oluşan serinin sekizinci pulu olan bu pulda, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın 1921-1932 yılları arasında ikamet ettiği Çankaya (Eski) Köşkü resmedilmiştir. Köşk, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasına, Kurtuluş Savaşı'nın yürütülmesine, sosyal-toplumsal-hukuksal ve ekonomik alanlarda yapılan devrimlere ve daha birçok gelişmeye tanıklık etmiş, Cumhuriyet'in başlıca mekânlarından olmuştur. Kente hâkim yeşil bir tepe üzerinde yer alan Çankaya'daki bu evin tercih edilmesinin başlıca nedeni aynı arazi içinde Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın ve beraberindekilerin de kullanabilecekleri üç evin bulunmasıdır. Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın binaya taşınmasının ardından bağ evine farklı bir görüntü kazandıran bir de kule eklenmiştir. Haziran 1921'de Kurtuluş Savaşı'nın ilk karargâhı Ziraat Mektebi'ndeki odasından sade döşenmiş köşküne taşınan Gazi Mustafa Kemal Paşa, ardından 1932 yılında inşaatı tamamlanan Pembe Köşk'e taşınmıştır. Ankara'nın 13 Ekim 1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin başkenti ilan edilmesinin ardından köşklerin bulunduğu semt Çankaya, ülke ve ulus birliğinin başlıca simgeleri arasına girmiştir [11].

Sayısız fotoğraf ve resme konu olan köşk aslında büyükçe bir bağ evidir. Bağ evleri Ankara'nın sosyal tarihinde önemli bir yer tutar. Ceyhun Atıf Kansu köşkü; " ...Ankara ovasına açılan iki kanatlı bir kapı...Açıldı mı, akşam yeli estikçe ağustos kırlarının ve de pişmiş kızarmış üzümle sararmaya yüz tutmuş havuzlu bir oda. Evin önünde bir çeşme ve Çankaya tepelerinin bağrından gelen ince, serin bir su. İşte, Mustafa Kemal Paşa'nın evi..." sözleriyle tasvir etmiştir.

1963 Resimli Sürekli Posta Pulları

İlk TBMM Binası

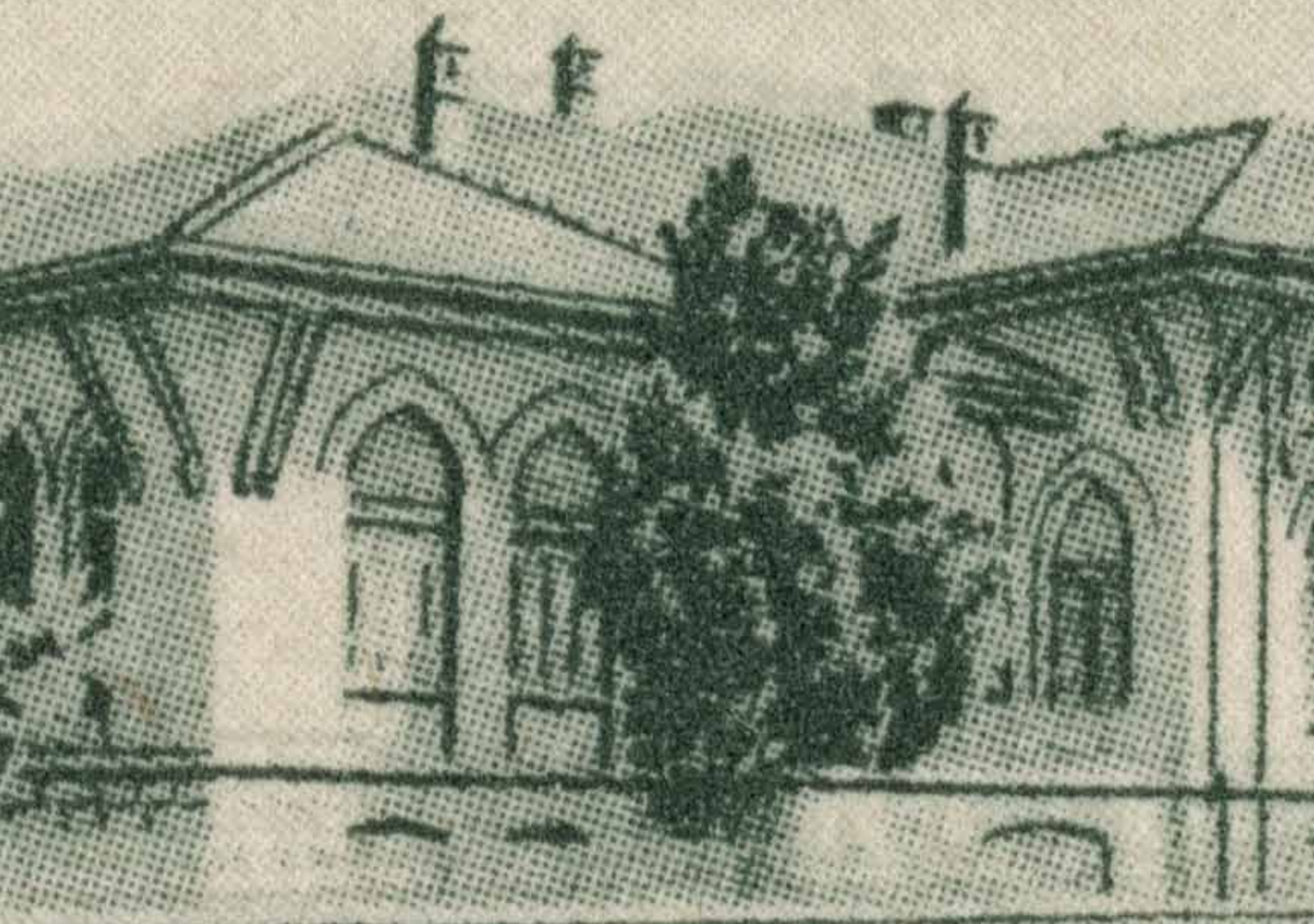
1963 yılında emisyonu çıkarılan ve dokuz puldan oluşan serinin en yüksek değerinde olan bu pulda, 23 Nisan 1920 tarihinde Ulus, İstasyon Caddesi'nde 120 temsilciyle birlikte açılan I. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin binası görülmektedir.

Osmanlı'nın son döneminde Enver Paşa'nın önerisi üzerine İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin kulüp binası olarak tasarlanan ve yapımına 1915'te başlanan yapının proje müellifi evkaf mimarı Salim Bey'dir. Proje uygulaması kolordunun askeri mimarı Hasip Bey tarafından yapılmıştır.

İstanbul 16 Mart 1920'de İngilizler tarafından işgal edilmiş, Misak-ı Milli'yi ilan eden Meclis-i Mebusan Ankara'da bir milli meclisin toplanmasına karar vermiştir. Meclisin toplanabilmesi için kentte uygun olan tek bina, bugünkü Ulus Meydanı'nın bir köşesinde yer alan iki balkonlu, bahçeli bir yapıydı. Büyük Millet Meclisi, inşaatı henüz tamamlanmamış olan İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin kulüp binası olarak tasarlanan ve saçaklarıyla dikkat çeken bu yapıda 120 temsilcinin katıldığı bir törenle 23 Nisan 1920'de açılmıştır. Girişin altında bir bodrum katı bulunan tek katlı yapı, 18 Ekim 1924'e dek I. Türkiye Büyük Millet Meclisi binası olarak 5.5 yıl hizmet vermiştir. Yapı, 23 Nisan 1920'de parlamenter sisteme geçişe, 20 Ocak 1921 ve 20 Nisan 1924 anayasa süreçlerine, Kurtuluş Savaşı'nın yönetilmesine, Türk halkının direnme gücüyle örgütlenmesine ve 29 Ekim 1923'te Cumhuriyet'in ilanına ev sahipliği yapmış, Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerinin atılmasına tanıklık etmiştir. Bu özellikleri onu başkent Ankara'nın anıtsal tarihi eserlerinden biri yapmaktadır.

İlk meclis binası, Cumhuriyet Halk Fırkası (Genel Merkezi) olarak işlevini 1952'ye dek sürdürmüş, 1952'de Maarif Vekaleti'ne (Eğitim Bakanlığı) devredilmiştir. Yapının 1957 yılında Cumhuriyeti temsil eden bir müzeye dönüştürülmesine karar verilmiştir. 23 Nisan 1961'de Türkiye Büyük Millet Meclisi Müzesi olarak hizmete açılan tarihi yapı, yeni bir düzenlemeyle 1981 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi Müzesi adını almıştır.

T.B.M.M. BİNASI

KİYE CUMHURİYETİ

29 Ekim 1963

Cumhuriyet'in 40. Yılı

1963 yılında emisyonu çıkarılan ve üç puldan oluşan serinin son pulu olan bu pul, Cumhuriyet'in 40. yılı kutlamaları vesilesiyle basılmıştır. Pulun sol ön planında sivil kıyafetiyle gökyüzüne bakan Gazi Mustafa Kemal Atatürk, sağ arka planında açılışı 1961'de yapılan yeni TBMM binası görülmektedir. Çatısında bayrak bulunan TBMM Binası'nın önünde Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ufka umutla bakan fotoğrafıyla bir mesaj verilmekte; resmin pulda öne çıkarılmasıyla O'nun Meclis'in ölümsüz lideri olduğunun altı çizilmektedir. Devletin bayrağı, kurucusu ve aynı zamanda TBMM'nin ilk başkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bir arada yer aldığı kompozisyon, Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini temsil etmektedir. Bina, Clemens Holzmeister'ın en büyük eseridir. Yeni TBMM'nin mimari özellikleri ve genel yapısı, Türkiye Cumhuriyeti'nin gücünü ve ölümsüzlüğünü simgeleyen bir felsefeyle tasarlanmıştır. Yapı; sade, sağlam ve dayanıklı malzemeden inşa edilmiştir. Yeni bina, halka açık olma özelliğine de sahiptir. TBMM, devrimlerin ve ilerlemenin takipçisi olan, farklı ancak halkı bütünleştirici görüşler tarafından temsil edilen laik, demokratik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'nin aynasıdır [12].

1 Haziran 1964

1964 Turistik

Augustus Tapınağı

1964 yılında emisyonu çıkarılan ve beş puldan oluşan serideki bu pulda, Augustus Tapınağı ve arkasında Hacı Bayram Camisi'nin minaresi görülmektedir. Hacı Bayram-ı Veli Camii ve türbesine bitişik olan Augustus tapınağının duvarları günümüzde de ayakta. Tapınağın arkeolojideki adı *Monumento Ancyranum*'dur (Ankara Anıtı). Yapımından önce, Galatlar döneminde tapınağın bulunduğu yerde dini toplantı ve törenlerin düzenlendiğine dair tezler öne sürülmektedir. MÖ II. yüzyılda Frigler'in ay tanrıçası Men adına inşa ettirilen tapınağın yapım tarihi bilinmemektedir. Tapınak, Galat Kralı Pilamenes tarafından Roma İmparatoru Augustus'a (MÖ 27-MS 14) bir bağlılık göstergesi olarak MS 10'da yeniden inşa ettirilmiştir. Yapının Roma İmparatoru Augustus'un tapınağı olarak anılmasının nedeni, duvarlarında imparatoru ve yaptıklarını anlatan ve onu yücelten yazıların bulunmasıdır. Yapı korint stilindedir. Bergamalı heykел sanatçılarının eseridir. Romalılar ve Bizanslılar tarafından dini amaçlarla kullanılmış, Bizans Dönemi'nde yeni eklemeler yapılarak kiliseye dönüştürülmüştür.

Cami, 1352'de Ankara'ya bağlı Zülfazl (Solfasol) köyünde doğan Hacı Bayram-ı Veli tarafından 1427-28 yılları arasında yaptırılmıştır. Hacı Bayram-ı Veli *Somuncu Baba* adıyla da anılan derviş Şeyh Hamidüddin Aksarayı'nın öğrencisi olmuştur. Hacı Bayram-ı Veli, başta Ankara olmak üzere Anadolu'da saygınlık kazanmış değerli bir mutasavvıftır. Bilim ve tasavvufu bir araya getiren düşünür, Kara Medrese'de eğitim görmüş ve müderrislik yapmıştır. Hendese, hesap, mantık, belagat, felsefe, kelam, fıkıh gibi ilim ve bilim alanlarında dersler veren Hacı Bayram-ı Veli birçok öğrenci yetiştirmiştir. Düşüncelerini Türkçe yazmış olması, Hacı Bayram-ı Veli'nin geniş halk kitleleri arasında tanınmasına ve felsefesinin kök salmasına yol açmıştır.

Pula konu olan Augustus Tapınağı ve Hacı Bayram Camii aynı karede görülmektedir. Bu görüntü Ankara'nın farklı dinleri ve kültürleri birlikte yaşayan ve yaşatan bir merkez olduğunu da belgelemektedir.

4 Ekim 1964

Hayvanları koruma Günü Hatıra Pulu Ankara Keçisi

1964 yılında emisyonu çıkarılan ve beş puldan oluşan serideki bu iki pulda, Ankara keçisi konu edilmiştir. Ankara keçisi, dünyada Angora Goat (Capra Prisca) adıyla tanınmaktadır.

Ankara keçisi helezonik boynuzlu, parlak, yumuşak ve sık tüylü bir keçi türüdür. Bu keçi cinsinin tüyleri beyaz, sık ve yoğundur; beden çizgileri görünmez. Uzun ve düşük kulaklıdır; çenesinin altında sakalı vardır. Koyu kül renginde olan boynuzları arkaya doğru uzanır.

Ankara keçisinin uzun, parlak ve yumuşak kıllarından elde edilen liflere *tiftik* denir. Tiftik sözcüğünün etimolojik kaynağı Arapça'ya dayanmaktadır.

Arapça'da parlak keçi tüyünden yapılan giysi anlamına gelen *muhhayyar* sözcüğüne, 16. yüzyıl İtalya'sında *mocaiarro*, 17. yüzyıl Avrupa'sında *mocayare / mocayart*, *mokaire* denmiştir. Tiftik keçisi dayanıklı bir hayvan olmasına karşın nemli havayı sevmez. Bu nedenle havası kuru olan Ankara ve çevresi tiftik keçisinin başlıca yaşam alanıdır.

Evcilleştirilen ilk hayvan türlerinden biridir. Tiftik keçileri, Anadolu'ya 13. yüzyılda Selçuklular

döneminde gelmiştir. Keçiler, Kayseri ve Ankara civarındaki geniş ve verimli topraklara yerleştirilmiştir. Avrupa, tiftik keçisiyle Kutsal Roma İmparatoru Charles V. döneminde tanışmış, Osmanlıların imparatora hediye ettiği keçiler, İtalya yarımadasında soylular arasında tiftiğe ilgi duyulmasına yol açmıştır. 16. yüzyılda Anadolu'ya gelen Avrupalı seyyahlar ülkelerine döndüklerinde Ankara keçisini kendi ülkelerinde tanıtmışlar, Avrupa'da başta hükümdar ve soylular olmak üzere tiftiğe yönelik ilgiyi daha da artırmışlardır. Osmanlı'dan Avrupa'ya ham tiftik yünü ihracatı başlamış, dokumacılık sanayinin vazgeçilmez bir ürünü haline gelmiştir. Talebin artmasıyla ihracata yasak getirilmesi, tiftik üretiminin Anadolu'da gerilemesine yol açmıştır. Günümüzde üretimin eski düzeyine çıkarılması amacıyla özellikle Ankara ve çevresinde çeşitli projeler uygulanmaktadır. Tiftik keçisinin Anadolu dışında ilk üretildiği yer Güney Afrika'dır. Üretim, ABD başta olmak üzere Rusya, Arjantin, Avustralya ve yeni Zelanda gibi ülkelere de yayılmıştır [13].

25 Ekim 1965

“Ankara 65”

I. Milli Pul Sergisi

Hatıra Serisi

1965 yılında emisiyona çıkarılan ve iki puldan oluşan seride yer alan bu pullar, Ankara’da düzenlenen “Ankara 65” I. Milli Pul Sergisi için hazırlanmıştır.

Birinci pulun zemininde arka planda Ankara Kalesi, ön planda ok atan geleneksel kıyafetli bir okçu, diğer adıyla kemankeş yer almaktadır. Güçlü kuvvetli bir görünümü olan okçu, Türklerin uzun yıllar askeri faaliyetlerinin yanı sıra sosyal hayatlarının da bir parçası olan okçuluk sporunu temsil etmektedir. Uzun süren ve disiplinli bir eğitim süreci sonunda öğrenilebilen okçuluk; dayanıklılık ve sabır, güç ve yetenek gerektiren bir spor dalıdır. Türk okları dünyanın en kaliteli okları arasındadır. Ortaları kalın, baş ve sonlara doğru incelen, düz ve esnek, kozalaklı ağaçlardan yapılmaktadır. Okun uzunluğu, oku atacak kişinin boyuna ve yayın niteliklerine bağlıdır. Pulun bir tanıtım malzemesi de olduğu düşünüldüğünde, okçuluğun Türklerin milli sporları arasındaki önemi vurgulanmaktadır.

İkinci pulda; arka planda Ankara Kalesi, ön planda Türklerin ata sporlarından cirit oyunu, diğer adıyla çavgan konu edilmiştir. Cirit, 11. yüzyılda Büyük Selçuklu Devleti Hükümdarı Alparslan'ın döneminde Orta Asya'dan Anadolu'ya getirilen bir spordur. Yaralanma ve ölüm tehlikesine karşı önceleri hurma ve meşe ağacından yapılan ciritler, sonraları kavak ağacından yapılmaya başlanmıştır. Türklerin en eski tören, şenlik ve sportif faaliyeti olarak bilinen cirit oyunu, 16. yüzyılda bir savaş oyunu olarak kabul edilmiştir. 19. yüzyılda Osmanlı Sarayı'nın en gözde sporu haline gelmiştir. Tehlikeli bir oyun olduğundan II. Mahmut döneminde yasaklanmasına rağmen daha sonraki dönemlerde yeniden popüler olmuştur. Ciritin, günümüzde Anadolu'da düğün ve bayramlarda halen oynandığı yöreler vardır.

15 Kasım 1966

Orta Doğu Teknik Üniversitesi 10. Yılı

1966 yılında emisyonu çıkarılan ve üç puldan oluşan serideki bu pul, 1956'da Orta Doğu İleri Teknoloji Enstitüsü adını alarak yüksek öğretimine başlayan ülkenin seçkin eğitim kurumlarından Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin (ODTÜ) kuruluşunun 10. Yılı vesilesiyle tasarlanmıştır. Pulun konusu üniversitenin idari merkezi olan rektörlük binasıdır. ODTÜ'nün ilk yılları, Kızılay'da Milli Müdafaa Caddesi'ndeki Emekli Sandığı'na ait küçük bir bina ile TBMM arkasında yer alan barakalarda geçmiş, 1963'te bugünkü yerleşkesine taşınmıştır.

II. Dünya Savaşı sonrasında gelişen bilim anlayışı, ODTÜ'nün kuruluş aşamasında önemli bir rol oynamıştır. ODTÜ, Türkiye'de başlatılan kalkınma hamlesiyle birlikte eğitim ve bilim alanında birçok projenin geliştirilmiş olduğu bir üniversite modelidir. Okul, idari ve bilimsel yapılarıyla ülkenin yüksek öğrenim sistemine birçok yenilikler getirmiştir. ODTÜ, dünya üniversiteleriyle eşzamanlı olarak, hatta bazı dönemlerde onlardan daha önce, yenilikçi araştırmalar ile buluşların yapıldığı bir bilim merkezidir. Çağdaş eğitimin öncülerinden olan ODTÜ, eğitim felsefesi, eğitim programı, nitelikli öğretim kadrosu ve öğrencileriyle tanınmıştır.

Pulun sol üst köşesinde yer alan amblemin tasarımı, ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nin en eski öğretim üyelerinden Marvin Sevely'ye aittir. Amblemin renkleri, Türk bayrağının renkleridir. Amblemdaki kırmızı ve beyaz renkli yarım ay ve hilal şekilleri, Orta Doğu ülkelerinin çoğunluğunun bayraklarında bulunan hilalleri, iç içe iki daire ise doğu ve batı uygarlıklarını ve birbirleriyle olan ilişkilerini temsil etmektedir. ODTÜ, akademik ve sosyal araştırmaları, yetiştirdiği insan gücü ve en önemlisi, ürettiği bilgi ile Ankara'nın olduğu kadar Türkiye'nin de en seçkin yükseköğretim kurumları arasındadır [14].

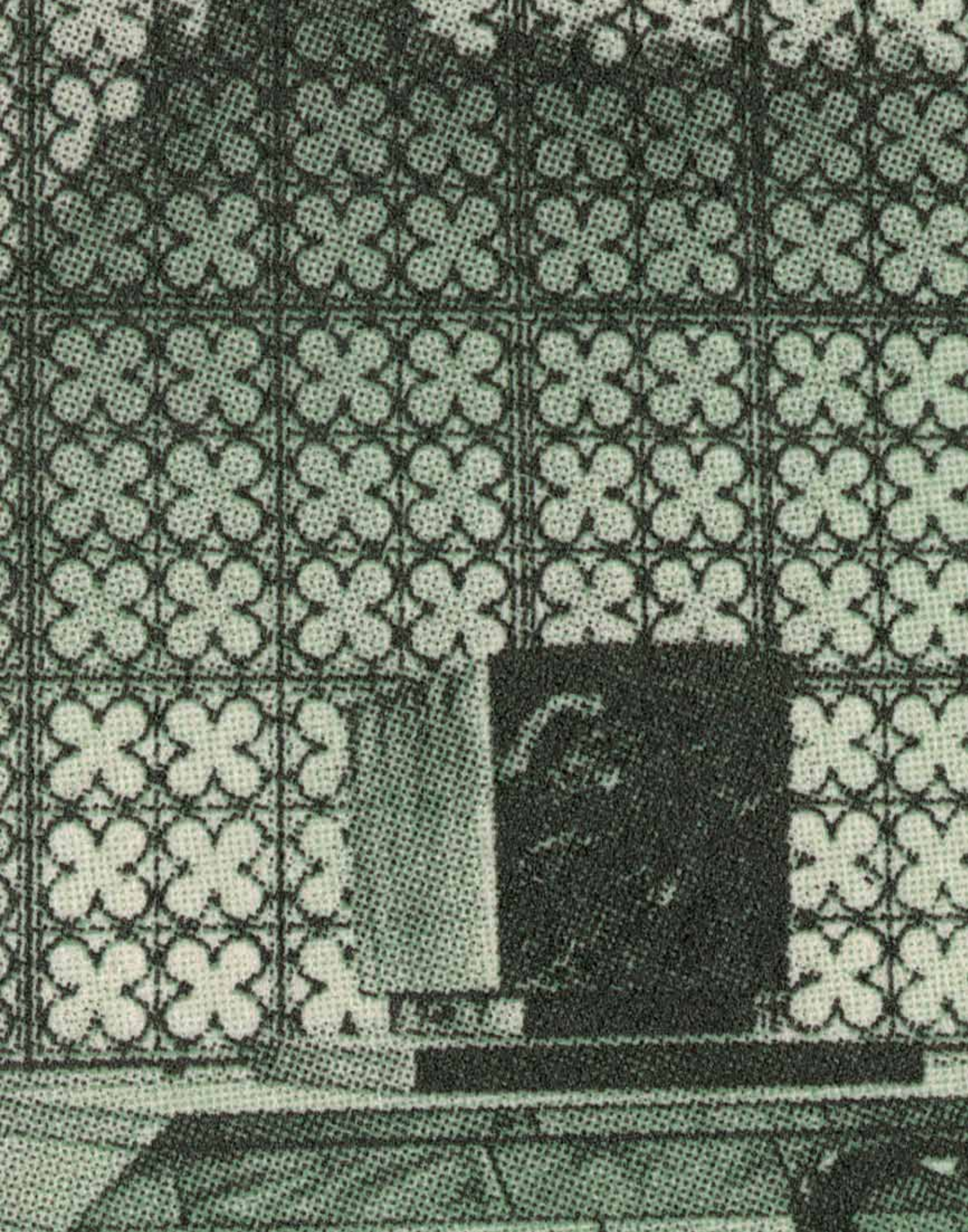
10 Kasım 1968

Atatürk'ün Ölümünün 30. Yılı

1968 yılında emisyonla çıkarılan ve beş puldan oluşan seride yer alan bu ikinci pul, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatının 30. yılında basılmıştır. Pulun üstünde Atatürk'ün Anıtkabir'deki ebedi istirahatgahı olan lahdi resmedilmiştir.

10 Kasım 1953'te Etnoğrafya Müzesi'nden Anıtkabir'e aktarılan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün naaşı, resimde görülen lahdin altındaki mezar odasına defnedilmiştir. Lahdin mermeri Osmaniye'den getirtilmiş ve Türk işçiler tarafından işlenmiştir. Lahdin arka planındaki dört yapraklı yonca motifleri işlenmiş bronz parmaklıkların ardında gözüken Ankara Kalesi silüeti, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün sağlığında olduğu gibi Anıtkabir'in kurulduğu Rasattepe'den Ankara Kalesi'ni seyrettiğini anımsatmaktadır. Cumhuriyet başkentinin kurucusunun lahdi arkasına kentin geçmişini almıştır. Lahdin arka planında görülen yekpare pencerenin yer aldığı nişin üstünde Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün *Benim naciz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır, fakat Türkiye Cumhuriyeti ilebet payidar kalacaktır* ile *Ne mutlu Türküm diyene* vecizeleri yazılıdır. Lahdin üzerine yerleştirildiği alanın altında Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün defnedildiği mezar odası bulunmaktadır. Bu oda, Cumhuriyet'e bağlılığı kadar geçmişini de unutmayan Türklerin, Anadolu'da kurduğu büyük medeniyetler olan Selçuklu ve Osmanlı medeniyetlerinin özgün motifleriyle bezenmiştir. Ayrıca, ülkenin bütünlüğünü simgeleyen bir düzenleme yapılmış, Türkiye'deki bütün illerden, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Azerbaycan'dan gönderilen toprakların içine konduğu pirinç vazolar mermer sandukanın çevresine yerleştirilmiştir.

27 Aralık 1969

Atatürk'ün Ölümünün 30. Yılı

1969 yılında emisyonu çıkarılan ve iki puldan oluşan bu seride, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın 27 Aralık 1919'da Ankara'ya geldiği ilk gün konu edilmiştir.

Serinin ilk pulunda, 27 Aralık 1919'da yapılan karşılama töreni tasvir edilmiştir. Sivas Kongresi'nin ardından Ankara'ya hareket eden Gazi Mustafa Kemal Paşa ve kfilesini kentin girişinde Ankara'nın ileri gelenlerinin başı çektiği çok büyük bir topluluk karşılamıştır. Gazi Mustafa Kemal Paşa'yı karşılamaya gelenler arasında Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti temsilcileri Ankara Müftüsü Rıfat (Börekçi), Binbaşı Fuat Bey, Kınacızade Şakir Bey, Attarbaşızade Rasim Bey, Toygarzade Ahmet Bey, Ademzade Ahmet Bey, Hatip Ahmet Bey, Kütükçüzade Ali Bey, Hanifzade Mehmet Bey, Bulgurluzade Tevfik Bey'in yanı sıra dervişler alayı, ekonomik faaliyetlerin temsilcileri keçeciler, bakırcılar, demirciler, pırpırcılar, semerciler, çıkırkçılar, nalburlar, tiftikçiler, orakçılar, düvenciler, debbağlar, kilciler, kaba tuzcular, kunduracılar, terziler, sofçular, mutaflar, dokumacılar, kasaplar, bahçıvanlar, sahaflar, urgancılar ve saraçlardan oluşan esnaf loncaları ile okullar vardı.

Pulda yer alan resimde sağda ellerinde Türk bayraklarıyla seğmen alayı, halk ve Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti yesi Ankara müftüsü Rıfat (Börekçi) Hoca, solda en nde ayakta asker kıyafetli, kalpaklı Atatürk vardır. En arkada eğilerek küçük erkek çocuğunu Atatürk'e doğru yönlendiren bir kadın görülmektedir. Kompozisyon, Gazi Mustafa Kemal Paŗa'yı her kesimden ve yaŗtan Ankaralının bağrına bastığı, kadın ve çocukların da O'nun izinden giderek, kurulacak olan ülkenin devamlılığını koruyacağını iŗaret etmektedir.

Serinin ikinci pulunda, Gazi Mustafa Kemal Paŗa, Sivas'tan Ankara'ya geldiği eskimiŗ ve yeni lastik takılamadığından iŗlerine bez doldurulup ŗŗirilmiş lastikli Benz marka otomobilinde görülmektedir. Bezleri Gazi Mustafa Kemal Paŗa'nın ŗfr Mehmet Efendi'nin doldurduğu bilinmektedir. Arkadaki otomobilin durumu da farklı değildir. Resim, otomobillerin bugünkü Genelkurmay Baŗkanlıđı binasının bulunduğu alandaki ahŗap bir evin nnden geŗtikleri anı tasvir etmektedir.

23 Nisan 1970

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 50. Yılı

1970 yılında emisyonu çıkarılan ve iki puldan oluşan bu seri, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılışının 50. yılı kutlamaları anısına tasarlanmıştır.

İlk pulda 23 Nisan 1920 Cuma günü Hacıbayram Camisi'nde kılınan öğle namazının ardından gerçekleştirilen ve ülkenin hemen her bölgesinden cumhuriyetçilere destek vermeye gelen halkın katıldığı Büyük Millet Meclisi'nin açılış töreninde çekilen ve sonradan renklendirilmiş olan fotoğraf görülmektedir. Açılış konuşması meclisin en yaşlı üyesi Sinop milletvekili Şerif Bey tarafından yapılmıştır. Pulun sağ alt köşesinde kalabalığın içinde büyük bir Türk bayrağı gözükmektedir.

Serinin ikinci pulunda, uzun yıllar savaşlar doğal afetler ve ekonomik güçlüklerle mücadele eden Anadolu halkının bağlılığını ve iradesini arkasına alan Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın, kürsüye çıkarak Meclis'in ilk 120 temsilcisine ve kurul salonunu dolduran dinleyicilere seslenişinin tarihi fotoğrafı yer almaktadır. Mekânı dolduranlar dikkatle dinlemektedirler. Dışarıda toplanan büyük kalabalığın heyecanı içerideki salona da yansımış, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın açılış töreninde yaptığı konuşmanın ardından kendisine çok büyük tezarühat yapılmıştır.

Meclisin açılışının birinci yıldönümünde Hakimiyet-i Milliye (Milli Egemenlik) Bayramı ve Himaye-i Etfal Cemiyeti'nin (Çocuk Esirgeme Kurumu) ilan ettiği Çocuk Bayramı milli bayramlar olarak kutlanmaya başlandı. Bayramlar 23 Nisan 1935 tarihinde birleştirildi. 1979 yılının UNESCO tarafından Çocuk Yılı ilan edilmesiyle birlikte Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) 23 Nisan tarihinde Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği'ni başlattı. Böylelikle, I. TBMM'nin birinci yılından itibaren ülke çapında kutlanan milli bayram uluslararası bir nitelik kazandı.

28 Ekim 1970

Ankara 70

Posta Pulları

Türkiye III. Milli Pul Sergisi

1970 yılında emisyonu çıkarılan ve üç puldan oluşan serinin üçüncü pulu olan bu pulda, Ulus Meydanı'ndaki Zafer Anıtı'nın silueti, çeşitli boyutlarda sur şeklinde çizilmiş ve birbirleriyle bağlantılı pul figürleriyle bütünleştirilerek resmedilmiştir.

Kompozisyonda, Cumhuriyet döneminde haberleşmenin vazgeçilmez unsurlarından olan mektuba gönderme yapılmış, mektubun içine yerleştirilen zarfın üzerine yapıştırılan pulun değerinin altı çizilerek ülke çapında filateliye gösterilen ilgi vurgulanmıştır. İlki 1965'de düzenlenen milli pul sergisinin üçüncüsüne de başkentin ev sahipliği yapması, Ankara'nın haberleşmenin de başkenti olduğunun göstergesidir.

Posta pulları konusunda Avrupa ülkeleri kadar köklü bir geçmişe sahip olan Türkiye'den birçok filatelist, koleksiyonları ile sergiye katkıda bulunmuş, Türkiye'nin filateli konusundaki birikimi bir kez daha ortaya çıkmıştır.

4 Ekim 1973

Hayvan Konulu Sürekli Seri *Ankara Kedisi*

1973 yılında emisyonu çıkarılan ve iki puldan oluşan seride yer alan bu pulda, İç Anadolu'nun Ankara ve çevresine özgü bir cins olan Ankara Kedisi'nin resmi vardır. Pulun üzerindeki Ankara Kedisi'nin bir gözü bal rengi, diğeri mavidir. Ankara Kedisi'nin gözleri ya çift renkli ya da mavi veya bal rengidir. Kedi badem gözlüdür. Tüyleri çeşitli renklerdedir. En rağbet göreni kırık beyaz tüylüsüdür. Bu kedinin Ankara Keçisi ve Ankara Tavşanı'nın tüylerinden daha ince ipek gibi parlayan saçak şeklinde yumuşak uzun tüyleri, hokka gibi küçük bir burnu vardır. Kulakları büyük ve önlerindeki tüyler uzundur. Arka bacakları düz, ön bacakları birbirine yakındır. Patileri ufak ve yuvarlak, tırnakları düzdür. Upuzun kuyruğunda kabarık tüyleri vardır. Boynunun etrafındaki kabarık tüyler yumuşaktır. Muntazam kafa yapısı portakalı andırır. Uzun ve kaslı, narin yapılanmış bir gövdeye, düzgün bir kemik yapısına sahiptir.

Ankara Kedisi, fiziksel özelliklerinin yanı sıra karakteri ile de diğer birçok kedi türünden farklıdır. İyi huylu, oyuncu, çevik, zeki, cesaretli, zarif ve sahibine bağlı bir kedi cinsidir. Türkiye'ye özgü bir başka kedi cinsi olan ve suyla haşır neşir yaşayan Van kedisinden farklıdır; Ankara Kedisi yetiştiği bölgenin coğrafi konumu nedeniyle suyu sevmez. Yaz aylarında tüylerini döker. Günümüzde nesli neredeyse tükenmeye yüz tutan Ankara Kedisi'nin neslinin devam ettirilebilmesi için başta Atatürk Orman Çiftliği olmak üzere, Polatlı Belediyesi gibi bazı merkezlerde yetiştirme projeleri uygulanmaktadır.

16. yüzyılda Anadolu'dan, önce Fransa'ya ardından İngiltere'ye götürüldüğü düşünülen Ankara Kedisi, 1960'lı yıllarda ABD'de de yetiştirilmeye başlanmıştır.

17 Ağustos 1978

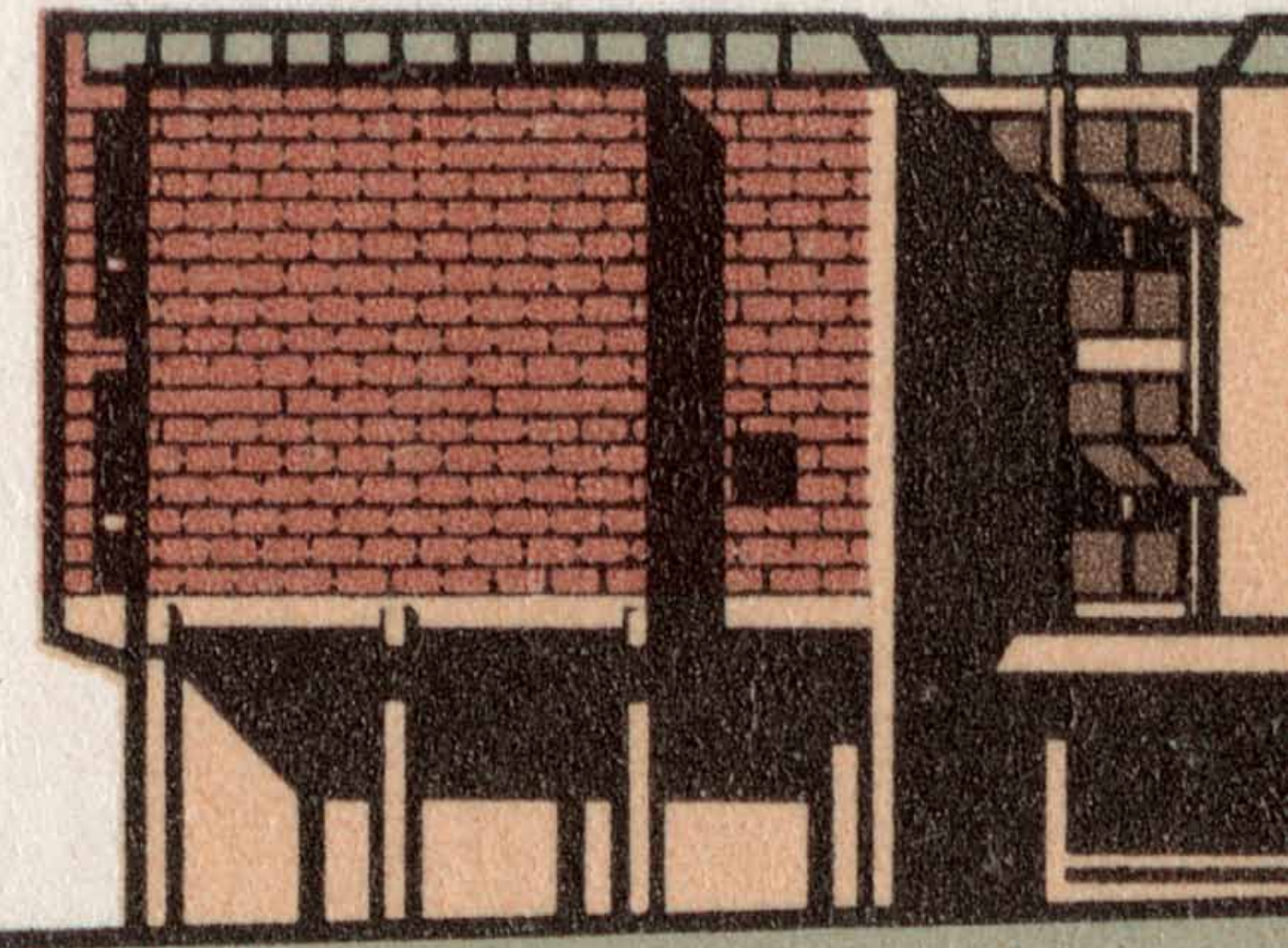
Türkiye - Libya Dostluğu

1978 yılında emisyonu çıkarılan ve Türkiye ile Libya'nın başkentlerinin konu edildiği iki puldan oluşan serideki bu pulda, eski ve yeni Ankara'dan bir kesitin fotoğrafı vardır.

Pulda, Türkiye'nin başkentinin o dönemdeki genel görünümünü yansıtmak, ülkenin geçmişi, bugünü ve geleceği arasındaki bağlantıyı kurmak ve bu bağlantıyı yurt dışında tanıtmak amacıyla Ankara'nın tarihi ve modern mekânları bir arada kullanılmıştır. Bu anlayış, 1978'de yapılan ikili anlaşmalarla kuvvetlenen Türk-Libya Dostluğu ile de devam etmiştir.

1912'de yaşanan Trablusgarp Savaşı nedeniyle Libya ile kopan ilişkiler, 1950'lerde yeniden gündeme getirilmiş, 1978'de zirveye çıkmıştır. Başkent tarihi Ankara Kalesi ve modern Stad Oteli ile tanıtıldığı ortak temalı pulda, Türkiye ile Libya arasındaki ekonomik, kültürel ve sosyal ilişkilerin başkentler aracılığı ile yeniden başladığı anlatılmaktadır.

28 Nisan 1987

EUROPA CEPT

Mimaride Modern Sanat

Türk Tarih Kurumu

1987 yılında emisyonu çıkarılan ve iki puldan oluşan serinin bu ilk pulunda, 15 Ekim 1931’de kurulan Türk Tarih Kurumu’nun (TTK) Sıhhiye’deki yeni binası konu edilmiştir.

Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Birliği EUROPA CEPT tarafından 1987 yılı için belirlenen *Mimaride Modern Sanat* teması bağlamında, İstanbul’daki Sosyal Sigortalar Kurumu binası ile birlikte Türkiye’nin örnek mimari eserlerinden biri olarak seçilmiştir. Türkiye, 1960 yılından bu yana Avrupa Ekonomik Topluluğu’na (bugünkü adıyla Avrupa Birliği) aday üye olması nedeniyle, her yıl belirlenen tarihte ortak temalı *EUROPA CEPT* serisini çıkartmaktadır.

Türk Tarih Kurumu, Gazi Mustafa Kemal Paşa’nın istekleri doğrultusunda kurulan bir kurumdur. Temelleri 1930’da atılan ve 12 Nisan 1931’de hayata geçirilen Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti’nin (TTTC) adı 3 Ekim 1935’te Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından değiştirilmiş, Türk Tarih Kurumu olmuştur.

1967’de yeni binasına taşınan TTK, gerek kendine özgü mimarisi gerek Türk tarihi üzerine yapılan bilimsel araştırmalara en güvenilir kaynak olmasıyla Türkiye’de ve dünyada saygın bir yere sahiptir. Yeni TTK binası, Türkiye’nin uluslararası ödüllü binalarındandır. 1980’de Turgut Cansever’e *Ağa Han Mimarlık Ödülü*’nü kazandırmıştır. Şubat 2009’da ölen Cansever bu ödülü üç kez alan tek mimardır. Özellikle Ankara’da 1930’larda gelişen *mimaride modernizm* üslubuna tepkisi ile çağdaş yapı teknolojisini geleneksel fikir ve ilkelerle birleştiren bir tarza sahip olması, Cansever’e bu ödülü kazandırmıştır. Dünyanın en saygın mimarlık ödüllerinden olan Ağa Han Mimarlık Ödülü’ne bir Türk mimarının layık görülmesi, TTK binasının *Europa CEPT*’in Türkiye’yi temsil eden ortak temalı pulunda kullanılmasını sağlamıştır. Cansever, eseri ile başkent Ankara’nın çağdaş mimari alanında da tanıtılmasına katkıda bulunmuştur.

7 Mayıs 1990

VIII. Avrupa Anayasa Mahkemeleri Konferansı

1990 yılında emisyonu çıkarılan ve tek puldan oluşan bu seride, 7-10 Mayıs 1990 tarihleri arasında Ankara’da düzenlenen VIII. Avrupa Anayasa Mahkemeleri Konferansı konu edilmiştir. Kompozisyonda, Ankara üzerinden Avrupa’ya doğru yönelen ortadan açılmış, beyaz renkli kitap silüetinin içinden, ağzında zeytin dalı taşıyan bir beyaz güvercin yükselmektedir. Bu sembol, anayasal kurumlar olan anayasa mahkemelerinin yalnız kendi ülkelerinde değil, diğer ülkelerde de evrensel değerlerin yüceltilmesi, barış, özgürlük, adaletin sürekliliği ve teminatı olarak yorumlanabilir. Ülkelerin tamamı maviye boyanmıştır. Mavi renk huzuru, otoriteyi, koruma, sadakat ve sükûneti temsil eder. Kitap silüeti ve zeytin dalının Türkiye’nin Anayasa Mahkemesi ambleminde de yer alması oldukça anlamlıdır. Üye devletler arasında anayasa yargısı alanında bilgi alışverişinin sağlanması, yapısal, kurumsal ve çalışma yöntemleriyle ilgili olarak geliştirilen düşüncelerin paylaşılması, demokrasi ve insan haklarının korunması ile hukuk devletinin güvencesi olan anayasa mahkemelerinin güçlendirilmesiyle ilgili önlemlerin alınması, konferansın ana fikrini teşkil etmektedir.

2 Mayıs 1990 EUROPA CEPT Posta Binaları

1990 yılında emisyonu çıkarılan ve iki puldan oluşan serideki ilk pulda, Türkiye Cumhuriyeti, EUROPA CEPT tarafından belirlenen ortak temalı pullar içerisinde Ulus'taki PTT Genel Müdürlüğü binası resmiyle temsil edilmiştir. Avrupa Posta Birliği - Universal Postal Union'un kurucu yeleri arasında yer alması, Türkiye'ye büyük deneyim kazandırmıştır. Bu deneyim sayesinde posta işlemlerinde uluslararası standartların kullanılması sağlanmıştır. Sadece yazılı (posta) değil kablolu iletişimin de Türkiye'deki temsilcisi olan Posta Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğü (PTT), ağdaş haberleşme ve posta işlemlerini günümüzde 1974'te yapılan yeni binasından sürdürmektedir [15].

13 Kasım 1996

Ankara Üniversitesi'nin Kuruluşunun 50. Yılı

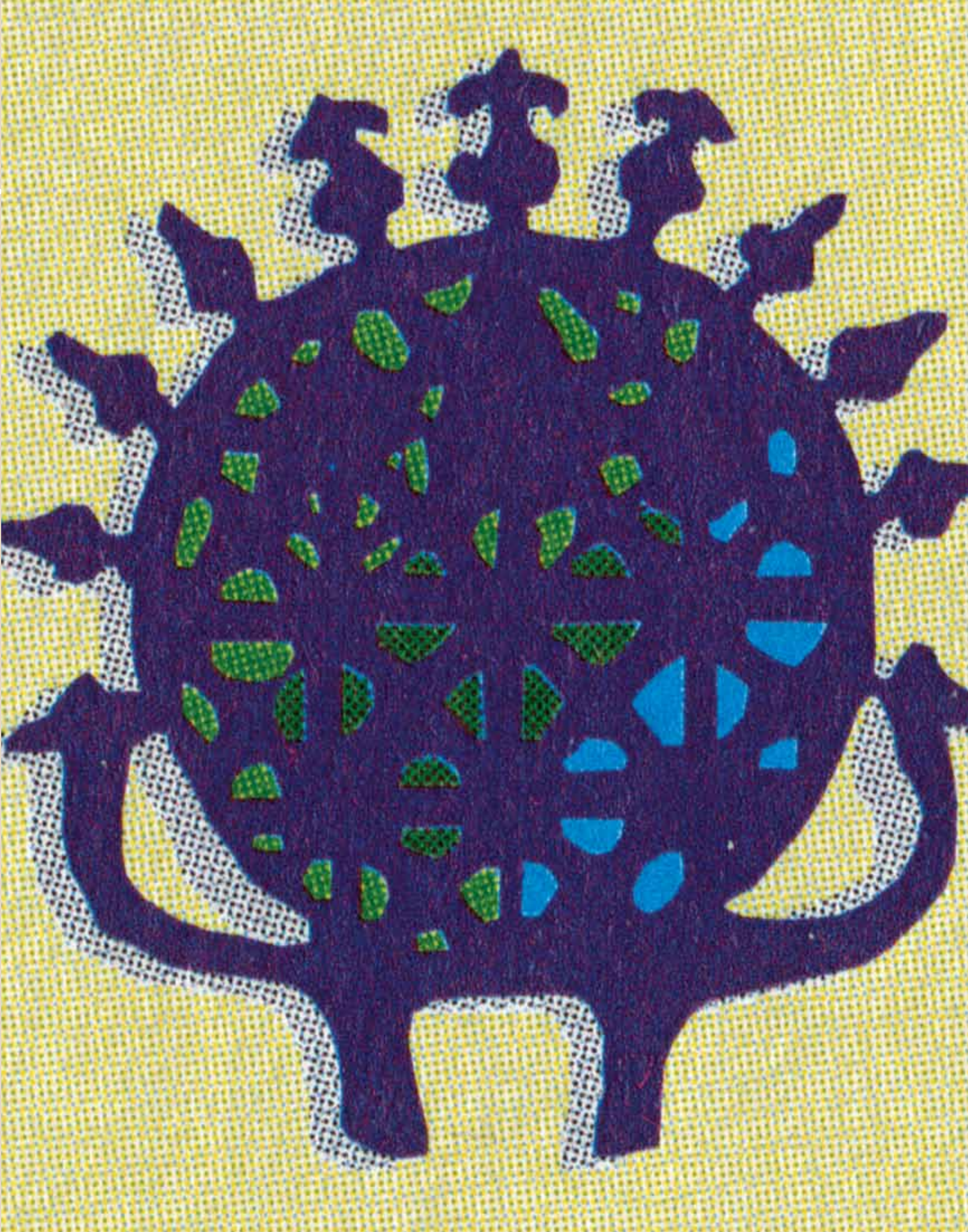
1996 yılında emisyonu çıkarılan ve tek puldan oluşan bu seri, Cumhuriyet'in ilk üniversitesi, Ankara Üniversitesi'nin kuruluşunun 50. yılı anısına hazırlanmıştır.

Ankara Üniversitesi, Atatürk ilke ve inkılaplarının bilimsel dayanaklarını geliştirmek, yurt geneline yayarak köklendirmek, çağdaşlığın, bilimsel ilkeler ışığında akademik bakış açısıyla yapılan çalışmalar ve araştırmalar sonucunda gelişmesini sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Temeli bizzat Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından atılan üniversite, gerek Türkiye'nin gerek Avrupa'nın en başarılı yükseköğrenim kurumlarından biridir. 1946'da Hukuk Fakültesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi ile Fen ve Tıp fakültelerinin aynı çatı altında birleştirilmesi sonucunda kurulan Ankara Üniversitesi, ülkedeki ilk şehir üniversitesi olma özelliğini de taşımaktadır. Kurulduğu dönemde ülkenin ihtiyaç duyduğu hukukçu, öğretmen, bilim adamı, mühendis ve doktor kadrolarının yetiştirilmesi gibi hayati bir misyonu üstlenen üniversite, yaptığı çalışmalarla bünyesine eklenen fakülte, enstitü ve araştırma merkezleri ile çağdaş bilim ve eğitim uygulamalarını sürdürmektedir.

Hatti Güneş Kursu pulun temasıdır. Anadolunun gerek hakkında en az bilgi bulunan gerek en eski uygarlığı olarak bilinen Hattilerden (MÖ 2500-1700), sonra bu topraklarda hüküm süren Hititler'de, Hatti uygarlığının izleri görülmektedir. Hatti güneş kursları, Hitit döneminde de görülmektedir. Hatti ve Hitit güneş kurslarında, güneşi simgeleyen daireye benzer bir şeklin dış çeperine birtakım figürler yerleştirilmiştir. Bu figürler çoğalmanın, üremenin ve özgürlüğün simgeleridir.

Pulun üzerinde yer alan güneş kursu ilk kez, bilimsel çalışmaların özgürce yapılmasını ve çoğalmasını amaç olarak benimseyen Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin amblemi olarak kullanılmış, ardından 1946'da Ankara Üniversitesi'nin amblemi olarak kabul edilmiştir. Güneş kursu, Cumhuriyet'in merkezi Ankara'nın da simgelerindendir.

30 Aralık 1998

Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nin 100.Yılı

1998 yılında emisyonu çıkarılan ve tek puldan oluşan bu seri, Genelkurmay Başkanlığı'na bağlı olan Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nin (GATA) kuruluşunun 100. yild n m  anısına hazırlanmıştır. Pulun üzerinde yeni GATA binasının resmi yer almaktadır. Resimde, yapının panoramik görüntüsü ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'  andıran bulutlar vardır. Gökyüzüne yerleştirilmiş GATA ambleminin iki yanında, kanadı andıran şekiller bulunmaktadır. Soldakinde 100. Yıl yazmakta sağdaki Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün portresi yer almaktadır. Bulutlarda beliren siluet, GATA'nın ve dolayısıyla Türk Silahlı Kuvvetleri'nin arkasında Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün olduğu mesajını vermektedir.

30 Aralık 1898'de İstanbul'da *Gülhane Seririyat Hastanesi* adıyla kurulan GATA, 1941'e dek hizmetlerini bu şehirde sürdürmüş, II. Dünya Savaşı'nın olası etkilerinden uzaklaştırılması amacıyla Ankara'ya taşınmasına karar verilmiştir. GATA, 1947'de Gülhane Askeri Tıp Akademisi adını almış, 1953'ten 1971'e kadar Bahçelievler'deki şimdiki Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nda ve Mevki Hastanesi'nde hizmet vermeye devam etmiştir. Mimari tasarımı Yılmazlar Mimarlık Atölyesi tarafından yapılan ve 1962'de temeli atılan yeni GATA binasının inşaatı 1971'de tamamlanmış, Keçiören ilçesi Etlik semtine taşınmıştır.

20 Kasım 2003

T.C. Ziraat Bankası'nın 140. Yıldönümü

Ziraat Bankası'nın 140. kuruluş yıldönümü vesilesiyle emisyonu çıkarılan bu seri, tek bir puldan oluşmaktadır. 1926-1929 yılları arasında İtalyan mimar Giulio Mongeri tarafından tasarlanan bina, Cumhuriyet dönemi I. Ulusal Mimarlık Akımı'nın başlıca örneklerindendir. Ulus Atatürk Bulvarı (Bankalar Caddesi) üzerinde bulunan yapıda bugün Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü ile Ziraat Bankası Müzesi yer almaktadır. Müze, 1981 yılında bankanın 118. kuruluş yıldönümünde döneminin başkanı Sadi Irmak tarafından açılmıştır. Türkiye'de kurulan ilk banka müzesidir. Koleksiyonunda bankacılık tarihine ait kıymetli belgeler, paralar, çeşitli objeler, mühürler ve tablolar bulunmaktadır.

Üç farklı resim bir aradadır. Ortada Ziraat Bankası binası, solda bankanın kurucusu Mithat Paşa ve sağda kadınlı erkekli çalışan Anadolu çiftçileri resmedilmiştir. Çiftçilik ve hayvancılık, tarih boyunca Anadolu halkının en büyük geçim kaynağı olmuş, ekonominin temelini oluşturmuştur. Hayat, 19. yüzyılın sonlarına kadar bu iki ana üretim sistemine bağlı kalmıştır. Pulda, Ziraat Bankası'nın bu üretim alanlarını desteklediği ve Anadolu çiftçisinin en büyük sorunu olan sermaye eksikliği konusunda verdiği maddi desteği sürdürdüğü, sanayileşme politikalarının neredeyse bitirme noktasına getirdiği tarımın sürdürülebilirliğini sağlayacak olan çiftçiye sahip çıktığı ve 140 yıldır yalnız bırakılmadığı anlatılmaktadır. [16].

15 Ekim 2004
Resmi Posta Pulları
Maliye Bakanlığı

2004 yılında emisyonu çıkarılan ve beş puldan oluşan serideki bu pulda, Resmi Posta Pulları serisinde Maliye Bakanlığı'nın bugün Çankaya'da bulunan binasının bir resmi vardır. Yapının projesi 1973 yılında mimar Sezar Aygen tarafından hazırlanmış, 1988 yılında tamamlanabilmiştir.

19. yüzyıldan itibaren bir bakanlık altında toplanan maliye işlemleri, Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte kurulan ilk bakanlıklardan biri olan Maliye Bakanlığı, mali politikaların, vergi düzenlemelerinin yapılması ve diğer mali işlemlerin yürütülmesi işlevlerini üstlenmiştir. Çalışmalarını, 1920-1923 yılları arasında I. TBMM ile çeşitli kamu binalarında sürdüren bakanlık, 1928'de Cumhuriyet'in ilk bakanlık binası olma özelliğini taşıyan Ulus'taki merkez binasına taşınmıştır. Pulun ortasında yer alan yüksek yapı, Maliye Bakanlığı'nın günümüzde hizmetlerini sürdürdüğü Dikmen yolundaki modern binasıdır.

1 Ocak 2005

Resmi Posta Pulları

Başbakanlık

2005 yılında emisyonu çıkarılan ve tek puldan oluşan seride yer alan bu pulda, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık binası yer almaktadır.

29 Ekim 1923'ten bu yana Türkiye Cumhuriyeti hükûmetinin başbakanlarının çalışmalarını yürüttüğü Bakanlıklar'daki Başbakanlık binasının inşaatı 1934 yılında başlamış, 20. yüzyıl Türk mimarisinin duayenlerinden Sedat Hakkı Eldem tarafından 1937 yılında tamamlanmıştır. Tasarımıyla uluslararası mimari çevrelerde beğeni toplayan yapı, Cumhuriyet'in ilk modern mimari örneği addedilmektedir. Gümrük ve Tekel Bakanlığı binası olarak hizmet vermesi planlanan bina, 1950'li yıllarda başbakanlık mekânı olarak kullanılmaya başlamıştır. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), bir binası bulunmadığı için 1963-1975 yılları arasında bu binada hizmet vermiştir.

Türkiye'nin siyasi, ekonomik, toplumsal, kültürel ve hukuki politikalarının şekillendirildiği ve yürürlüğe koyulduğu makamı temsil eden yapı, aynı zamanda devletin ve hükûmetin merkezi olan Ankara ile özdeşleşen yapılardandır.

4 Temmuz 2005

Resmi Posta Pulları

Cumhuriyet Müzesi

4 Temmuz 2005'te emisyonu çıkarılan ve altı puldan oluşan seride yer alan bu pulda, II. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) binası olarak kullanılan ve daha sonra müzeye dönüştürülen Ulus, Cumhuriyet Caddesi'ndeki tarihi yapı resmedilmiştir.

Tasarımı, 1923'te mimar Vedat (Tek) Bey tarafından Cumhuriyet Halk Fırkası Mahfeli* olarak 1923'te yapılan iki katlı bina, düşünülenden farklı bir işlev üstlenmiştir. I. TBMM binasının küçük olması ve dolayısıyla temel ihtiyaçların karşılanmasında yetersiz kalması sebebiyle, partililer için toplantı mekânı olarak inşa edilen bu yeni yapının meclis binası olarak hizmet vermesi kararlaştırılmıştır.

Dönemin mimari özelliklerini yansıtan yapının dış cephesinde olduğu gibi içinde de nadide çiniler vardır. Tavanlar ahşaptır; Selçuklu ve Osmanlı motifleriyle süslenmiştir.

II. TBMM binasının açılışı 18 Ekim 1924 tarihinde yapılmıştır. II. TBMM, 1924-1961 yılları arasında Atatürk ilke ve devrimlerinin gerçekleştirildiği, Cumhuriyet'in gelişmesi için hayati kararların alındığı, yasaların çıkarıldığı, önemli uluslararası antlaşmaların imzalandığı, II. Dünya Savaşı yıllarında Türkiye'ye yön veren siyasi olayların yaşandığı ve çok partili parlamenter sisteme geçişin sağlandığı tarihi bir yapıdır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarihi Nutuk'unu (Söylev) 1927 yılında bu binada okumuştur. Meclis kürsüsünün arkasındaki duvarda, milli egemenliği vurgulayan "Hakimiyet Milletindir" ilkesi yazmaktadır.

Yapı, meclis işlevini 1960'a kadar sürdürmüştür. TBMM, daha büyük, yeni ve modern mekânına 1961'de taşınmıştır. II. TBMM binası, 1961-1979 arasında CENTO (Merkezi Antlaşma Teşkilatı) Genel Merkezi olarak hizmet vermiştir. CENTO 1979'da feshedilmiş, bina Kültür Bakanlığı'na devredilmiştir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün doğumunun 100. yıldönümünde, 30 Ekim 1981'de Cumhuriyet Müzesi adıyla hizmete girmiştir. Müze, 1985'te kapatılmıştır. Aynı yıl uygulamaya konulan yeni sergileme projeleri 1991'e kadar sürmüştür. 1992'de yeniden açılan müze, 2001'de tekrar kapatılmış, yapılan restorasyon ve teşhir çalışmalarının tamamlanmasıyla birlikte 29 Ekim 2008'de yeniden ziyarete açılmıştır. Müzede, Türkiye Cumhuriyeti'nin üç büyük cumhurbaşkanı; rejimin kurucusu ve ilk cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile İsmet İnönü ve Celal Bayar'a ait şahsi eşyalar, kuruluş aşamasını belgeleyen fotoğraflar, mecliste alınan kararlar ve yapılan kanunlar ile çeşitli objeler sergilenmektedir.

*mahfel: toplantı mekânı

4 Temmuz 2005

Resmi Posta Pulları

Devlet Konuk Evi-Ankara Palas

2005 yılında emisyonu çıkarılan ve altı puldan oluşan seride yer alan bu resmi pul, Ankara Palas'ı (Ankara Evkaf Oteli-Devlet Konuk Evi) konu etmektedir.

Bina, önce Sıhhiye Vekâleti'nin (Sağlık Bakanlığı) kullanımı için tasarlanmıştır. 1924-1927/28 arasında inşa edilen Ankara Palas'ın ilk projeleri Vedat (Tek) Bey tarafından hazırlanmıştır. Vedat (Tek) Bey projeden ayrılınca yapının yeniden tasarlanması gündeme gelmiş ve proje mimar Kemalettin Bey'e devredilmiş, inşaat 1927'de tamamlanması için Vakıflar İdaresi'ne (Vakıflar Genel Müdürlüğü) verilmiştir.

Ankara Palas, başkentin ilk modern, büyük ve odalarında sıcak ve soğuk su akan oteliydi. Nice devlet başkanlarına, kral, kraliçe ve prenseslere ev sahipliği yapan bu müstesna yapı, devrinin en muteber sosyal mekânıydı. Ulusal ve uluslararası resmi konuklara davetlerin verildiği, çeşitli tören, balo ve eğlencelerin düzenlendiği Ankara Palas, başkentlilerin hayat tarzını yansıtan bir mekândı. İlk Cumhuriyet Balosu Ankara Palas'ta 1928'de yapılmıştır. Baloya Gazi Mustafa Kemal Atatürk de katılmıştır. Ankaralılar, geceleri zengin programların sunulduğu,

Türk ve yabancı orkestraların birinin gidip ötekinin geldiği, restoranındaki zengin yemek çeşitliliğinin göz kamaştırdığı Ankara Palas'ı hafızalarında nakşetmişlerdir. II. TBMM Binası ile karşı karşıya olması, uzun yıllar özellikle diplomatik konukların en üst düzeyde ağırlanmasını sağlamıştır. Siyasilerin, geniş ve ferah salonlarında gerçekleştirdikleri toplantılarla adeta meclis kulisinin bir devamı sayılan otel, ülkeyle ilgili birçok hayati kararın da alınmasında rol oynamıştır.

Ankara Palas'ın hayatı inşaat döneminde yaşadıkları gibi beklenmedik olaylarla dolu ve inişli çıkışlıdır. 1982'de Dışişleri Bakanlığı tarafından restore ettirilmiş, 29 Ekim 1983 tarihinde *Ankara Palas Devlet Konuk Evi* olarak hizmete açılmıştır. Bina, geçirdiği talihsizliklere rağmen anlamlı ihtişamını korumakta, devlet büyüklerine, uluslararası konuklarına hizmet vermeye devam etmekte, Cumhuriyet balolarının vazgeçilmez mekânı olmayı sürdürmektedir.

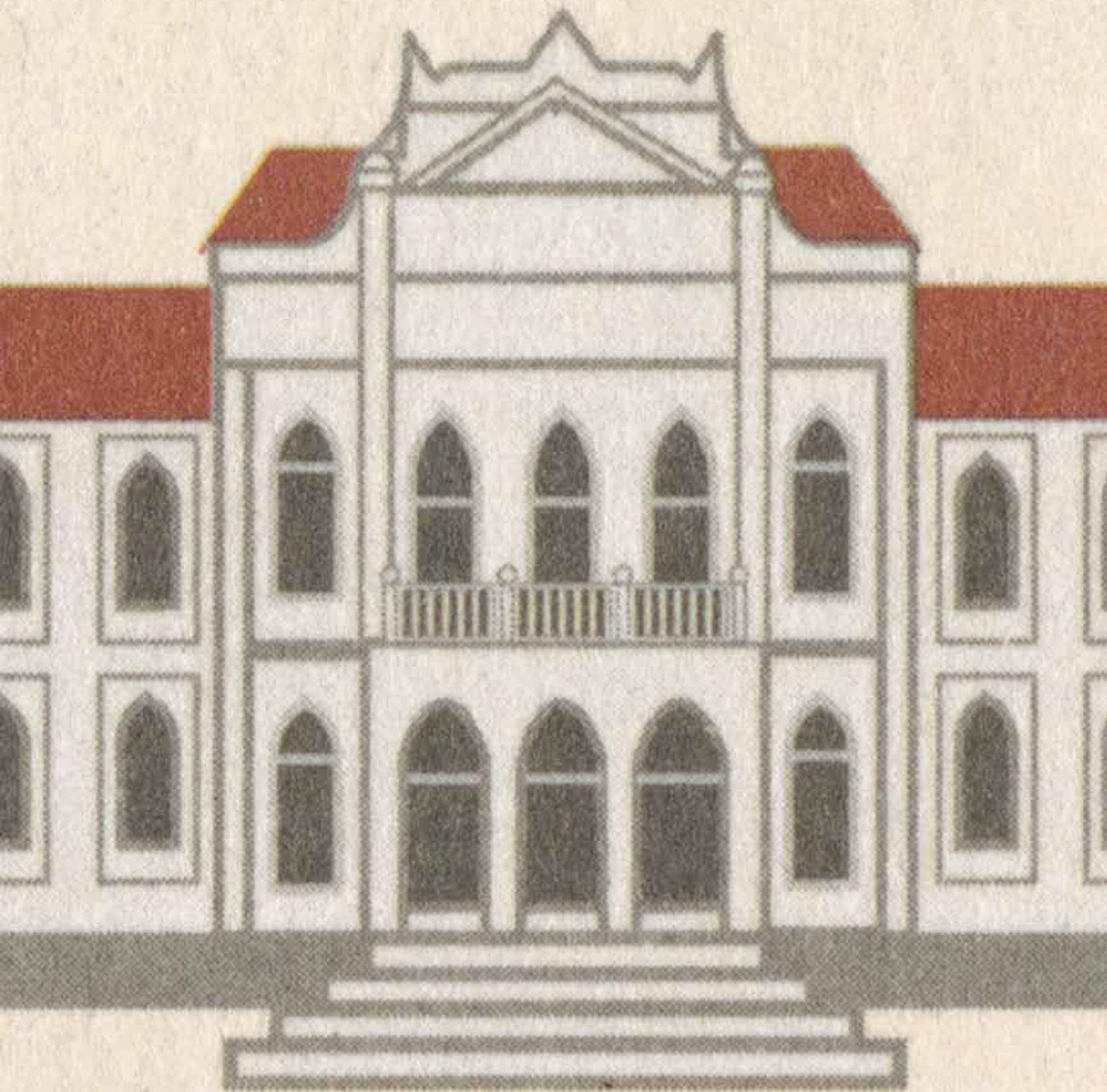
4 Temmuz 2005

Resmi Posta Pulları

Kültür ve Turizm Bakanlığı

2005 yılında emisyonu çıkarılan ve altı resmi posta pulundan oluşan seride yer alan bu pulda, Kültür ve Turizm Bakanlığı binası resmedilmiştir. Arif Hikmet Koyunoğlu'nun eseri olan binanın temeli 1927'de atılmış, inşaatı 1928'de tamamlanmıştır. Bina, Milli Eğitim Bakanlığı'nın kullanımı için tasarlanmış olmasına rağmen Cumhuriyet'in ilk döneminde dış ülkelerle yapılan diplomatik temasların giderek yoğunluk kazanması ve yabancı konukların başkenti sık sık ziyaret etmeleri nedeniyle Dışişleri Bakanlığı'na devredilmiştir. 1960-1970 arasında bir dönem Gümrük ve Tekel Bakanlığı olarak da kullanılmıştır. Bugünkü Devlet Resim ve Heykel Müzesi ve Etnoğrafya Müzesi ile birlikte I. Ulusal Mimarlık Akımı'nın üçlemesi içinde yer alır. Selçuklu mimarisinin belli başlı özelliklerinin kullanıldığı bu üç yapı bir arada incelendiğinde, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türk kültürüne ve tarihine ağırlık verildiği daha iyi anlaşılmaktadır.

25 YENİ
KURUS

4 Temmuz 2005
Resmi Posta Pulları
Milli Kütüphane

2005 yılında emisyonu çıkarılan ve altı puldan oluşan seride yer alan bu pulun teması, Türkiye'nin en önemli bilgi merkezi olan ve Bahçelievler'de bulunan Milli Kütüphane'dir.

Milli Kütüphane, 1946 yılında Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde yer alan Yayınlar Müdürlüğü'ne bağlı bir büro olarak başlamıştır.

Milli Kütüphane, sosyal ve kültürel faaliyetler için tasarlanmış olan ve bugün Ankara Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi olarak kullanılan Saraçoğlu Mahallesi Kumrular Sokaktaki binasına 1948'de taşınmış, 1983'e kadar burada hizmet vermiştir. Bina, bir süre sonra koleksiyonları genişleyen ve kadrosu büyüyen kütüphaneye küçük gelmiş, yeni bir mekân yaratma arayışına girilmiştir.

1965 yılında dünya standartlarında bir milli kütüphane kurulması için çalışmalara başlanmıştır. Ankara Milli Kütüphane Mimari Proje Yarışması sonucunda 1968 yılında Şevki Vanlı ve ekibinin projesi birinciliğe layık görülmüş, ancak proje uygulanmamıştır. İnşaat, çeşitli nedenlerden ötürü 1973 yılına dek uzun bir tasarım süreci geçirmiş, 1982'de tamamlanmış olmasına rağmen halkın hizmetine 1983'te açılabilmiştir. Geniş bir arazi içinde yer alan ve üç bloktan oluşan bina, eklemeler yapılabilecek şekilde tasarlanmıştır.

Milli Kütüphane, Türk kültür, sanat, bilim ve edebiyat eserlerinin toplandığı, derlendiği ve halk yararına hizmete sunulduğu en büyük kütüphanedir. 1946'dan bu yana ülkenin önemli derleme ve araştırma kütüphanesi olma özelliğini de taşımaktadır. Milli Kütüphane; değerli yazma eser koleksiyonlarına sahiptir. Arşivleri, koleksiyonları, uzman ekipleri ve kültürel faaliyetleriyle okuma alışkanlığı sağlamanın ve araştırmacı ruhun gelişmesine yardımcı olmanın yanı sıra, kültürel zenginliklerin kuşaktan kuşağa aktarılmasına katkıda bulunmaktadır. Bu temel işlevleri, Milli Kütüphane'yi eğitim ve kültür hayatının vazgeçilmez bir kurumu yapmaktadır.

1 Ocak 2005 İllerimiz Ankara

2005 yılında emisyonu çıkarılan ve 81 puldan oluşan serideki bu pulda 2000'lerin Ankara'sının bir yüzü tasvir edilmiştir. Yeni bin yılın başkentinin çoğalan belli başlı yeni simgelerinin yer aldığı bir resim görülmektedir. Kompozisyonun sol arka bölümünde yapımına 1967'de başlanan ve 1987'de hizmete giren Hüsrev Tayla ve Fatih Uluengin'in tasarımı olan Kocatepe Camisi; onun önünde solda, projesi mimar Enver Tokay tarafından 1959-1964 yılları arasında hazırlanan ve açılışı 1966 yılında gerçekleştirilen Türkiye'nin ilk gökdeleni Kızılay-Emek İşhanı görülmektedir. 24 katlı yapı, dönemin merkezi Kızılay'a modern bir boyut katmış, başkentin manzarasına hakim olan Set Kafeterya'sıyla da tanınmıştır. Pulun sağ ön bölümünde yer alan ve Ankara'nın başkent ilan edilmesinin 66. yılı vesilesiyle 1989'da açılan Atakule, Ankaralı mimar Ragıp Buluç'un eseridir. Ankara'nın ilk alışveriş merkezi Atakule'nin en üstünde döner platformlu bir restoran vardır.

Ankara temalı pul, 1958-1960 yılları arasında emisyonu çıkarılan ve 67 ili konu eden seriden farklı olarak, başkent Ankara'nın geleneksel simgelerinin dışında modern mimari teknikleriyle yapılan yeni simgelerini de ortaya koyması açısından değişik bir

23 Nisan 2005

Milli Egemenlikte 85. Yıl

2006 yılında emisyonu çıkarılan ve iki puldan oluşan serideki bu pulda, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 85. yılı, milli egemenliğin simgesi III. TBMM binası resmedilmiştir. Kutlamaların coşkusunu yansıtan kompozisyonda, masmavi gecede rengarenk havai fişekleri, gökyüzünün ortasında ay-yıldız, ay-yıldızın altında patlayan havai fişeklerinden rengi kavuniçine dönüşen ve üstünde Türk bayrağının dalgalandığı TBMM binası vardır.

Anıtsal bir yapı olan beş katlı TBMM binası, Clemens Holzmeister'in en önemli eseridir. 1938'de yeni TBMM binası yapılması amacıyla bir proje yarışması açılmış, yalın ve işlevsel modern mimari tasarımları Gazi Mustafa Kemal Atatürk tarafından beğeni görmüş ve inşası döneminde başkente önemli kamu binaları kazandırmış olan Holzmeister 14 yarışmacı arasından 1. seçilmiştir. Holzmeister, mimari çevrelerde *Ankara'yı taçlandıran mimar* olarak da anılmaktadır. Temelini parlamento başkanı Abdülhalik Renda'nın attığı inşaata 1939'da başlanmış, ancak savaşa girilmemesine rağmen II. Dünya Savaşı döneminde ülkede büyük bir ekonomik sıkıntı yaşanmış olması, yapının planlanandan daha geç tamamlanmasına yol açmıştır. 1957'den sonra inşaat çalışmalarına hız verilmiş, yeni TBMM binası 1961'de hizmete girmiştir.

23 Nisan 1920'den bu yana faaliyetlerini çeşitli dönemlerde farklı binalarda sürdüren TBMM'nin özünü oluşturan, eski meclis binalarında da yer alan ve anlam itibariyle değışmeyen *Hakimiyet Milletindir* (Osmanlıca) ifadesi yeni meclis binasında da yine başkanlık kürsüsünün arkasında *Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir* sözleriyle yerini almıştır. Bu ifade TBMM'nin, hizmetlerini öncelikle milletin egemenliğine dayanarak sürdürmeyi ilke edindiğini vurgulamaktadır.

3 Ekim 2006

Türkiye Cumhuriyet

Merkez Bankası'nın 75. Yıldönümü

2006 yılında emisyonu çıkarılan ve tek puldan oluşan seride yer alan bu pulda, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin en temel kurumlarından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) 1989 yılında taşınılan Ulus İstiklal Caddesi'ndeki yeni idari merkez binasının resmi yer almaktadır.

Bağımsız bir merkez bankası kurulması amacıyla yapılan ilk çalışmalar, 1923 yılında gerçekleştirilen İzmir İktisat Kongresi'ne kadar uzanmaktadır. Kongrede, ulusal bir merkez bankasının kurulması gerektiği üzerinde durulmuş, devletin bankacılık politikaları ve stratejilerinin belirlenmesi ve banknot ihracı aracılığıyla devlet kredisinin düzenlenmesi işlemlerinin bu banka tarafından üstlenilmesinin yolları tartışılmıştır. 1927'de Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya yapılan çalışmaları sunan II. İnönü Hükümeti'nin Maliye Bakanı Abdülhalik Renda'nın projesi onaylanmış olmasına rağmen bankanın resmen kurulması 4 sene sürmüştür. Siyasi, toplumsal ve ekonomik güçlükler, maddi kaynakların yaratılamamasına, Merkez Bankası'nın kendisine ait bir binadan yoksun kalmasına ve faaliyete 1931'de bugünkü Ziraat Bankası binasında geçmesine yol açmıştır.

Yapı, bugün Ankara Şubesi Hizmet Binası olarak kullanılan binasına 1933 yılında taşınana dek, Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın direktifleriyle Ulus'ta Clemens Holzmeister tarafından Emlak Bankası binası olarak inşa edilen binada hem TCMB Ankara Şubesi hem de TCMB İdari Merkezi olarak çalışmalarını sürdürmüştür. TCMB pula da konu olan yeni binasına 1989'da taşınmıştır. Binanın mimari projesi 1973'te TC Merkez Bankası İdare Merkezi Mimari Proje Yarışması'nda birincilik ödülü alan Umut İnan'a aittir.

Merkez Bankası'nın temel işlevi fiyatlar arasındaki dengeyi sağlamaktır. Banka, ülkenin para politikalarının merkezidir. 1930'da bir anonim şirket olarak kurulan TCMB, özerkliğinin vurgulanması amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adı ile kurulmuştur.

Merkez Bankası Sanat Koleksiyonu'nda çağdaş Türk sanatı örneklerinden seçilmiş eserler vardır. Bankanın kütüphanesinde merkez bankaları raporlarının yanı sıra ekonomi ve finans

12 Temmuz 2007

Türk Dil Kurumu'nun 75. Yılı

Hatıra Serisi

2007 yılında emisyonu çıkarılan ve tek puldan oluşan serideki bu pulda, Gazi Mustafa Kemal Paşa ve çalışma arkadaşlarının 4 Ocak 1933'te Ankara Halkevi'nde gerçekleştirdikleri, Türk Dili Tetkik Cemiyeti (TDTC), bugünkü adıyla Türk Dil Kurumu (TDK) toplantılarının birinde çekilen fotoğraf görülmektedir. Masanın başında ortada oturan Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın sağındakiler sırasıyla; TDTC Başkanı ve Maarif Vekili (Milli Eğitim Bakanı) Dr. Reşit Galip Baydur, dilbilimci, yazar ve çevirmen Ahmet Cevat Emre, TDTC kurucu üyesi, milletvekili, yazar ve şair Celal Sahir Erozan, TDTC Etimoloji Şubesi Başkanlığına getirilen Hasan Âli Yücel, TDTC Türk Dili Kolu Başkanı Besim Atalay, solundakiler sırasıyla Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti (TTTC) adına katılan Prof. Dr. A. Afet İnan, TDTC kurucu üyesi, milletvekili, diplomat ve yazar Ruşen Eşref Ünaydın, filolog İbrahim Necmi Dilmen, Hars Müdürü, arkeolog ve kütüphaneci Hamit Zübeyr Koşay ve Prof. Dr. Ragıp Hulusi Özdem.

Özellikle Osmanlı devleti döneminde Arapça ve Farsça'nın hakimiyetiyle kendine özgü özelliklerini yitirmeye başlayan Türkçe'nin yabancı sözcüklerden arındırılarak yeniden yapılandırılması amacıyla bir dil devriminin gerekliliği üzerinde duruluyordu. Toplantılarda, bu devrimin ne tür yöntemlerle gerçekleştirileceği, Türk dilinin geleceği için dile müdahale edilip edilmeyeceği tartışılıyor, Dil Devrimi'nin yapılabilmesi için toplantılar düzenleniyordu.

31 Ocak 2008

Televizyon'un 40. Yılı

2008 yılında emisyonu çıkarılan ve tek puldan oluşan serideki bu pul, Türkiye'de televizyon yayıncılığının 40. yılı kutlamaları vesilesiyle tasarlanmıştır. Pulun teması, Avrupa'nın en büyük yayıncılık sitesi unvanına sahip olan Ankara ORAN'daki Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) binasıdır. Binanın projesi 1982'de Ankara TRT Sitesi Ulusal, Sınırlı Mimari Proje Yarışması birincilik ödülünü kazanan Ertur Yener, Erdoğan Elmas ve Zafer Gülçur'a aittir. TRT, Türkiye'nin kamu yayıncılığını yapmakla görevlendirilen yegâne yayın kuruluşudur. Gerçekleştirdiği ulusal, uluslararası ve uydu yayıncılığı ile dünyanın sayılı yayın kuruluşları arasında yer almaktadır.

TRT, devlet adına radyo ve televizyon yayınlarını gerçekleştirmek amacıyla 1 Mayıs 1964'te, özel yasayla özerk bir kamu tüzel kişiliğine sahip olan bir kurum olarak kurulmuştur. İlk deneme televizyon yayını Ankara'da haftada 3 gün 3'er saatlik bir programla 31 Ocak 1968'de başlamıştır. Televizyon, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de iletişim, yayıncılık, bilgi edinme üzerine yöntem, teknik ve yeni sistemlerin uygulanmasına öncülük eden bir kitle iletişim aracı olmuştur. TRT, 1968'den bu yana giderek artan bir ivmeyle yayın alanını

genişleterek ũlkenin her kőşesine ulaşabilmiş, Orta Doğu, Asya ve Avrupa ũlkelerini kapsayan bir coğrafyaya yayın yapmaya başlamıştır. Bugün habercilik alanında TRT dünyanın sayılı medya kuruluşları arasındadır. Ekonomi, spor, finans, kőltür ve sanat, bilim ve teknolojiye yönelik hazırlanan özgün programları geniş bir coğrafyada dinlenmekte ve izlenmektedir. TRT, kurulduğu günden bu yana çağın teknolojik gelişmelerini takip ederek işitsel ve görsel yayıncılıkta ilerlemeler kaydetmiştir. Bugün TRT'nin 12 televizyon kanalı, 6 ulusal, 6 bölgesel, 1 yerel ve 2 uluslararası radyo kanalı vardır; 30 dilde internet haberciliği yapmaktadır.

Sonuç ve Değerlendirme

Posta Pullarında Başkent Ankara Seçmeler 1922-2008, 1922-2008

tarihleri arasında emisyonu çıkarılan Ankara temalı posta pulları üzerine yapılmış bir çalışmadır. Bu çalışmada farklı dönemlerin Ankara'sının ve Ankara'yla ilgili konuların tasvir edildiği, özelliklerinin karşılaştırıldığı, çeşitli temaların incelenmesi sonucunda elde edilen gerek kent ve çevresi gerek Türk tarihi ve kültürüne ait temel bilgilerin kısa açıklamalarla okura sunulması hedeflenmiştir. Çalışma kapsamındaki pullarla ilgili derlenen somut bilginin yanı sıra pulların temalarında işlenen görsellere ve metinsel ifadelerle ait bilgiler sunulmuş ve yorumlar getirilmiştir. Çalışmanın tamamlanması sürecinde yapılan araştırmalar sonucunda hem Ankara'nın pullara konu olan simgelere hem de pul üretimi ile ilgili dikkat çekici ayrıntılara rastlanmıştır. Ankara, başkent ilan edilmesiyle birlikte, genç Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi, ekonomik, kültürel ve bilimsel açılardan merkezi konumuna gelmiştir. Başkent'in yeni kurulan sistemin hedeflerine ve olanaklarına göre kendini hazırlaması ve konumlandırması kaçınılmazdır. Kurtuluş Savaşı'nın karargâhı ve ulusal egemenliğin temsil edildiği merkez olan Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 23 Nisan 1920 tarihinde açılmasıyla birlikte Ankara, 1920'lerin ortalarından itibaren gelişmeye ve genişlemeye başlayarak 20. yüzyılda kurulan örnek başkentlerden biri olmaya namzet bir kent konumuna gelmiştir. Genç Cumhuriyet'in ve başkent'in ulusal ve uluslararası bağlamlarda tanıtımının yapılması, hemen her alanda uygulanan yeniliklerin takip edilebilmesi için kullanılan araçlardan haberleşmenin en yaygın alanlarından biri olan posta işlemleri olmuştur. Genç Türkiye, sesini posta pulları aracılığıyla duyurmayı kendini dünya kamuoyuna tanıtmayı hedeflemiştir. Başkent, önceleri Osmanlı devleti posta pullarının üzerinde Ankara (Osmanlıca) sursarjı ile bulunurken, 1922'den itibaren kendini ifade eden sembollerle yer almaya başlamıştır. Bu sembollerin başında I. Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası (TBMM)

gelmektedir.

Ankara'nın konu olarak seçildiği pullara genel olarak bakıldığında birbirine çok benzeyen pulların, belli dönemlerde aynı temaların seçildiği dikkati çekmektedir. Buna en belirgin örnek Ankara Kalesi temasıdır. Bu tema, 1926-1938 yılları arasında emisyonu çıkarılan Ankara'yla ilgili on beş seride ve aynı Ankara Kalesi teması toplam 17 seride, farklı renk ve değerlerdeki pullar da kullanılmıştır (bkz. Ek 2). En fazla kullanılan bir başka tema ise; sekiz seri pulda yer alan I. TBMM Binası'dır (bkz. Ek 1). Bu iki temanın ardından dört seri ile Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, üç seri ile Ziraat Bankası, üç seri ile Etnoğrafya Müzesi ve yine üç seri ile Ulus Atatürk Anıtı (Zafer Anıtı) gelmektedir (bkz. Ek 8, 9 ve 15). Böylelikle, 1922-2008 yılları arasında emisyonu çıkarılan ve Ankara ile doğrudan ilgili pulların yer aldığı, çalışma kapsamında incelenen 73 seride yer alan pulların yarısı 5 temadan oluşmaktadır. Bu bulgu, başkent Ankara'nın pullara genellikle yeni mimarisi -binaları- ile konu olduğunu ortaya koymaktadır. Pullara tema olarak seçilen binalar ise; özellikle 1923-1940 yılları arasında Ankara'nın çeşitli yerlerinden çekilmiş fotoğraflar kullanılarak pullar üzerine aktarılmıştır. Ancak bu fotoğrafların kimler ve hangi kurumlar tarafından ve hangi amaçla çekildikleri bilinmemektedir. Bu fotoğraflar, pulların yanı sıra kartpostallar ve paralarda da kullanılmıştır. Fotoğrafların en dikkat çekicileri; Ankara Kalesi, Ulus Atatürk Anıtı (Zafer Anıtı), Halkevi (Devlet Resim ve Heykel Müzesi), Etnoğrafya Müzesi, I. TBMM ve II. TBMM binalarına ait olanlardır.

1922-2008 yılları arasında emisyonu çıkarılan 73 seri içerisindeki 100 pulda, Ankara'nın bilimsel faaliyetler açısından önemli konumu hiç yer almamıştır. Ayrıca, posta pullarında Ankara Üniversitesi (AÜ) ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) dışında başkentteki diğer yüksek öğretim kurumları da yalnızca binalarıyla yer alabilmiştir. Aynı tarihler arasında başkentte çok sayıda saygın ulusal ve uluslararası sinema, edebiyat, tiyatro festivalleri, bilimsel toplantılar ve sergiler gerçekleştirilmesine rağmen pullara çok az konu olmuşlardır.

Ankara’da düzenlenen sanatsal faaliyetler, spor organizasyonları, başkentin belli başlı spor kulüpleri ve ünlü Ankaralıları, Ankara ile ilgili tema seçimi dışında kalmıştır.

Türkiye’de her yıl ortalama 15-20 pul serisi ve ortalama 45-50 pul emisyonu çıkmaktadır. Bu pulların en az 15 tanesi PTT Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen temalardaki pullardır. Diğerleri ise; yine PTT Genel Müdürlüğü tarafından çeşitli kurumlara gönderilen görüş yazıları sonucunda kurumlar tarafından yapılan öneriler ile seçilen pullardan oluşmaktadır. Son dönemlerde özellikle de 2003-2008 yılları arasında Ankara ile doğrudan ilgili olan temaların seçiminde bir yoğunluk görülmektedir.

PTT Genel Müdürlüğü tarafından emisyonu çıkarılan Ankara temalı pulların daha çok 1924-1938 yılları arasında kullanılmış olduğu gözlemlenmektedir. Ancak bu pullarda genellikle aynı temanın kullanıldığı da bilinmektedir. Yaklaşık 14 yıl boyunca Ankara Kalesi temalı pullar, Osmanlıca, sürşarjlı ve yeni harflerle bastırılarak emisyonu çıkarılmıştır. Ankara temalı pulların bazı dönemlerde emisyonunda olmadığı da gözlemlenmektedir. Sözü edilen dönemler; 1944-1947, 1974-1977, 1982-1986, 2000-2002 yılları arasını kapsamaktadır. Ankara ile ilgili temaların yoğunlukla kullanıldığı yıllar ise (farklı temalar); 3’er seri ile 1953, 1963 ve 2003 yılları, 4’er seri ile 1959 ve 2005 yıllarıdır. Bu bağlamda Ankara ile ilgili temaların yoğunlukla kullanıldığı pulların emisyonu çıkarıldığı dönemler 15 değişik seriyle 1950’li ve on dört değişik seriyle de 2000’li yıllardır.

Son olarak üzerinde durulması gereken nokta pulların şekilleridir. Türkiye’de 1863’ten itibaren emisyonu çıkarılan pulların 1898’de emisyonu çıkan *Teselya Ordusu Posta Pulları*¹ hariç tümü dörtgen şekillidir. Bu bağlamda, Ankara ile ilgili pulların tümünün dörtgen şekilli kâğıtlara basılmış olduğunu ortaya koymakta ve uzun yıllardır standart bir görünüm kazanmış olduğunu kanıtlamaktadır. Sonuç olarak başkent Ankara, Türkiye’de uzun süredir kullanılan değerli kâğıtlara birçok kez konu olmuştur. Posta pulları; başkent

1 Bu seride yer alan 5 pul altıgen şekillidir. Bu pul serisi şu ana kadar tedavüle çıkarılan pullar arasında ilk ve tek olma özelliğini de taşımaktadır.

Ankara'nın yapıları ve mimari özellikleri, parkları, tarihi eserleri, dünyaca tanınmış hayvanları, bilim kurumları, araştırma merkezleri, siyasi ve kültürel kurumları, kimlikleri ve olaylarının Türkiye'de ve dünyada tanıtılmasını sağlamıştır.

Ekler

[1]. Bu pul üzerindeki Büyük Millet Meclisi (I. TBMM Binası) teması, 1 Nisan 1943 *Atatürk-İnönü Serisi* (1 pul), 29 Ekim 1963 *Cumhuriyet'in 40. Yılı* (1 pul), 19 Mayıs 1981 *Atatürk'ün Doğuşunun 100. Yılı* (1 pul), 10 Kasım 1988 Atatürk'ün Ölümünün 50. Yılı Hatıra Bloğu (1 pul), 5 Mayıs 1998 *EUROPA CEPT (Ulusal Bayramlar)* (1 pul) ve 29 Ekim 2003 *Cumhuriyetimizin 80. Yılı* (1 pul) serilerinde de kullanılmıştır.

[2]. Bu pul üzerindeki Ankara Kalesi teması, 1926-1938 yılları arasında çeşitli serilerde farklı değer ve renklerde kullanılmıştır. 9 Eylül 1927 *Birinci İzmir Sergisi Sürşarjlı Hatıra Pulları Serisi* (4 pul), 1927 *Türk Tayyare Cemiyeti Yardım Pulları* (8 pul), 9 Eylül 1928 *İkinci İzmir Sergisi* (İzmir 9 Eylül 1928 Sürşarjlı, 4 pul), Mart 1929 *Yeni Harflerle Sürşarjlı Posta Pulları* (2,5 kuruştur ve 6 kuruştur sürşarjlı, 2 pul), Haziran - Kasım 1929 *Londra Baskısı Yeni Harflerle Posta Pulları "Cumhuriyeti"* (1 pul), Nisan 1930 *Londra Baskısı Posta Pulları "Cumhuriyeti"* (5 pul), 30 Ağustos 1930 *Ankara-Sivas Demiryolu Hattı'nın Açılışı Sürşarjlı Hatıra Pulları* (D.Y. Sivas veya Sivas D.Y. 30 ag. 1930 sürşarjlı, 5 pul), 1930 *Sürşarjlı Türk Tayyare Cemiyeti Yardım Pulları* (5 pul), 1 Ekim 1931 *Yeni harflerle İlk Türk Tayyare Cemiyeti Yardım Pulları* (1 pul), 1932 *Türk Tayyare Cemiyeti Yardım Pulları* (3 pul), 15 Ağustos 1934 *Sürşarjlı Birinci Uçak Pulları* (1 pul), 26 Ağustos 1934 *İzmir Fuarı Sürşarjlı Hatıra Pulları* (2 pul), 1938 *Sürşarjlı İkinci Uçak Pulları* (1 pul), 29 Ekim 1943 *Cumhuriyet'in Yirminci Yıldönümü* (1 pul), 1952-1953 *İstanbul Baskısı* (0.50 Kuruşluk, 2 pul), 1954 *Ankara Baskısı* (0,50 Kuruşluk) *Posta Pulları* (2 pul, 1952-53'teki ile aynı olduğu için eklerde yer verilmemiştir) ve 25 Ekim 1965 *Ankara 65 I. Milli Pul Sergisi* (1 pul) serilerinde de kullanılmıştır.

[3]. Bu pul üzerindeki Direksiyon Binası-DDY Müzesi Binası teması, 8 Kasım 2004 *Atatürk Evleri* Serisi'nde de kullanılmıştır.

[4]. Bu pul üzerindeki Ankara Barajı (Çubuk I Barajı) teması, 19 Eylül 1999 *Barajlarımız* (1 pul) serisinde de kullanılmıştır.

[5]. Bu pul üzerindeki Ankara Kızılay'daki Emniyet Anıtı teması, 5 Eylül 1955 *Milletlerarası Kriminal Polis Umumi Heyet Toplantısı* (1 pul) serisinde de kullanılmıştır.

[6]. Bu pul üzerindeki Resim ve Heykel Müzesi (Ankara Halkevi) teması, 4 Temmuz 2005 *Resmî Posta Pulları* (1 pul) serisinde de kullanılmıştır.

[7]. Bu pul üzerindeki Ankara Kalesi, Gençlik Parkı temaları, 9 Nisan 1951 1951 *Sanayi Kongresi 4. Uçak Pulları* (1 Pul) serisinde de aynen kullanılmıştır.

[8]. Bu pul üzerindeki Paraşüt Kulesi (Ankara) teması, 5 Aralık 1957 *Türk Hava Kurumu XV. Büyük Kongresi* (1 pul) serisinde de kullanılmıştır.

[9]. Bu pul üzerindeki Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi teması, 29 Ekim 1943 *Cumhuriyet'in Yirminci Yıldönümü* (1 pul), 3 Ocak 1951 *B.M. (Birleşmiş Milletler) Akdeniz Yetiştirme Merkezi* (1 pul) ve 2 Eylül 1953 *Milletlerarası Halk Kredisi 5. Kongresi* (1 pul) serilerinde de kullanılmıştır.

[10]. Bu pul üzerindeki Etnografya Müzesi teması, 1 Nisan 1943 Atatürk-İnönü Serisi ve 4 Temmuz 2005 Resmi Posta Pulları (1 pul) serilerinde de kullanılmıştır.

[11]. Bu pul üzerindeki Çankaya Köşkü (Müze Köşk) teması, 12 Aralık 2004 Kültür Varlıklarımız (Atatürk Evleri) (1 pul) serisinde de kullanılmıştır.

[12]. Bu pul üzerindeki Yeni TBMM Binası teması, 23 Nisan 1987 “Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir” (1 pul) serisinde de kullanılmıştır.

[13]. Bu pul üzerindeki Ankara Keçisi (Tiftik Keçisi) teması, 1 Nisan 1943 Atatürk-İnönü serisinde de kullanılmıştır.

[14]. Bu pul üzerindeki ODTÜ teması, farklı bir tema ile 15 Kasım 2006 ODTÜ’nün 50. Yılı serisinde de kullanılmıştır.

[15]. Bu pul üzerindeki Yeni Posta Binası teması, 15 Ekim 2004 Resmi Posta Pulları (1 pul) serisinde de kullanılmıştır.

[16]. Bu pul üzerindeki T.C. Ziraat Bankası binası teması, 21 Aralık 1950 III. Kooperatifçilik Kongresi (1 pul) ve 27 Ağustos 1963 Ziraat Bankası'nın 100. Yılı (1 pul) serilerinde de kullanılmıştır.

[17]. Bu pul üzerindeki Ankara panoraması teması, 1958-1960 Büyük Memleket Şehirleri (2 pul) serisinde de iki ayrı değerde ancak farklı bir tema ile kullanılmıştır.

Ankara Temalı Posta Pullarının Yıllara Göre Dağılımı

	Yıl	Pul Adı (Tema)	Serideki Pul Sayısı	Ankara Temalı Pul Sayısı
1	1922	Büyük Millet Meclisi (Osmanlıca)	7	7 (Aynı tema) ¹
2	1924	Londra Baskısı Posta Pulları (Osmanlıca)	14	4 (Aynı tema)
3	1927	Birinci İzmir Sergisi Sürşarjlı Hatıra Pulları (Sürşarjlı - Osmanlıca)	11	4 (Aynı tema)
4	1927	Türk Tayyare Cemiyeti Yardım Pulları (Osmanlıca)	10	8 (Aynı tema)
5	1928	İkinci İzmir Sergisi (Sürşarjlı - Osmanlıca)	14	4 (Aynı tema)
6	1929	Yeni Harflerle Sürşarjlı Londra Baskısı Posta Pulları	3	2 (Aynı tema)
7	1929	Londra Baskısı Yeni Harflerle İlk Posta Pulları “Cumhuriyet”	5	1
8	1930	Londra Baskısı Posta Pulları Yeni Harflerle “Cumhuriyet”	22	4 (Aynı tema)
9	1930	Ankara-Sivas Demiryolu Hattının Açılışı Sürşarjlı Hatıra Pulları	22	5 (Aynı tema)
10	1930	Sürşarjlı Türk Tayyare Cemiyeti Yardım Pulları Yeni Harflerle	8	5 (Aynı tema)
11	1931	Yeni Harflerle İlk Türk Tayyare Cemiyeti Yardım Pulu	1	1
12	1932	Türk Tayyare Cemiyeti Yardım Pulları Yeni Harflerle	3	3 (Aynı tema)
13	1934	Sürşarjlı Birinci Uçak Pulları	5	1
14	1934	İzmir Fuarı Sürşarjlı Hatıra Pulları	9	2 (Aynı tema)
15	1938	Sürşarjlı İkinci Uçak Pulları	3	1
16	1939/40	Atatürk’ün Ölümünün 1. Yıldönümü	8	1
17	1943	Atatürk - İnönü Serisi	20	7
18	1943	Cumhuriyet’in Yirminci Yıldönümü	6	2
19	1948	Cumhuriyet’in Yirmi Beşinci Yıldönümü	4	4 (Aynı tema)
20	1949	Uçak Pulları	6	2 (Aynı tema)
21	1950	Türk Hava Kurumu 25. Yıldönümü	8	1
22	1950	III. Kooperatifçilik Kongresi	2	2 (Aynı tema)
23	1951	1951 Sanayi Kongresi 4. Uçak Pulları	3	1
24	1952	B.M. Akdeniz Yetiştirme Merkezi	4	1
25	1952/53	İstanbul Baskısı	2	2 (Aynı tema)
26	1953	Milletlerarası Halk Kredisi Kongresi		1
27	1953	Anıtkabir’in Açılışı	2	2 (Aynı tema)
28	1954	Ankara Baskısı 0,50 Kuruşluk Posta Pulları	2	2 (Aynı tema)
29	1955	Milletlerarası Kriminal Polis Umumi Heyet Toplantısı	4	1
30	1956	Sarıyar Barajı’nın Açılışı	2	2 (Aynı tema)
31	1957	Türk Hava Kurumu’nun XV. Büyük Kongresi	6	1
32	1958/60	Büyük Memleket Şehirleri	134	2 (Aynı tema)

33	1959	Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin 25. Yılı	1	1
34	1959	Türk Tiyatrosu'nun 100. Yılı	2	1
35	1959	Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin 100. Yılı	3	2 (Aynı tema)
36	1959/60	Resimli Posta Pulları	19	2
37	1961	Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin 25. Yılı	3	2
38	1963	Ziraat Bankası'nın 100. Yılı	3	1
39	1963	Resimli Sürekli Posta Pulları	9	8
40	1963	Cumhuriyet'in 40. Yılı	3	2
41	1964	1964 Turistik I	5	1
42	1964	Hayvanları Koruma Günü	5	2 (Aynı tema)
43	1965	Ankara 65 I. Milli Pul Sergisi	4	3
44	1966	Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin 10. Yılı	3	1
45	1968	Atatürk'ün Ölümünün 30. Yıldönümü	5	1
46	1969	Atatürk'ün Ankara'ya Gelişinin 50. Yılı	2	2
47	1970	Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 50. Yılı	2	2
48	1970	Ankara 70 Posta Pulları Türkiye III. Milli Sergisi	3	1
49	1973	Hayvan Konulu Sürekli Seri	2	1
50	1978	Türkiye-Libya Dostluğu	2	1
51	1981	Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılı	6	1
52	1987	"Egemenlik Kayıtsız Şartsız Milletindir"	1	1
53	1987	EUROPA CEPT (Mimaride Modern Sanat)	2	1
54	1988	Atatürk'ün Ölümünün 50. Yılı	Blok (4)	1
55	1990	EUROPA CEPT (Posta Binaları)	2	1
56	1990	VIII. Anayasa Mahkemeleri Konferansı	1	1
57	1996	Ankara Üniversitesi'nin 50. Yılı	1	1
58	1998	EUROPA CEPT (Ulusal Bayramlar)	2	1
59	1998	GATA'nın 100. Yılı	1	1
60	1999	Barajlarımız	2	1
61	2003	Cumhuriyetimizin 80. Yılı	2	1
62	2003	T.C. Ziraat Bankası'nın 140. Yıldönümü	1	1
63	2003	Kültür Varlıklarımız	4	1
64	2004	Resmi Pullar	5	2
65	2004	Atatürk Evleri	4	1
66	2005	Resmi Pullar	1	1
67	2005	İllerimiz	81	1
68	2005	Milli Egemenlikte 85. Yıl	2	1
69	2005	Resmi Pullar	6	6
70	2006	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın 75. Yıldönümü	1	1
71	2006	ODTÜ'nün 50. Yılı	1	1
72	2007	Türk Dil Kurumu'nun 75. Yılı	1	1
73	2008	Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun 40. Yılı	1	1
		TOPLAM	582	100

Kaynakça

- 50 Yaşındaki Anıtkabir'in Bilinmeyenleri. (13 Aralık 2003). *Milliyet*.
- I. TBMM. 09.04.2010 tarihinde <http://www.kultur.gov.tr> adresinden erişildi.
- Akgün, Nejat. (1996). *Burası Ankara*. Ankara: Ankara Kulübü Derneği Yayınları No:3.
- Anadolu'nun 60 Yıllık Bilim ve Kültür Köprüsü Ankara Üniversitesi: Tarihçe. (2006). Ankara: Ankara Üniversitesi Basım Evi.
- Anıtkabir. (2009). 13.02.2009 tarihinde <http://www.kultur.gov.tr> sayfasından erişildi.
- Ankara Palas'ın Tarihçesi. (2009). 11.03.2009 tarihinde http://www.mfa.gov.tr/ankara-palas_in-tarihcesi.tr.mfa adresinde erişildi.
- Ankara Posta Kartları ve Belge Fotoğrafları Arşivi Kataloğu. (1994). Ankara: SANTUR.
- Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi: Fakültemiz Hakkında. (2009). 26.02.2009 tarihinde <http://www.politics.ankara.edu.tr/genel.php?Baslik=Genel> adresinden erişildi.
- Ankara Üniversitesi Tarihçe. (2009). 07.03.2009 tarihinde <http://www.ankara.edu.tr/tarihce.php> adresinden erişildi.
- Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi: Fakülte Tanıtımı. (2009). 26.02.2009 tarihinde <http://www.agri.ankara.edu.tr/?p=6> adresinden erişildi.
- Aslanoğlu, İnci. (1980). *Erken Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı*. Ankara: ODTÜ Mimarlık Fakültesi Basım İşliği.
- Aslantepe, Cengiz. (2009). *Mekteb-i Mülkiye'den Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne 1859-2009: 150 Yılın Tanıklığı Bilgiler, Belgeler, Görüşler*. Ankara: Koleksiyoncular Derneği, No:11.
- Aziz, Aysel. (1999). *Türkiye'de Televizyon Yayıncılığının 30 Yılı (1968-1998)*. Ankara: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu.
- Bayındır, Mustafa Hilmi. (1992). *Osmanlı-Türk Posta Mühür ve Damgaları 1840-1929*. İstanbul: Ön Kitap.
- Bayrak, M. Orhan. (1994). *Türkiye Tarihi Yerler Kılavuzu*. 3. Bsk. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Benli, Hasan Tahsin. (2000). "Ankara Halkevi Açılışı ve İlk Yılı". *Mülkiye*, 25 (227): 223-230.
- Bina Kimlikleri: Ankara, Cumhuriyetin 25 Yılı. (2004). Ankara: TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi.
- Bir Zamanlar Ankara. (19..). Ankara: Ankara Büyükşehir Belediyesi.
- Cebecioğlu, Ethem. (1991). *Hacı Bayram Veli*. Ankara: Ankara Kültür Bakanlığı.
- Cumhuriyet Devrimi'nin Yolu Atatürk Bulvarı. (2009). Yay. Hazl.: H. Çağatay Keskinok. [Ankara]: Rekmay Reklam ve Ltd.Şti.
- Cumhuriyetin Üniversitesi. (2008). Haz.: Atilla Cangır. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Defterdarlık Tarihçesi. 09.04.2010 tarihinde www.ist-def.gov.tr/album/defterdar_tarihce.htm adresinden erişildi.
- Dündar, Can. (2008). *Mustafa*. DVD. İstanbul: NTV Yayınları.
- Dündar, Can. (2008). *Mustafa*. İstanbul: NTV Yayınları.
- Gençkaya, Ömer Faruk. (2008). *Eğitimin Başkenti Ankara*. Ankara: VEKAM.
- Giray, Kıymet. (2003). "Cumhuriyet'in İlk Mimarları". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi 66. Kuruluş Yıldönümü Anı Kitabı* içinde (ss. 40-62). Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Gülhane Askeri Tıp Akademisi Tarihçesi. (2009). 07.03.2009 tarihinde <http://www.gata.edu.tr/tarihce.asp> adresinden erişildi.
- Güneş, İhsan. (1997). *Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin Düşünce Yapısı (1920-1923)*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Hatıraların Dansı. (2010). Ankara: VEKAM.

İlk Meclis: Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı Tanıtım Kitapları Serisi: 14. (2005). Yay. Yön.: Feridun Keşir. Ed.: Ömer Ekşi. Ankara: TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı.

İSFİLA Türk Pulları ve Antiyeleri Kataloğu 1863-2007 Katalog No. 3 Birinci Cilt 2008: Turkish Stamps and Postal Stationary Catalogue 1863-2007 Calalog No. 3: Volume 1 2008. (2007). Haz.: M. Ziya Ağaoğulları ve M. Bülent Papuçcuoğlu. İstanbul: İstanbul Filateli ve Kültür Merkezi A.Ş.

İSFİLA Türk Pulları ve Antiyeleri Kataloğu 1863-2007 Katalog No. 3 İkinci Cilt 2008: Turkish Stamps and Postal Stationary Catalogue 1863-2007 Calalog No. 3: Volume 2 2008. (2007). Haz.: M. Ziya Ağaoğulları ve M. Bülent Papuçcuoğlu. İstanbul: İstanbul Filateli ve Kültür Merkezi A.Ş.

İSFİLA Türk Pulları ve Antiyeleri Kataloğu 1863-2008 Katalog No. 4 İkinci Cilt 2008: Turkish Stamps and Postal Stationary Catalogue 1863-2007 Calalog No. 4: Volume 2 2008. (2007). Haz.: M. Ziya Ağaoğulları ve M. Bülent Papuçcuoğlu. İstanbul: İstanbul Filateli ve Kültür Merkezi A.Ş.

“İsviçre Cumhuriyeti Posta İdaresi’nin Bern Kongresi’nde akd olunan postalar ittihadı ahidnamesinin tasdiknamelerine dair tahrirati”. DAGM. OAB. HR.TO., 515/8, 17.02.1875.

“İsviçre’de toplanacak Posta Konferansı’na İzzet Efendi’nin gönderilmesi”. DAGM. OAB. İ.HR., 260/15566, 7 Recep 1290 (31 Ağustos 1873).

“İttihad postaları için Paris’te toplanacak konferansa görevli olarak Bedros Efendi’nin gönderilmesi”. DAGM. OAB. İ.MMS., 58/2736, 29 Rebiü’l-evvel 1295 (26 Mart 1878).

“İttihad Postası Mukavelenamesi’nin 25. yıl dönümü münasebetiyle İsviçre’de yapılacak şenliklere iştirak edilmesi”. DAGM. OAB., İ.PT., 2208/57, 7 Safer 1317 (18 Haziran 1899).

“İttihad-ı Posta Mukavelenamesi akdinin yirmi beşinci senesi münasebetiyle Bern şehrinde düzenlenecek

şenliklere Osmanlı İsviçre başşehbenderlerinin katılmasının uygun görüldüğü”. DAGM. OAB., DH.MKT., 2208/57, 26 Muharrem 1317 (6 Haziran 1899).

James, Robert Kent. (1898). *The Angora Cat: How to Breed Train and Keep It*. Boston: James Brothers.

Kansu, Ceyhun Atuf. (1972). *Atatürk ve Kurtuluş Savaşı*. İstanbul: Varlık Yayınları.

Kinross, J. P. B. Lord. (1994). *Atatürk: Bir Milleti Yeniden Doğuşu*. Çev: Necdet Sander. İstanbul: Altın Kitaplar.

Kocatürk, Utkan. (1987). *Atatürk*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, No: 845.

Kocatürk, Utkan. (1999). *Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı Atatürk Günlüğü*. Ankara: Türk Tarih Kurumu. Atatürk’ün Nöbet Defterleri. (5.1.1933).

Lalahan Hayvancılık Araştırma Enstitüsünde Yayınlanan Ankara Keçisi ile İlgili Araştırma Özetleri (1953-1997). (1997). Ankara: Lalahan Hayvancılık Araştırma Enstitüsü.

Meclisi Tanıyalım: Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı Tanıtım Kitapları Serisi: 2. (2005). Yay. Yön.: Feridun Keşir. Ed.: Ömer Ekşi. Ankara: TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı.

Michel Briefmarken Katalog. (2007). (7 Europa East and West).

Milli Mücadele’de Atatürk Konutu ve DDY Müzesi. (2009). 20.02.2009 tarihinde <http://www.tcdd.gov.tr/genel/ankatakonut.htm> adresinden erişildi.

ODTÜ Amblemi Hakkında. (2009). 25.02.2009 tarihinde <http://www.odtu.edu.tr/abhttp://www.odtu.edu.tr/about/emblem.phpout/emblem.php> adresinden erişildi.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Tarihçe. (2009). 25.02.2009 tarihinde <http://www.odtu.edu.tr/about/history.php> adresinden erişildi.

Pekin, Faruk ve Hayri Fehmi Yılmaz. (2008). *100 Kale: Türkiye’nin Kültür Mirası*. İstanbul: NTV Yayınları.

PTT Kurumsal Tarihçe. (2009). 04.03.2009 tarihinde

- <http://www.ptt.gov.tr/tr/kurumsal/tarihce.php> adresinden erişildi.
- PULKO: *Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Posta Pulları Kataloğu* 2006. (2007). İstanbul: Bahadır Pul Evi.
- Rukancı, Fatih ve Hakan Anameriç. (2006). "Altmış Yılın Ardından Milli Kütüphane". *Türk Kütüphaneciliği*, 20 (4): 401-407.
- Rukancı, Fatih. (2005). *Türkiye'de Hukuk Kaynaklarının Bibliyografik Denetimi*. Ankara: Alter Yayınları.
- Sayılı, Aydın. (1985). "Batılılaşma Hareketimizde Bilimin Yeri ve Atatürk". *Erdem* 1 (1): 11-24.
- Scott 2007 *Standard Stamp Catalogue*. (2007). DVD Version.
- Sözen, Metin. (1984). *Cumhuriyet Dönemi Türk Mimarlığı (1923-1983)*. Ankara: Türkiye İş Bankası.
- Sözen Metin ve Tapan, Mete. (1973). *50 Yılın Türk Mimarisi*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Süslü, Azmi. (1986). *Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin 50 Yıllık Tarihi*. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Şapolyo, Enver Behnan. (2002). *Atatürk ve Seymen Alayı*. Ankara: Ankara Kulübü Yayınları.
- Tamur, Erman. (2003). *Ankara Keçisi ve Ankara Tiftik Dokumacılığı: Tükenen Bir Zenginliğin ve Çöken Bir Sanayinin Tarihsel Öyküsünden Kesitler*. Ankara: Ankara Ticaret Odası.
- Tanyer, Turan. (2006). *Cumhuriyet Dönemi Ankara'sının Sosyal Hayatından Sahneler*. Ankara: VEKAM.
- Tekeli, İlhan ve Selim İlkin. (1981). *Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası: Para ve Kredi Sisteminin Oluşumunda Bir Aşama: 50. Yıl Kuruluş Armağanı*. [Ankara]: [Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası].
- Tekeli, İlhan, Tansı Şenyapılı ve Murat Güvenç. (1991). *Ankara'da Sanayi Üretiminin Tarihsel Gelişim Süreci ve Mekânsal Örgütlenme Biçimlerine İlişkin Çözümlemeler*. Ankara: Milli Prodüktivite Merkezi.
- Türk Pulları ve Antiyeleri Kataloğu 1863-2007 Katalog no: 3 Birinci Cilt 2008: Turkish Stamps and Postal Statoinary Catalogue Catalogue Nu: 3 Volume 1 2008*. (2007). Haz: M. Ziya Ağaoğulları ve M. Bülent Papuçcuoğlu. İstanbul: İSFİLA.
- Türk Tarih Kurumu*. (2009). 06.03.2009 tarihinde <http://www.turgutcansever.com/anasayfa.html> adresinden erişildi.
- Türk Yılı 1928*. (2009). Toplayan: Akçuraoglu Yusuf, Haz.: Arslantekin, Ahmet Zeki İzgöer. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Tuna, Turgay. (1977). "Dünyanın İlk Posta Pulu". *Hayat Tarih Mecmuası*, (3), 94-95.
- Ulus'la Buluşma II: Zaman Geçtikçe Ankara Kalesi ve Hanlar Bölgesi*. (2008). Ankara: VEKAM.
- Uras, Güngör. (2004). "Başbakanlık Binasına -Beyaz Plastik Pencere-". *Milliyet*, 16 Ağustos 2004.
- Ünaydın, Ruşen Eşref. (1943). *Hatıralar: Türk Dili Tetkik Cemiyeti'nin Kuruluşundan İlk Kurultaya Kadar*. 2. bsk. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Yalçın, E. Semih. (1994). "Atatürk'ün Ankara'ya Gelişi" *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 29 (X). 12.10.2009 tarihinde <http://www.atam.gov.tr/index.php?Page=DergiIcerik&IcerikNo=494> adresinden erişildi.

(Footnotes)

- 1 "Aynı tema" ifadesi olan pullardan sadece 1 örnek pul alınmıştır. Buradaki toplamda da 1 olarak hesaplanmıştır.

Dizin

Sembol

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı 101
(Adnan Ötüken) İl Halk Kütüphanesi 98
II. Dünya Savaşı 41, 46, 47, 72, 88, 92, 101
II. Mahmut 71

A

Abdülhalik Renda 101, 102
Adnan Ötüken İl Halk Kütüphanesi 98
Ağa Han Mimarlık Ödülü 83
Agâh Efendi 15
Ahmet Orhan Arda 43
Alparslan 71
Altındağ 42
Amenajman 44
Anadolu Medeniyetleri Müzesi 43
Anadolu Selçuklu Devleti 56
Anıtkabir 43, 57, 60, 74, 120, 122
Ankara Barajı 33, 115
Ankara Çimento Fabrikası 47
Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi 37
Ankara Hükümeti 8, 27
Ankara Kalesi 29, 38, 41, 56, 58, 70, 71, 74, 81, 110, 111, 113, 116, 124
Ankara Keçisi 68, 80, 118, 123, 124
Ankara Kedisi 80
Ankara Palas 94, 95, 122
Ankara Şehremaneti 47
Ankara Silosu 46
Ankara Üniversitesi 6, 50, 51, 52, 86, 110, 116, 121, 122, 124
Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi 50, 121, 122
Anton Hanak 36
Arif Hikmet Koyunoğlu 37, 56, 96
Artı Değerli Anma Pulları 17
Aslanlı Yol 60
Atatürk Bulvarı 89, 122
Atatürk Orman Çiftliği 80
Augustus Tapınağı 67
Avrupa Anayasa Mahkemeleri Konferansı 84

B

Bahçelievler 88, 98
Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı 91

Başkomutanlık karargâhı 30
Bedros Efendi 16, 123
Belkıs Sütunu 55
Bentderesi 29, 58
Beştepeler 43
Bibliothèque Nationale de France 14
Bilgi kaynakları 13
Bruno Taut 52
Budapeşte Etnoğrafya Müzesi 57

C

Çankaya 60, 61, 63, 90, 117
Celal Bayar 93
CENTO 93
Ceyhun Atuf Kansu 63
Charles V. 69
Cirit 71
Clemens Holzmeister 36, 61, 66, 101, 103
Çubuk Barajı 33
Cumhurbaşkanlığı Köşkü 61
Cumhuriyet Caddesi 92
Cumhuriyet Halk Fırkası Mahfeli 92

D

Damga Pulu 17
Demiryolları Müzesi 30
Devlet Konuk Evi 94, 95
Dikmen 90
Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi 43, 52, 53, 86, 110, 116, 121, 122, 124
Direksiyon Binası 30, 115
Dışişleri Bakanlığı 95, 96

E

Emin Halit Onat 43
Emisyon 9
Emlak Bankası 103
Emniyet Anıtı 36, 115
Enver Paşa 64
Enver Tokay 100
Erdoğan Elmas 106
Ernst Egli 42, 51
Ertur Yener 106
Eskişehir Yolu 98

Etlik 88
Etnoğrafya Müzesi 37, 43, 56, 57, 74, 96, 110
EUROPA CEPT 83, 85, 112, 121
Evkaf Apartmanı 52

F

Fatih Uluengin 100
Fatma Seher Erden 38
filatelik materyal 20
Flavius Claudius Ilianus 54
Frig 43
Frigya 58
Frigya kralı Midas 58

G

Galatlar 67
Gazi Eğitim Enstitüsü 59
Gazi Mustafa Kemal Atatürk 56, 61, 66, 74, 83, 86, 88, 92, 93, 94, 101, 127
Gazi Mustafa Kemal Paşa 35, 38, 57, 59, 63, 76, 77, 78, 83, 102, 103, 105
Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü 59
Gençlik Parkı 41, 116
Genelkurmay Başkanlığı 77, 88
Genel Posta Birliği Antlaşması 16
Giulio Mongeri 89
Göl Gazinosu (Ankara, Çubuk Barajı) 33, 41
Göl Gazinosu (Gençlik Parkı) 41, 116
Gülhane Askeri Tıp Akademisi 88, 122
Gülhane Seririyat Hastanesi 88
Gümrük ve Tekel Bakanlığı 91, 96
Güven Anıtı 36
Gyula Mészáros 57

H

Hacettepe 56
Hacıbayram Camisi 78
Hacı Bayram-ı Veli 67
Halkevi 37, 105, 110, 115, 122
Hasan Âli Yücel 53
Hasan Polatkan Barajı 44
Hasip Bey 64
Hatip Çayı 29, 58
Hatıra/Anma Pulları 17
Hatıra Blok Pul 17
Hatti 52, 86
Himaye-i Etfal Cemiyeti 78
Hipodrom Caddesi 42

Hitit 52, 53, 60, 86
Hitit Güneş Kursu 52, 86
Hüsrev Tayla 100

I

İpek Yolu 58
İsmet İnönü 35, 43, 51, 93
İstiklal Caddesi 102
İttihat ve Terakki Cemiyeti 64
I. Ulusal Mimarlık Akımı 37, 89, 96
İzmir İktisat Kongresi 102
İzzet Bey 15

J

Josef Thorak 36
Julyanus Apostate 54
Julyanus Sütunu 54, 55

K

Kâzım Özalp 35
Keçiören 4, 88
Kızılay-Emek İşhanı 100
Kocatepe Camisi 100
Kral Yolu 58
Kültür ve Turizm Bakanlığı 37, 96, 123
Kurtuluş Savaşı 8, 30, 35, 38, 41, 56, 63, 64, 109, 123

L

Lalahan 47, 123
Libya 81, 121

M

Maliye Bakanlığı 90
Marvin Sevely 73
Mebus Evleri 60
Meclis-i Mebusan 64
Mehmet Efendi 77
Mekteb-i Mülkiye 51, 122
Merkez Bankası Sanat Koleksiyonu 103
Milli Eğitim Bakanlığı 96, 98
Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti 49
Milli Kütüphane 98
Mimar Sinan 53
Misak-ı Milli 8, 64
Mithat Paşa 89
Monumento Ancyranum 67
Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti 76

N

Nafiz Kotan 57
Nallıhan 44
Namazgâh Tepe 37
Nutuk 92

O

ORAN 106
Orta Doğu İleri Teknoloji Enstitüsü 72
Orta Doğu Teknik Üniversitesi 72, 110, 121, 123
Osmanlı devleti 15, 16, 41, 105, 109

P

Paolo Vietti Violi 49
Paraşüt Kulesi 22, 42, 116
Paul Bonatz 49
Pietro Canonica 57
Pilamenes 67
PTT Genel Müdürlüğü 85, 111

R

Ragıp Buluç 100
Rasattepe 43, 74
Resmi Posta Pulları 16, 90, 91, 92, 94, 96, 98, 115, 117, 118
Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestrası 37

S

Saba Melikesi Belkıs 55
Sağlık Bakanlığı 94
Sarıyar Barajı 44, 120
Sedad Hakkı Eldem 91
seğmen alayı 76
Sergi Evi (Opera Binası) 49
Şerif Bey 78
Set Kafeterya 100
Şevket Balmumcu 49
Şeyh Hamidüddin Aksarayı 67
Sezar Aygen 90
Simon Handling Engineers Ltd. 46
Sivas Kongresi 76
Siyasal Bilgiler Fakültesi 51, 121, 122
Siyasal Bilgiler Okulu 51
Sıhhiye 83, 94
Smithsonian Institute 14
Stad Oteli 81
Sultan Abdülaziz 15

Sümerbank 35, 47

Sürekli Posta Pulları 16, 54, 56, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 121
Sürşarj 19

T

Tabakhane Mahallesi 29
Tahsin Özgüç 43
Takse Pulu 17
Tatbikat Sahnesi 37
The British Library 14
Tiftik 68, 69
Toprak Mahsulleri Ofisi 46
Trablusgarp Savaşı 81
Turgut Cansever 83
Türk Dili Tetkik Cemiyeti 105, 124
Türk Hava Kurumu 42, 116, 120
Türk Hava Kurumu Müzesi 42
Türkiye Büyük Millet Meclisi 27, 35, 64, 78, 92, 109, 121, 122
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 102, 103, 121, 124
Türkiye Filateli Federasyonu 14
Türkiye Radyo Televizyon Kurumu 78, 106, 121
Türk Ocakları 37
Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti 83, 105
Türk Tarih Kurumu 43, 83, 123, 124

U

Ulus (Hakimiyet-i Milliye) Meydanı 35
Umut İnan 103
Universal Postal Union 15, 85

V

Vakıflar İdaresi 94
V. Charles 69
Vedat (Tek) Bey 94

Y

Yenigün Gazetesi 35
Yılmazlar Mimarlık Atölyesi 88
Yunus Nadi Abaloğlu 35

Z

Zafer Anıtı 27, 35, 38, 79, 110
Zafer Gülçur 106
Ziraat Bankası 46, 89, 102, 110, 119, 121
Ziraat Bankası Müzesi 89
Ziraat Mektebi 63